

Täysistunto

Torstai 16.12.2021 klo 10.00—20.38

Täysistunto alkoi klo 10.00. Täysistunto keskeytettiin klo 13.07. Täysistuntoa jatkettiin klo 16.01. Täysistunto päättyi klo 20.38.

Puhetta johtivat puhemies Anu Vehviläinen (10.00—13.07 ja 16.01—17.07) ja ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne (17.07—20.38).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta ja liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 226/2021 vp

Valiokunnan mietintö StVM 36/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietintö StVM 36/2021 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 15.12.2021 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa on Kaisa Juuso Petri Hurun kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen sisältyvät lakiehdotukset.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Kaisa Juuson ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 38; poissa 49 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 226/2021 vp sisältyvien 1.—2. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2022 talousarvioesityksen (HE 146/2021 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 146/2021 vp

Hallituksen esitys HE 216/2021 vp

Talousarvioaloite TAA 1-429/2021 vp

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Toimenpidealoite TPA 73/2021 vp
Valiokunnan mietintö VaVM 33/2021 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 33/2021 vp.

Asian käsittely keskeytettiin 15.12.2021 pidetyssä täysistunnossa.

Siirrytään pääluokkakohdaisiin äänestyksiin. Ehdotan, että esitykset ja kannatukset tehdään eduskuntaryhmä kerrallaan. Ehdotan myös, että mahdolliset pöytäkirjaan otettavat edustajien korjaukset tehdään vasta, kun koko pääluokka on äänestetty.

Asian käsittely keskeytettiin.

3.1. Pääluokka 26 Sisäministeriön hallinnonala

Puhemies Anu Vehviläinen: Yleiskeskustelu päättyi 15.12.2021 pidetyssä täysistunnossa. Nyt ryhdytään pääluokan 26 yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Meillä on tässä paljon äänestyksiä ja muutosehdotuksia, joten pyydän myös ehdotusten tekijöitä menemään aika rauhallisesti eteenpäin, jotta pysytään kärryllä, mistä kaikesta muutosehdotukset on tehty.

Tehtiin seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskusteliansa kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset:

1. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.01.50: Lisätään 35 000 euroa Suomen Poliisikoirayhdistyksen toiminnan kehittämiseen. (TAA 1)
2. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.01.50: Lisätään 35 000 euroa Mondioringyhdistys ry:n toiminnan kehittämiseen. (TAA 2)
3. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.01.50: Lisätään 35 000 euroa Rahan koiramiehet -yhdistyksen toiminnan kehittämiseen. (TAA 3)
4. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 26.10.01: Lisätään 2 000 000 euroa poliisin toimintamenoihin eläinpoliisitoiminnan laajentamiseen koko Suomeen. (TAA 213)
5. Antero Laukkanen kd Sari Tanuksen kd kannattamana 26.10.01: Lisätään 10 000 000 euroa poliisin toimintamenoihin. (Vastalause 3)
6. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.10.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus vahvistaa poliisin toimintaedellytyksiä niin, että sisäinen turvallisuus varmistetaan koko maassa ja rikosten selvitysaste nousee nykyisestä. Tämä edellyttää, että poliisien määrä nostetaan vuoteen 2025 mennessä pysyvästi vähintään 8 000:een." (Vastalause 1)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

7. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.10.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus panostaa talousrikollisuuden ja harmaan talouden vastaiseen tutkintaan ja torjuntaan." (Vastalause 1)
8. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.10.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus varmistaa, että kaikki lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset tutkitaan nopeasti ja tehokkaasti." (Vastalause 1)
9. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.10.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus varmistaa poliisille riittävän resursoinnin nettipedofilian ja verkkorikollisuuden torjuntaan." (Vastalause 1)
10. Antero Laukkanen kd Sari Tanuksen kd kannattamana 26.10.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin poliisin määrärahan pysyvän tason nostamiseksi toiminnan pitkäjänteiseen ja kestäväan kehittämiseen turvallisuusympäristön heikentyessä." (Vastalause 3)
11. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.20.01: Lisätään 800 000 euroa Niiralan rajanylityspaikan uudisrakennuksen suunnitteluun. (TAA 4)
12. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.20.01: Lisätään 10 000 000 euroa Rajavartiolaitoksen toimintamenoihin. (Vastalause 1, TAA 363)
13. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.20.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus säilyttää itsellään aloitteen ottaa rajatarkastuksia käyttöön Suomen ulkorajoilla ketterästi tilanteen mukaan tilapäisesti, määräaikaaisesti, alueellisesti, suunnattuna tiettyihin kulkuvälineisiin tai tiettyjen reittien tai lähtömaiden matkustajiin suunnattuna." (Vastalause 1)
14. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.20.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus luo viipymättä valmiuden kansainvälisten sopimusten sallimien, kaikkia rajanylityspaikkoja koskevien tarkastusten nopeaan ja määräaikaiseen käyttöönottoon siltä varalta, että maahamme vyöryy henkilöitä, joilla ei ole asianmukaisia maahantuloon oikeuttavia asiakirjoja." (Vastalause 1)
15. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.30.01: Lisätään 2 100 000 euroa Pelastusopistolle pelastajakoulutuksen lisäämiseen. (TAA 275)
16. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 26.30.01: Lisätään 3 750 000 euroa pelastustoimen toimintamenoihin. (Vastalause 2)
17. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 26.30.01: Lisätään 3 750 000 euroa pelastajapulnan helpottamiseksi ja kaksikielisen pelastajakurssin järjestämiseksi. (TAA 342)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

18. Antero Laukkanen kd Sari Tanuksen kd kannattamana 26.30.01: Lisätään 10 000 000 euroa pelastustoimen toimintamenoihin. (Vastalause 3)
19. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.30.01: Lisätään 80 000 000 euroa pelastustoimen toimintamenoihin. (TAA 98)
20. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.30.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tutkii mahdollisuudet suomalaisen pelastusalan koulutuksen tuotteistamiseen ja koulutuksen aktiiviseen markkinointiin ulkomaalaisille toimijoille sekä kiinnittää erityistä huomiota vientiponnistuksissa Suomen palolaitoksiin ja metsäpalosammutusosaamiseen." (Vastalause 1)
21. Antero Laukkanen kd Sari Tanuksen kd kannattamana 26.30.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin pelastustoimen määrärahan pysyvän tason nostamiseksi riittävän toimintavalmiuden ylläpitämiseksi." (Vastalause 3)
22. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.30.02: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus varmistaa hätäkeskusten riittävän resursoinnin yhtäältä henkilöstön työssäjaksamisen turvaamiseksi ja toisaalta hätäpuheluihin vastaamisen vasteaikojen pitämiseksi sellaisella tasolla, jolla kansalaisten turvallisuus ei vaarannu." (Vastalause 1)
23. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.01: Vähennetään 30 000 000 euroa Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenoihin ehdotetusta määrärahasta. (Vastalause 1, TAA 364)
24. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus teettää puolueettoman ja perusteellisen selvityksen vuonna 2015 ja sen jälkeen toiminnassa olleiden vastaanottokeskusten rahankäytöstä ja hallinnosta ja tuo selvityksen eduskunnan käsittelyyn." (Vastalause 1)
25. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että turvapaikanhakijoiden tavoitemääräksi asetetaan nolla." (Vastalause 1)
26. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus laskee pakolaiskiintiön nolleen." (Vastalause 1)
27. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että nykyään kansalaisuusvaatimuksiin kuuluva viiden ja kansainvälistä suojelua saaneiden kohdalla neljän vuoden asumisedellytys nostetaan kymmeneen vuoteen." (Vastalause 1)
28. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että kaikki suojeluperusteiset oleskeluluvat myönnetään määräaikaaisesti"

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

niin, että lähtömaiden tilanteen rauhoituttua väliaikaista suojelua saanut palaa kotimaahansa." (Vastalause 1)

29. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tekee selvityksen sosiaaliturvajärjestelmän muuttamisesta asumisperusteisesta kansalaisuusperusteiseksi." (Vastalause 1)

30. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus kiristää perheen yhdistämisen kriteerejä EU:n lainsäädännön mahdollistamin tavoin saattaen näin kansallisen lainsäädäntömme muiden EU-maiden tasolle." (Vastalause 1)

31. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus säättää valmiiksi hätätilapykälät, joiden avulla voidaan tarvittaessa väliaikaisesti keskeyttää turvapaikkahakemusten vastaanotto." (Vastalause 1)

32. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tehostaa kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden, luvattomasti maassa olevien henkilöiden poistamista Suomesta." (Vastalause 1)

33. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus työperäistä ja humanitaarista maahanmuuttopolitiikkaa tehdessään selvittää ja julkaisee vuotuiset ja ennakoitavissa olevat koko elinkaaren aikaiset kustannukset." (Vastalause 1)

34. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus korjaa pikaisesti Maahanmuuttoviraston toiminnassa havaitut viivästymiset käsiteltäessä erikoisasiantuntijoiden työperäisiä oleskelulupia." (Vastalause 1)

35. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että maassa laittomasti oleskelevien henkilöiden seurantaa ja maasta karkottamista tehostetaan sekä lakkautetaan maassa laittomasti oleskelevien henkilöiden kunnalliset palvelut." (Vastalause 1)

36. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin laittoman maassaolon säätämiseksi ulkomaalaislaissa ja rikoslaissa rangaistavaksi teoksi kuten on säädetty laitton maahantulo." (Vastalause 1)

37. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus toteuttaa tiukkaa ja työllisyyttä vahvistavaa maahanmuuttopolitiikkaa, joka ei heikennä julkisen talouden kestävyyttä, muun muassa palauttamalla käyttöön sosiaaliturvakarenssit." (Vastalause 1)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

38. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ottaa käyttöön muiden maiden maahanmuuton pisteytysjärjestelmistä Suomen olosuhteisiin sovitettun kansallisen pisteytysmekanismin." (Vastalause 1)

39. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.21: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus käynnistää lainsäädäntötyöt, jotta vastaanottotoiminta voitaisiin lopettaa." (Vastalause 1)

40. Ville Vähämäki ps Olli Immosen ps kannattamana 26.40.63: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin turvapaikanhakijoina tulevien henkilöiden vastaanottorahan vähentämiseksi sellaiselle tasolle, ettei se muodosta vetovoimaktekijää muihin Euroopan maihin verrattuna, sekä ryhtyy toimenpiteisiin, joilla saavutetaan turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten kuluista merkittävät säästöt vastaanottotoiminnan palvelutarjontaa ja kustannustasoa karsimalla." (Vastalause 1)

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 1 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 49; poissa 36 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 2 ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 127, ei 35; poissa 37 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 3 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 46; poissa 34 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Timo Heinosen ehdotus 4 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 102, ei 62, tyhjiä 1; poissa 34 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Antero Laukkasen ehdotus 5 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 47, tyhjiä 2; poissa 36 (äänestys 6). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 6 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 71; poissa 34 (äänestys 7). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 7 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 71; poissa 34 (äänestys 8). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 8 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 70; poissa 36 (äänestys 9). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 9 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 71; poissa 34 (äänestys 10). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Antero Laukkasen ehdotus 10 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 71; poissa 35 (äänestys 11). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 11 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 44; poissa 37 (äänestys 12). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 12 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 44; poissa 37 (äänestys 13). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 13 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 70; poissa 35 (äänestys 14). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 14 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 71; poissa 34 (äänestys 15). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 15 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 71; poissa 34 (äänestys 16). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Puhemies Anu Vehviläinen: Timo Heinosen ehdotus 16, Antero Laukkasen ehdotus 18 ja Ville Vähämäen ehdotus 19 koskevat samaa määrärahaa, joten ensin äänestetään Ville Vähämäen ehdotuksesta 19 Antero Laukkasen ehdotusta 18 vastaan ja sen jälkeen voittaneesta Timo Heinosen ehdotusta 16 vastaan. Lopuksi äänestetään voittaneesta mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Antero Laukkasen ehdotus 18 ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 19 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 39; poissa 38 (äänestys 17). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Antero Laukkasen ehdotuksen 18.

2) Timo Heinosen ehdotus 16 ”jaa”, Antero Laukkasen ehdotus 18 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 40; poissa 36 (äänestys 18). Eduskunta hyväksyi tässä äänestyksessä Timo Heinosen ehdotuksen 16.

3) Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 16 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 71; poissa 35 (äänestys 19). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 17 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 71; poissa 34 (äänestys 20). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 20 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 71; poissa 34 (äänestys 21). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Antero Laukkasen ehdotus 21 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 71; poissa 34 (äänestys 22). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 22 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 71; poissa 34 (äänestys 23). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 23 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 125, ei 37; poissa 37 (äänestys 24). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 24 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 45, tyhjiä 21; poissa 39 (äänestys 25). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 25 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 38, tyhjiä 1; poissa 39 (äänestys 26). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 26 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 126, ei 36; poissa 37 (äänestys 27). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 27 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 39; poissa 40 (äänestys 28). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 28 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 97, ei 66; poissa 36 (äänestys 29). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 29 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 39, tyhjiä 1; poissa 40 (äänestys 30). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 30 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 50, tyhjiä 16; poissa 35 (äänestys 31). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 31 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 70; poissa 35 (äänestys 32). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 32 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 70; poissa 35 (äänestys 33). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 33 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 117, ei 42; poissa 40 (äänestys 34). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 34 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 71; poissa 35 (äänestys 35). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 35 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 35, tyhjiä 2; poissa 42 (äänestys 36). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 36 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 97, ei 48, tyhjiä 17; poissa 37 (äänestys 37). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 37 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 97, ei 55, tyhjiä 12; poissa 35 (äänestys 38). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 38 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 53, tyhjiä 18; poissa 34 (äänestys 39). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 39 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 124, ei 35, tyhjiä 1; poissa 39 (äänestys 40). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 40 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 99, ei 50, tyhjiä 16; poissa 34 (äänestys 41). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi pääluokan 26 mietinnön mukaisena.

3.2. Pääluokka 27 Puolustusministeriön hallinnonala

Puhemies Anu Vehviläinen: Yleiskeskustelu päättyi 15.12.2021 pidetyssä täysistunnossa. Nyt ryhdytään pääluokan 27 yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Tehtiin seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskustelun kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset:

1. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että puolustushallintoa alueellistetaan muun muassa avaamalla uudestaan Kontiolahden ja Kauhavan varuskunnat." (Vastalause 1)
2. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.01.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että Pohjois-Karjalan prikaatin uudelleen avaamisesta tehdään kattava selvitys Puolustusvoimien tarpeiden lähtökohdasta." (Vastalause 1)
3. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10.01: Lisätään 500 000 euroa ja lisätään momentin perusteluihin maininta, että määrärahaa saa käyttää vuonna 2013 lakkautetun Pohjois-Karjalan prikaatin korvaavan uuden joukko-osaston suunnitteluun Pohjois-Karjalan alueella. (TAA 5)
4. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 27.10.01: Lisätään 2 000 000 euroa Puolustusvoimien sopimussotilaiden palkkaamiseen. (TAA 190)
5. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 27.10.19: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus varmistaa maanpuolustuksen riittävät resurssit ja toteuttaa suunnitellun hävittäjähankinnan täysimääräisenä asiantuntijatietoon perustuen sekä ylläpitää tiiviitä kansainvälisiä kumppanuuksia ja harjoitustoimintaa." (Vastalause 2)
6. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10.50: Lisätään 50 000 euroa Varsinais-Suomessa toimivien maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen. (TAA 117)
7. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10.50: Lisätään 100 000 euroa Pohjois-Karjalan Reserviläispiiri ry:n toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen. (TAA 6)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

8. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10.50: Lisätään 100 000 euroa Pohjois-Karjalan Maanpuolustuksen Tuki ry:n toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen. (TAA 7)
9. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10.50: Lisätään 100 000 euroa Pohjois-Karjalan Suojeluskuntien Perinneyhdistys ry:n toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen. (TAA 8)
10. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10.50: Lisätään 150 000 euroa Naisten Valmiusliitto ry:n toiminnan kehittämiseen. (TAA 9)
11. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10.50: Lisätään 150 000 euroa Vapaussodan Perinneliiton toiminnan tukemiseen. (TAA 10)
12. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10.50: Lisätään 200 000 euroa Lotta Svärd Säätiön toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen. (TAA 11)
13. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10.50: Lisätään 1 000 000 euroa Karjalan Poikien Kilta ry:n toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen. (TAA 12)
14. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10.50: Lisätään 1 000 000 euroa Maanpuolustuksen Tuki ry:n toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen. (TAA 13)
15. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin uusien vakituisten virkojen lisäämiseksi Puolustusvoimissa, jotta henkilöstövaje ja kouluttajapula saadaan korjattua pysyvällä tavalla." (Vastalause 1)
16. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus varaa riittävät resurssit reservin kertausharjoitusten tason kohottamiseksi ja määrän nostamiseksi asteittain 25 000 reserviläiseen vuodessa." (Vastalause 1)
17. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla edistetään nuorten liikuntaharrastuksia ja yhteistyössä maanpuolustusjärjestöjen kanssa pyritään kohottamaan asepalvelukseen astuvien kuntoa." (Vastalause 1)
18. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin Suomen eroamiseksi jalkaväkimiinat kieltävästä Ottawan sopimuksesta." (Vastalause 1)
19. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin varusmiesten päivärahan nostamiseksi." (Vastalause 1)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

20. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus suuntaa Puolustusvoimien hankinnat mahdollisimman laajasti kotimaassa tuotettuihin ja valmistettuihin tuotteisiin työllisyyden, yrittäjyyden ja huoltovarmuuden edistämiseksi." (Vastalause 1)

21. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tiivistää nuorten opiskelun ja asevelvollisuuden katkeamattomaksi kokonaisuudeksi, että nykyisin esiintyviä ei-toivottuja taukoja palveluksen, pääsykokeiden ja opiskelun väliin ei pääsisi syntymään." (Vastalause 1)

23. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus varmistaa puolustusteollisuuden asevientilupien tarkoituksenmukaisen saannin, sillä vienti helpottaisi kotimaisen puolustusteollisuuden kannattavuutta ja siten ylläpitäisi kotimaista tuotantoa." (Vastalause 1)

24. Ville Vähämäki ps Sami Savion ps kannattamana 27.10: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus huolehtii HX-hankkeen yhteydessä teollisesta yhteistyöstä, mikä edistäisi puolustusteollisuuden työllistämistä ja tutkimustoimintaa ja lisäisi hankintojen elinkaaren ajalta huollon ja ylläpidon Suomessa tapahtuvaa osuutta." (Vastalause 1)

25. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 27.30.20: Lisätään 200 000 euroa Rauhan turvaajien vertaistukitoiminnan rahoittamiseen. (TAA 64)

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 1 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 124, ei 34; poissa 41 (äänestys 42). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 2 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 34, tyhjiä 1; poissa 43 (äänestys 43). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 3 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 36, tyhjiä 1; poissa 41 (äänestys 44). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Timo Heinosen ehdotus 4 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 99, ei 63; poissa 37 (äänestys 45). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Timo Heinosen ehdotus 5 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 68; poissa 37 (äänestys 46). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 6 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 39, tyhjiä 1; poissa 40 (äänestys 47). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 7 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 41; poissa 37 (äänestys 48). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Ville Vähämäen ehdotus 8 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 41; poissa 39 (äänestys 49). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 9 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 41; poissa 40 (äänestys 50). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 10 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 44; poissa 41 (äänestys 51). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 11 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 47; poissa 40 (äänestys 52). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 12 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 55; poissa 38 (äänestys 53). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 13 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 38; poissa 40 (äänestys 54). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 14 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 46, tyhjiä 1; poissa 38 (äänestys 55). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 15 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 69; poissa 37 (äänestys 56). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 16 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 46; poissa 38 (äänestys 57). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 17 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 70; poissa 36 (äänestys 58). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 18 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 55, tyhjiä 1; poissa 37 (äänestys 59). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 19 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 43; poissa 37 (äänestys 60). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 20 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 117, ei 42; poissa 40 (äänestys 61). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 21 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 68; poissa 37 (äänestys 62). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 23 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 69; poissa 38 (äänestys 63). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Ville Vähämäen ehdotus 24 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 70; poissa 37 (äänestys 64). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 25 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 62, tyhjiä 2; poissa 41 (äänestys 65). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi pääluokan 27 mietinnön mukaisena.

3.3. Pääluokka 28 Valtiovarainministeriön hallinnonala

Puhemies Anu Vehviläinen: Yleiskeskustelu päättyi 15.12.2021 pidetyssä täysistunnossa. Ryhdytään pääluokan 28 yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Tehtiin seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskustelunsa kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset:

1. Lulu Ranne ps Sakari Puiston ps kannattamana 28.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus julkistaa keskeisten esitystensä taustaoletukset ja laskentaperusteet lähteineen kattavasti ja kansantajuisesti talousarvioesitysten ja julkisen talouden suunnitelmien yhteydessä." (Vastalause 1)
2. Lulu Ranne ps Sakari Puiston ps kannattamana 28.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, jotka lisäävät omistusten julkisuutta erityisesti julkisesti listattujen yhtiöiden osalta. Omistustietoihin tutustumisen tulisi olla mahdollista nykyistä laajemmin ja kohtuullisin kustannuksin. Mahdollisuus tähän voitaisiin toteuttaa esimerkiksi aluehallintovirastojen yhteydessä. Kun eduskunta sääti uutta lakia arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta, eduskunta päätti samalla lisätä omistusten julkisuutta." (Vastalause 1)
3. Lulu Ranne ps Sakari Puiston ps kannattamana 28.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii julkisen talouden tasapainottamissuunnitelman, jolla laskeaan siirto- ja kulutusmenoja tavoitteellisesti vuosittain niin, että valtion talous on tasapainossa vuonna 2027. Suunnitelma ei sisällä verojen tai maksujen korotuksia vaan perustuu valtion tehtävien priorisointiin sekä julkisen hallinnon menojen nettosäästöihin tuottavuuden kasvun avulla." (Vastalause 1)
4. Lulu Ranne ps Sakari Puiston ps kannattamana 28.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus käynnistää julkisen hallinnon kattavan ja vuosittain tavoitteellisesti kasvavan tehostamisen edellyttämät toimet digitalisaation, automaattisen päätöksenteon ja jatkuvan ketterän kehittämisen keinoin." (Vastalause 1)
5. Lulu Ranne ps Sakari Puiston ps kannattamana 28.01: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tehostaa talousarvion kaikkien määrärahojen työllisyysvaikutuksia sisällyttämällä kaikkeen päätöksentekoon työllisyysvaikutusarvion." (Vastalause 1)
6. Lulu Ranne ps Sakari Puiston ps kannattamana 28.10.02: Lisätään 5 000 000 euroa Tulon toimintamenoihin. (Vastalause 1/TAA 368)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

7. Lulu Ranne ps Sakari Puiston ps kannattamana 28.10.02: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla varmistetaan, että Tullilla on käytös-
sään riittävät resurssit, jotta erityisesti rajat ylittävää talousrikollisuutta sekä sähköiseen
kaupankäyntiin liittyvää rikollisuutta pystytään torjumaan tehokkaasti." (Vastalause 1)
8. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 28.20.88: Lisätään 100 000 euroa
Jokioisten kartanon säilyttämiseen julkisessa omistuksessa. (TAA 65)
9. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 28.70.05: Vähennetään 87 650 000
euroa. (Vastalause 2)
10. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 28.70.05: Lausumaehdotus:
"Eduskunta edellyttää, että hallitus arvioi uudelleen aluehallinnon perustamisen kustan-
nukset, ICT-menot ja hyödyntää tehostamisvaran uudistusten toteuttamisessa." (Vastalau-
se 2)
11. Lulu Ranne ps Sakari Puiston ps kannattamana 28.80.30: Lausumaehdotus: "Eduskun-
ta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla Ahvenanmaan tasotusmaksun taso
lasketaan kohtuulliselle tasolle maakunnan velattomuus ja Manner-Suomeen verrattuna
erittäin hyvä taloudellinen tilanne huomioiden." (Vastalause 1)
12. Lulu Ranne ps Sakari Puiston ps kannattamana 28.89.30: Vähennetään 5 476 000 eu-
roa aluevaltuustoryhmille maksettavien tukien kohtuullistamiseksi. (TAA 118)
13. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 28.89.31: Lausumaehdotus:
"Eduskunta edellyttää, että hallitus arvioi aluehallintojen valmiutta sosiaali- ja terveyden-
huollon sekä pelastustoimen järjestämiseen vuoden 2023 alusta." (Vastalause 2)
14. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 28.89.31: Lausumaehdotus:
"Eduskunta edellyttää, että hallitus siirtää tarvittaessa sosiaali- ja terveydenhuollon ja pe-
lastustoimen järjestämistä hyvinvointialueille vuodella eteenpäin." (Vastalause 2)
15. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 28.89.31: Lausumaehdotus:
"Eduskunta edellyttää, että hallitus varmistaa vastuullisen kustannusohjauksen uuden hal-
linnon perustamisesta lähtien." (Vastalause 2)
16. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 28.89.31: Lausumaehdotus:
"Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo tarpeelliset esitykset sote-uudistuksen hallintome-
nojen hillitsemiseksi." (Vastalause 2)
17. Sari Tanus kd Antero Laukkasen kd kannattamana 28.89.31: Lausumaehdotus: "Edus-
kunta edellyttää, että hallitus tuo eduskunnalle esityksen, jolla hyvinvointialueiden aloitus-
ta siirretään vuoden 2023 tammikuusta ja hyvinvointialueilta vuoden 2022 talousarviossa
vapautuvat varat käytetään hoitojonojen purkuun ja terveydenhuollon henkilökunnan palk-
kaamiseen ja muihin akuutisti tarvittaviin terveydenhuollon resursseihin." (Vastalause 3)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

18. Sari Tanus kd Antero Laukkasen kd kannattamana 28.89.31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää ja tuo eduskunnan tietoon sote-tietojärjestelmien integraation ja tarvittavien uusien laadukkaiden, toimivien ja kustannustehokkaiden tieto- ja muiden järjestelmien kehittämisen ja hankkimisen realistisen aikataulun samoin kuin arvioon niiden hankintakustannuksista sekä tarkistaa sote-uudistuksen aikataulua em. tiedon mukaisesti." (Vastalause 3)

19. Sari Tanus kd Antero Laukkasen kd kannattamana 28.89.31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tarkistaa sote-uudistuksen aikataulua koronapandemian uusien aaltojen ja terveydenhuollon resurssien ja henkilökunnan jaksamisen edellyttämällä tavalla." (Vastalause 3)

20. Lulu Ranne ps Sakari Puiston ps kannattamana 28.90.30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus kannustaa kuntia ja kuntayhtymiä edistämään hallinnon digitalisaatiota ja osoittaa valtionavustuksia hankkeisiin, joilla taloushallintoprosesseja yhtenäistetään ja pyritään yhtenäistämällä saavuttamaan taloushallintoprosesseissa digitalisaation mahdollistamat kustannussäästöt täysimääräisinä." (Vastalause 1)

21. Lulu Ranne ps Sakari Puiston ps kannattamana 28.90.30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy viipymättä toimenpiteisiin kuntatalouden kriisin ratkaisemiseksi mm. kunta-valtiosuhdetta uudistamalla ja kuntien tehtäviä karsimalla. Kuntia tulee myös kannustaa tarkastelemaan organisaatioitaan, päätöksentekoaan, toimintatapojaan, hankintojaan ja investointejaan äärimmäisellä kriittisyydellä." (Vastalause 1)

22. Lulu Ranne ps Sakari Puiston ps kannattamana 28.90.30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tehostaa alue-, rakenne- ja työllisyyspolitiikkaa kuntatalouden tulopohjan vahvistamiseksi." (Vastalause 1)

23. Lulu Ranne ps Sakari Puiston ps kannattamana 28.90.30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii suunnitelman kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämiseksi." (Vastalause 1)

24. Lulu Ranne ps Sakari Puiston ps kannattamana 28.90.30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin oppivelvollisuuden laajentamisen perumiseksi ja lisää määrärahoja perusopetukseen." (Vastalause 1)

25. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 28.90.30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla kotihoitoon ja ympärivuorokautiseen hoivaan saadaan tuhat hoitajaa lisää." (Vastalause 2)

26. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 28.90.30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus laajentaa palveluseteiden käyttötarkoitusta ja velvoitavuutta sekä edistää henkilökohtaisen budjetoinnin käyttöä erityisesti vammaisten ja vanhusten palveluissa." (Vastalause 2)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

27. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 28.90.30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo lakiesityksen, jolla luovutaan kaikista alaikäisten terveydenhuollon palvelumaksuista." (Vastalause 2)

28. Sari Tanus kd Antero Laukkasen kd kannattamana 28.90.30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus lisää välittömästi kuntien rahoitusta terveydenhuollon hoitojonojen purkamiseksi, hoitajien palkkaamiseksi, vanhustenhoidon ja saattohoidon tason parantamiseksi sekä ryhtyy kiireellisesti tarvittaviin muihin toimenpiteisiin vanhusten hoidon ongelmien korjaamiseksi." (Vastalause 3)

29. Sari Tanus kd Antero Laukkasen kd kannattamana 28.90.30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöiden työssä viihtyvyyden parantamiseksi ja alan rekrytoinnin tehostamiseksi." (Vastalause 3)

30. Sari Tanus kd Antero Laukkasen kd kannattamana 28.90.30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen terapiatakuun toteuttamisesta ja varaa siihen riittävän rahoituksen." (Vastalause 3)

31. Sari Tanus kd Antero Laukkasen kd kannattamana 28.90.30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin yksityisten opetuksenjärjestäjien kotikuntakorvauksen korottamiseksi samalle tasolle muiden opetuksenjärjestäjien kanssa." (Vastalause 3)

32. Lulu Ranne ps Sakari Puiston ps kannattamana 28.92.69: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus torjuu EU/EMU-alueen liittovaltioistumisen, yhteisvastuun kasvattamisen ja sellaiset valtiosopimukset, jotka kasvattaisivat nettojäsenmaksuamme, ja laatii Suomelle suunnitelman EMU:n/euron hajoamisen varalle." (Vastalause 1)

Mietintö "jaa", Lulu Ranteen ehdotus 1 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 91, ei 65; poissa 43 (äänestys 66). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Lulu Ranteen ehdotus 2 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 37; poissa 41 (äänestys 67). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Lulu Ranteen ehdotus 3 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 124, ei 33; poissa 42 (äänestys 68). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Lulu Ranteen ehdotus 4 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 68; poissa 39 (äänestys 69). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Lulu Ranteen ehdotus 5 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 38; poissa 40 (äänestys 70). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Lulu Ranteen ehdotus 6 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 39; poissa 41 (äänestys 71). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Lulu Ranteen ehdotus 7 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 67; poissa 40 (äänestys 72). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 8 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 34, tyhjiä 7; poissa 43 (äänestys 73). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 9 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 97, ei 54, tyhjiä 1; poissa 47 (äänestys 74). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 10 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 66; poissa 41 (äänestys 75). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Lulu Ranteen ehdotus 11 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 125, ei 34; poissa 40 (äänestys 76). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Lulu Ranteen ehdotus 12 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 117, ei 37; poissa 45 (äänestys 77). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 13 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 91, ei 67; poissa 41 (äänestys 78). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 14 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 91, ei 66; poissa 42 (äänestys 79). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 15 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 91, ei 68; poissa 40 (äänestys 80). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 16 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 91, ei 68; poissa 40 (äänestys 81). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Tanuksen ehdotus 17 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 35; poissa 48 (äänestys 82). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Tanuksen ehdotus 18 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 67; poissa 40 (äänestys 83). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Tanuksen ehdotus 19 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 91, ei 67; poissa 41 (äänestys 84). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Lulu Ranteen ehdotus 20 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 67; poissa 40 (äänestys 85). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Lulu Ranteen ehdotus 21 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 68; poissa 39 (äänestys 86). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Lulu Ranteen ehdotus 22 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 67; poissa 39 (äänestys 87). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Lulu Ranteen ehdotus 23 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 67; poissa 40 (äänestys 88). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Lulu Ranteen ehdotus 24 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 90, ei 67; poissa 42 (äänestys 89). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 25 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 68; poissa 39 (äänestys 90). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 26 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 68; poissa 38 (äänestys 91). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 27 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 66; poissa 39 (äänestys 92). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Tanuksen ehdotus 28 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 42; poissa 42 (äänestys 93). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Tanuksen ehdotus 29 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 93, ei 70; poissa 36 (äänestys 94). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Tanuksen ehdotus 30 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 69; poissa 38 (äänestys 95). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Sari Tanuksen ehdotus 31 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 68; poissa 39 (äänestys 96). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Lulu Ranteen ehdotus 32 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 37, tyhjiä 1; poissa 49 (äänestys 97). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi pääluokan 28 mietinnön mukaisena.

3.4. Pääluokka 30 Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Puhemies Anu Vehviläinen: Yleiskeskustelu päättyi 15.12.2021 pidetyssä täysistunnossa. Ryhdytään pääluokan 30 yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Tehtiin seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskustansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset:

1. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30.01.05: Lisätään 200 000 euroa Luonnonvarakeskukselle selvityksen tekemiseen lähiruoasta valtion ja kuntien ruokapalveluissa. (TAA 277)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

2. Sari Essayah kd Päivi Räsänen kd kannattamana 30.10.50: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin maaseudun elinvoiman parantamiseksi." (Vastalause 3)
3. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30.20.20: Lisätään 10 000 euroa Vakka-Suomen eläinsuojeluyhdistyksen toiminnan kehittämiseen ja eläinsuojelutyön edistämiseen. (TAA 38)
4. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30.20.20: Lisätään 100 000 euroa SEY Suomen eläinsuojelu ry:n toiminnan tukemiseen. (TAA 125)
5. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30.20.20: Lisätään 300 000 euroa löytöeläintalojen ylläpitokustannuksiin. (TAA 251)
6. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 30.20.20: Lisätään 2 000 000 euroa kuntien eläinlääkärien vastaanottojen välineistön ja kaluston parantamiseen. (TAA 216)
7. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30.20.62: Lisätään 35 000 euroa Susirajan eläinkotiyhdistys ry:n toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen. (TAA 18)
8. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30.20.62: Lisätään 100 000 euroa Suomenhevosliitto ry:lle liiton toimintaan sekä liiton jaettavaksi suomenhevosten kasvattajille esimerkiksi varsarahana, jotta voidaan varmistaa suomenhevosen rodun säilyminen. (TAA 252)
9. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30.40.22: Vähennetään 20 000 000 euroa luonnonvara- ja biotalouden edistämiseen liittyviin henkilöstömenoihin ehdotetusta määrärahasta siten, ettei vastaavaa määrää henkilöstöä palkata määräaikaisiin luonnonsuojelua valmisteleviin työtehtäviin. (Vastalause 1/TAA 374)
10. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30.40.22: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla varmistetaan hyvä metsänhoito sekä puuraaka-aineen mahdollisimman kattava ja tarkoituksenmukainen käyttö. Tavoitteena tulee olla Suomen asema puurakentamisen huippumaana, puupohjaisten tuotteiden innovatiivinen kehittäminen sekä sellaisen puuaineksen, jota ei pystytä hyödyntämään muussa teollisessa tuotannossa, mahdollisimman tehokas hyödyntäminen energiantuotannossa." (Vastalause 1)
11. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30.40.22: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus viipymättä ryhtyy toimenpiteisiin turvealan yrittäjien konkurssien estämiseksi ja turpeen energiakäytännön turvaamiseksi." (Vastalause 1)
12. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30.40.22: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin käynnistääkseen kansallisen

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

suotalousohjelman, jossa kartoitetaan suoalueiden kaupallisen hyödyntämisen mahdollisuudet yhdessä elinkeinoelämän kanssa." (Vastalause 1)

13. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30.40.42: Lisätään 350 000 euroa eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen viljelyksille, puutarhayrityksille ja kotieläintuottajille Varsinais-Suomessa. (TAA 39)

14. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30.40.44: Lisätään 10 000 000 euroa Kemera-ohjelmaan metsäluonnon hoidon edistämiseen määräaikaisesti. (Vastalause 1/TAA 375)

15. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30.40.44: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin Kemera-ohjelman määrärahan korottamiseksi." (Vastalause 1)

16. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 30.40.45: Lisätään 1 000 000 euroa METSO-ohjelman toteuttamiseen. (TAA 301)

17. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus toimii siten, että Suomen maa- ja elintarviketaloudessa turvataan kaikissa oloissa oman kansan tarvetta vastaava tuotanto keskeisissä tuotteissa. Tämä toteutetaan parhaiten kansallisella tuella, joka vähentää samalla viljelijöiden hallinnollista taakkaa sekä hallintomenoja." (Vastalause 1)

18. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus parantaa maatalouden kannattavuutta niin, että viljelijät saavat muihin ammattiryhmiin verrattavan tulotason." (Vastalause 1)

19. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee viljelijöiden uuden julkisvetoisen satovahinkovakuutusjärjestelmän, jossa pyritään huomioimaan yksityisen vakuutusjärjestelmän kokeemukset ja havaitut puutteet." (Vastalause 1)

20. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii kalatalouden ja kalastusmatkailun kehittämisohjelman." (Vastalause 1)

21. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus luo petopolitiikan, jolla susien määrä kohtuullistetaan ja petovahingot korvataan täysimääräisesti." (Vastalause 1)

22. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy pikaisiin toimenpiteisiin valkoposkivanhojen määrän voimakkaaksi vähentämiseksi ja niiden viljelijöille aiheuttamien vahinkojen täysimääräiseksi korvaamiseksi." (Vastalause 1)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

23. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin merkinnän saamiseksi elintarvikkeisiin sen varmistamiseksi, että kuluttaja saa tiedon tuotteen alkuperästä ja tuotantotavan eettisyydestä." (Vastalause 1)
24. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin pienten aktiivivilallisten tukemiseksi vaimentaakseen tilamäärien jatkuvaa laskua ja helpottaakseen pientilallisten ahdinkoa." (Vastalause 1)
25. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin turvatakseen maatalouslomituksen maatalousyrittäjien jaksamisen helpottamiseksi." (Vastalause 1)
27. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy kiireellisiin toimenpiteisiin maatalouden akuutin kustannuskriisin ratkaisemiseksi mm. energian hintaa alentamalla, tuotantorakennusten kiinteistöveron poistamalla ja alkutuottajan osuuden kasvattamiseksi elintarvikeketjussa." (Vastalause 1)
28. Toimi Kankaanniemi ps Ritva Elomaan ps kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus torjuu yksiselitteisesti ja jyrkästi EU:n pyrkimykset kaapata metsäpolitiikka haltuunsa." (Vastalause 1)
29. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että valkuposkihanhi siirretään metsästyslain piiriin vuoden 2022 alkupuolella." (Vastalause 2)
30. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus toteuttaa mahdollisimman nopeasti ravinnohjelman, jolla varmistetaan, että ylijäämälanta ohjautuu biokaasun ja kiertoravinteiden tuotantoon." (Vastalause 2)
31. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo nopealla aikataululla eduskunnalle selvityksen ruokaviennin kehityssuunnista ja tulevaisuuden toimenpiteistä." (Vastalause 2)
32. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo eduskuntaan esityksen, jolla edistetään maatilojen suoramyynä." (Vastalause 2)
33. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus toisi eduskuntaan kiireellisen esityksen, joka mahdollistaisi susien kannanhoidollisen metsästyksen." (Vastalause 2)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

34. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 30: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että maatalouden tuet ohjataan aktiivisen ja uudistavan maatalouden edistämiseen." (Vastalause 2)

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 1 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 38; poissa 47 (äänestys 98). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Sari Essayahin ehdotus 2 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 50; poissa 43 (äänestys 99). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 3 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 124, ei 33; poissa 42 (äänestys 100). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 4 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 35; poissa 43 (äänestys 101). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 5 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 34; poissa 47 (äänestys 102). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Timo Heinosen ehdotus 6 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 97, ei 57, tyhjiä 1; poissa 44 (äänestys 103). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 7 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 35; poissa 42 (äänestys 104). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 8 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 45; poissa 39 (äänestys 105). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 9 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 124, ei 32; poissa 43 (äänestys 106). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 10 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 111, ei 44; poissa 44 (äänestys 107). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 11 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 55; poissa 38 (äänestys 108). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 12 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 47; poissa 40 (äänestys 109). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 13 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 37; poissa 41 (äänestys 110). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Toimi Kankaanniemen ehdotus 14 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 38, tyhjiä 2; poissa 38 (äänestys 111). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 15 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 103, ei 55, tyhjiä 1; poissa 40 (äänestys 112). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 16 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 61, tyhjiä 1; poissa 39 (äänestys 113). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 17 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 109, ei 40, tyhjiä 2; poissa 48 (äänestys 114). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 18 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 109, ei 42; poissa 48 (äänestys 115). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 19 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 113, ei 40; poissa 46 (äänestys 116). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 20 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 110, ei 50; poissa 39 (äänestys 117). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 21 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 103, ei 49; poissa 47 (äänestys 118). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 22 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 100, ei 58; poissa 41 (äänestys 119). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 23 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 98, ei 63, tyhjiä 1; poissa 37 (äänestys 120). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 24 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 41; poissa 40 (äänestys 121). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 25 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 105, ei 57; poissa 37 (äänestys 122). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 27 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 43; poissa 40 (äänestys 123). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Toimi Kankaanniemen ehdotus 28 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 99, ei 61; poissa 39 (äänestys 124). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 29 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 67; poissa 38 (äänestys 125). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 30 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 68; poissa 37 (äänestys 126). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 31 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 68; poissa 37 (äänestys 127). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 32 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 67; poissa 38 (äänestys 128). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 33 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 91, ei 65; poissa 43 (äänestys 129). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 34 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 94, ei 62; poissa 43 (äänestys 130). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi pääluokan 30 mietinnön mukaisena.

3.5. Pääluokka 31 Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Puhemies Anu Vehviläinen: Yleiskeskustelu päättyi 15.12.2021 pidetyssä täysistunnossa. Nyt ryhdytään pääluokan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Tehtiin seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskusteliansa kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset:

1. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 6 000 euroa suunnitteluun ja liittymien poistamiseen Hietakujan pientalojen osalta valtatiellä 3 Koskenkorvan kylän pohjoispuolella. (TAA 260)
2. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 30 000 euroa valtatie 10 Liedon Kirkkotien risteyksen kääntymiskaistan suunnitteluun. (TAA 126)
3. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 30 000 euroa valtatie 10 Liedon Nuolemonportin risteyksen kääntymiskaistan suunnitteluun. (TAA 127)
4. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 30 000 euroa valtatie 10 Liedon Metsolantien risteyksen kääntymiskaistan suunnitteluun. (TAA 128)
5. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 50 000 euroa Laitilan Kodisjoentien perusparannuksen suunnitteluun välille Kaurila—Suomela. (TAA 129)
6. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 50 000 euroa Laitilan Limokorventien perusparannuksen suunnitteluun. (TAA 130)
7. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 70 000 euroa Suomen kehäradan esiselvitystöihin. (TAA 193)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

8. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 75 000 euroa Liedon Raukkalantien perusparannuksen suunnitteluun osuudella valtatie 10 risteys—Saukon-ojan koulu. (TAA 131)
9. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 80 000 euroa väistö-kaistojen rakentamiseen kantatien 44 ja Kirkkokallion teollisuusliittymään Satakunnassa. (TAA 194)
10. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 80 000 euroa väistökaistan rakentamiseen valtatie 23 ja Halmeentien teollisuusliittymään Kankaanpäässä. (TAA 195)
11. Peter Östman kd Sari Essayahin kd kannattamana 31.10.20: Lisätään 90 000 euroa Furuholmintien ja maantien 749 risteysjärjestelyjen suunnitteluun. (TAA 411)
12. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 100 000 euroa seututien 181 ja Karunantien sekä seututien 181 ja Korvalantien risteysten liikenneturvan parantamiseen. (TAA 132)
13. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 100 000 euroa Kurikan ja Jalasjärven välillä olevan Ahonkylän mutkan oikaisun suunnitteluun. (TAA 261)
14. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 100 000 euroa uuden Alahärmä—Kortesjärvi-tielinjauksen suunnitteluun. (TAA 302)
15. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 130 000 euroa Tammelan Papinsillan tien 2826 kunnostamiseen. (TAA 67)
16. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 150 000 euroa Loimaan Lauroistentien ja Köyliöntien perusparannukseen. (TAA 133)
17. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 150 000 euroa kevyen liikenteen väylän suunnitteluun seututielle 192 Maskun Lemun ja Raision Somersojan välille. (TAA 134)
18. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 200 000 euroa valtatie 5 Leppävirta—Kuopio-välin parantamisen suunnittelun käynnistämiseen. (TAA 36)
19. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 200 000 euroa Tammelan Kaukolantien peruskunnostamiseen. (TAA 68)
20. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 200 000 euroa yhdystien 6134 välillä Hartola—Vuorenkylä—Toivakka—Viisarimäki kunnostamiseen. (TAA 69)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

21. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 200 000 euroa Hausjärven Nyryntien peruskunnostamiseen. (TAA 70)
23. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 200 000 euroa Angelniementien parantamiseen Salossa. (TAA 240)
24. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 200 000 euroa liittytäväsäköinnin suunnittelemiseen valtatie 3 (Tampere—Helsinki-moottoritie) Hyvinkään eritasoliittymän kohdalla autojen ja polkupyörien liittymä- ja saattoliikennepysäköintiä varten. (TAA 253)
25. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 200 000 euroa maantien 17243 perusparantamiseen ja päällystämiseen Etelä-Pohjanmaalla. (TAA 262)
26. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 200 000 euroa maantien 17217 perusparantamiseen ja päällystämiseen Kurikassa välillä Rantatie—Tiemestarintie. (TAA 303)
27. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 250 000 euroa valtatie 12 yhteysvälin Lahti—Tampere palvelutasolähtöiseen kehittämisselvitykseen. (TAA 157)
28. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 250 000 euroa kevyen liikenteen väylän suunnitteluun välillä maantie 2956 (Rantatie) Hollola, Pyhäniementie —Messilä. (TAA 286)
29. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 300 000 euroa maantien 14133 (Salonsaarentie) kunnostamiseen Asikkalassa. (TAA 105)
30. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 300 000 euroa maantien 14061 (Kostilantie) päällystämiseen Hämeenlinnassa. (TAA 106)
31. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 300 000 euroa maantien 3191 (Sankolantien) päällystämiseen Hämeenlinnassa. (TAA 107)
32. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 300 000 euroa Korkea-ahon ja Tanin välisen tieosuuden parantamiseen Lappeenrannassa. (TAA 191)
33. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 300 000 euroa Kauhavan risteysalueen valtatie 19 ja kantatie 63 suunnitteluun. (TAA 304)
34. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 350 000 euroa Vierumäen Urheiluopistontien 4142 perusparannukseen. (TAA 71)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

35. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 400 000 euroa kääntymiskaistan rakentamiseen Vojakkalantien risteykseen kantatiellä 54 Lopella. (TAA 72)
36. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 400 000 euroa seututien 423 Hartola—Pertunmaa kunnostamiseen. (TAA 73)
37. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 400 000 euroa Someron Kaurakedontien parantamiseen. (TAA 241)
38. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 490 000 euroa Hausjärven Kalliontien (maantie 13810) kunnostamiseen. (TAA 74)
39. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 500 000 euroa Posittien kunnostamiseen välillä Himoinen—Taivassalo. (TAA 40)
40. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 500 000 euroa Kaartusentien perusparantamiseen ja päällystämiseen Alajärvellä. (TAA 305)
41. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 600 000 euroa maantien 3254 perusparannukseen. (TAA 75)
42. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 600 000 euroa valtatie 8 meluidan rakentamiseen välille Härkämäki—Huhko. (TAA 135)
43. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 600 000 euroa valtatie 19 valaisemiseen tieosuudella Luopajarvi—Rengonharju. (TAA 306)
44. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 650 000 euroa Hunsalantien ja Siikalantien (11225) kunnostukseen Lopella. (TAA 76)
45. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 700 000 euroa Kauhavan Kauppatien peruskorjaukseen. (TAA 307)
46. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 750 000 euroa maantien 13219 Santanen (Santaskyläntie) kunnostamiseen Satakunnassa. (TAA 196)
47. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 750 000 euroa paikallistien 7233 Ylihärmä—Viemerö perusparannukseen. (TAA 308)
48. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 800 000 euroa kantatie 54 hirviaidoitukseen Riihimäeltä Hausjärvelle sekä riista-aidan jatkamiseen Lopelta länteen. (TAA 78)
49. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 800 000 euroa maantien 2600 Pomarkku—Lavia kunnostamiseen. (TAA 197)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

50. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 850 000 euroa maantien 13207 Verttuu kunnostamiseen ja perusparannukseen Kankaanpäässä. (TAA 198)
51. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 900 000 euroa Outokummun Kalattomantien sillan kevyen liikenteen väylän suunnitteluun ja toteutukseen. (TAA 19)
52. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 900 000 euroa tien 6880 päällystämiseen välillä Tainuskylä—Nopankylä Etelä-Pohjanmaalla. (TAA 263)
53. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 000 000 euroa maantien 477 perusparantamisen ensimmäiseen vaiheeseen osuudella valtatie 23—Apajalahti. (TAA 20)
54. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 000 000 euroa raskaan liikenteen pysäköinti- ja levähdysalueiden määrän kasvattamiseen. (TAA 79)
55. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 000 000 euroa maantien 14112 (Vappulantie) päällystämiseen Hämeenlinnassa. (TAA 108)
56. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 000 000 euroa maantien 1631 (Luhtikyläntie) kunnostamiseen Orimattilassa. (TAA 109)
57. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 000 000 euroa maantien 11875 (Sepänjoentie) peruskorjaukseen ja päällystämiseen Orimattilassa. (TAA 110)
58. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 000 000 euroa maantien 4143 (Muikkusalmentien) päällystämiseen Heinolassa. (TAA 111)
59. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 000 000 euroa Siipurantien jalankulku- ja pyörätien jatkamiseen Viuhasta Takkulaan. (TAA 230)
60. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 000 000 euroa Someron Häntäläntien—Koskentien parantamiseen. (TAA 242)
61. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 000 000 euroa Kosken Hongistontien—Salon Koskentien parantamiseen. (TAA 243)
62. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 100 000 euroa maantien 3254 (Kaukelantie) päällystämiseen Padasjoella. (TAA 112)
63. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 200 000 euroa maantien 13937 (Liesontie—Pitkäläntie—Avuskulmantie) korjaamiseen ja päällystämiseen Hämeenlinnassa. (TAA 113)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

64. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 300 000 euroa yhdistetyn jalkakäytävän ja pyörätien suunnitteluun ja rakentamiseen maantielle 7000 välille Koskenkorva—Ilmajoen maatalousoppilaitos. (TAA 264)
65. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 500 000 euroa kestävän liikkumisen yhteyden ja siihen liittyvien joukkoliikennepysäkkien rakentamiseen valtatie 2 yli- tai alikulkuna Torronsuolle Tammelaan. (TAA 56)
66. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 500 000 euroa Salo—Somero-tien hirviaidan rakentamiseen. (TAA 244)
67. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 500 000 euroa yhdistetyn jalkakäytävän ja pyörätien suunnitteluun ja rakentamiseen maantielle 17404 välille kantatie 67—Kaivola Ilmajoella. (TAA 265)
68. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 500 000 euroa maantien 17243 (Ahonkyläntie) ja maantien 17242 (Ahon siltatie) perusparantamiseen Kurikassa. (TAA 309)
69. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 1 600 000 euroa maantien 2951 (Mommilantie) päällystämiseen Hämeenlinnassa. (TAA 114)
70. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 2 000 000 euroa Paimelantien ja Ilmotuntien liittymän porrastamiseen ja kevyen liikenteen alikulun suunnitteluun ja rakentamiseen valtatiellä 24. (TAA 164)
71. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 2 000 000 euroa Savitaipaleen ja Taipalsaaren välisen Kuivasensaaren yhdystien 14777 perusparantamiseen. (TAA 192)
72. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 3 000 000 euroa kantatien 65 perusparannuksen suunnitteluun ja aloittamiseen välillä Kyrölahti—Virrät. (TAA 323)
73. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 4 000 000 euroa Mansonieniemi—Riitälä-tieosuuden parantamiseen valtatie 3:lla. (TAA 319)
74. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 5 000 000 euroa kantatien 54 luokituksen muuttamiseen valtatieksi sekä perusparantamisen aloittamiseen. (TAA 80)
75. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 5 000 000 euroa valtatie 4 Tuuliharjan eritasoliittymän ja yhdystien suunnitteluun ja rakentamiseen välillä maantie 4 ja maantie 140 Orimattilassa. (TAA 115)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

76. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 5 300 000 euroa Sipoon Söderkullan ja Nikkilän välisen tiestön ja risteysten parantamiseen. (TAA 397)
77. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 6 000 000 euroa Kehä IV:n suunnittelua varten. (TAA 340)
78. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 8 000 000 euroa kantatien 67 parantamiseen välillä Ilmajoki—Seinäjoki. (TAA 310)
79. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 8 000 000 euroa Sipoonlahden eritasoliittymän saneeraukseen. (TAA 398)
80. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 10 000 000 euroa Päijät- ja Kanta-Hämeen pienempien valtioneiden korjausvelkahankkeeseen. (TAA 81)
81. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 10 000 000 euroa alemman tieverkon parantamiseen Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella. (TAA 311)
82. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 10 000 000 euroa Murhasaaren ohituskaistan rakentamiseen valtatiellä 11. (TAA 320)
83. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 13 000 000 euroa uuteen ohituskaistaan ja tielinjan oikaisuun tieosuudella Alaskylä—Parkano. (TAA 321)
84. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 20 000 000 euroa kehä V:llä (valtatie 25) välillä Hanko—Hyvinkää—Mäntsälä kehätien liittymien, ohituskaistojen ja yleisen turvallisuuden parantamiseen. (TAA 254)
85. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 20 000 000 euroa Porvoonväylän/Lahdenväylän liittymärampin toisen kaistan rakentamiseen. (TAA 399)
86. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.20: Lisätään 40 000 000 euroa liityntäpysäköinnin parantamiseen Espoon kaupunkiradan ja länsimetron varrella. (TAA 217)
87. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lisätään 120 000 000 euroa perusväylänpitoon ja lisätään momentin perusteluihin maininta, että määrärahaa saa käyttää seutu- ja yhdysteiden perusparantamiseen ja kunnossapitoon koko Suomen alueella. (TAA 279)
88. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.20: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus luopuu meriliikenteen väylämaksujen keräämisestä." (Vastalause 1)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

89. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.31: Lisätään 88 000 euroa kevyen liikenteen väylän suunnitteluun Kaarinan Vanhanunnantielle. (TAA 136)
90. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.31: Lisätään 100 000 euroa Lopen Launosten ja Riihimäen välisen kevyen liikenteen väylän suunnitteluun. (TAA 82)
91. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.31: Lisätään 650 000 euroa Nummelan lentokentän toimintaedellytysten turvaamiseen. (TAA 218)
92. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.31: Lisätään 800 000 euroa Lahden seudullisen joukkoliikenteen lippujärjestelmän kehittämiseen VR:n ja HSL:n kanssa. (TAA 158)
93. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.31: Lisätään 4 200 000 euroa pikavuoropysäkin rakentamiseksi Mäntsälän rautatieaseman yhteyteen. (TAA 169)
94. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.31: Lisätään 4 300 000 euroa Keravan liityntäpysäköintihankkeeseen. (TAA 400)
95. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 1 000 000 euroa Salon itäisen ohikulkutien toisen vaiheen suunnitteluun. (TAA 147)
96. Peter Östman kd Sari Essayahin kd kannattamana 31.10.77: Lisätään 1 000 000 euroa pohjavesien suojelutoimenpiteiden ja tarvittavien liittymäjärjestelyjen tekemiseksi Forsassa valtatiellä 10 ja maantiellä 284. (TAA 299)
97. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 1 100 000 euroa Moreenin—Rastikankaan eritasoliittymän ja HCT-palvelualueen suunnittelua, tie-suunnitelman mahdollista täydentämistä, toteutussuunnittelua (rakennussuunnittelua) sekä osin samanaikaisesti toteutettavaa ensivaiheen rakentamista varten. (TAA 200)
98. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 3 000 000 euroa valtatie 9 Turku—Tampere-yhteysvälin parantamisen käynnistämiseen välillä Liedon asema—Aura. (TAA 148)
99. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 3 000 000 euroa Kaarinan läntisen ohitustien rakentamisen aloittamiseen. (TAA 149)
100. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 3 000 000 euroa E18:n Turun kehätien parantamiseen Raision keskustassa. (TAA 150)
101. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 3 000 000 euroa valtatie 8 Turku—Pori-yhteysvälillä Laitilan kiertoeritasoliittymän rakentamisen aloittamiseen. (TAA 151)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

102. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.77: Lisätään 4 500 000 euroa maantien 5641 korjaamiseen tieosuudella valtatie 77—Iisalmen Kotikylä. (TAA 280)
103. Peter Östman kd Sari Essayahin kd kannattamana 31.10.77: Lisätään 5 000 000 euroa sähkönsyöttöaseman rakentamiseen Savon radalle Kuopion Kurkimäkeen. (TAA 54)
104. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 5 000 000 euroa pääradan yhteysvälin Seinäjoki—Tampere kaksoisraiteen suunnitteluun. (TAA 312)
105. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 7 000 000 euroa valtatie 2 parantamiseen vahvistetun tiesuunnitelman mukaisesti Humppilassa. (TAA 57)
106. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 10 000 000 euroa Hämeenlinnan Tuuloksen ja Turun välisen valtatie 10 perusparannukseen. (TAA 85)
107. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 10 000 000 euroa raakapuun kuormauspaikan rakentamiseksi Janakkalaan. (TAA 274)
108. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 10 000 000 euroa ratalain mukaisen yleissuunnitelman laatimista varten pääradan Riihimäki—Tampere-rataosalle. (TAA 341)
109. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 10 000 000 euroa valtatie 4 Palokan kohdan parantamiseen. (TAA 393)
110. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 13 500 000 euroa valtatie 25 liikenneturvallisuuden parantamiseen välillä Meltola—Mustio. (TAA 159)
111. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.77: Lisätään 15 000 000 euroa lisäraiteen edellyttämään jatkosuunnitteluun ja rakennustöiden aloittamiseen rataosuudella Lielähti—Ylöjärvi sekä Ylöjärven ja Tampereen välisen lähijunaliikenteen edellyttämien seisakkeiden suunnitteluun ja rakentamiseen. (TAA 324)
112. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 15 000 000 euroa valtatie 4 Vaajakosken kohdan parantamiseen. (TAA 394)
113. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.77: Lisätään 20 000 000 euroa valtatie 5 kehittämisinvestointiin Nerkoon kohdalla. (TAA 278)
114. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 25 000 000 euroa Oulu—Ylivieska-kaksoisraiteen suunnitteluun. (TAA 343)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

115. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.77: Lisätään 25 000 000 euroa aluetaloutta ja liikenteen sujuvuutta tukeviin väyläinvestointeihin Pohjois-Pohjanmaalla. (TAA 404)

116. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 45 000 000 euroa Hanko—Hyvinkää-radon perusparantamiseen. (TAA 391)

117. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 84 000 000 euroa Kehä V -hankkeen toteuttamiseksi Hanko—Mäntsälä-välillä. (TAA 170)

118. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 126 000 000 euroa valtatie 15 parantamiseen. (TAA 161)

119. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Lisätään 500 000 000 euroa uusien väylien rakentamiseen ja suunnitteluun. (Vastalause 2)

120. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.10.77: Ehdotus: "Eduskunta lisää momentin 31.10.77 perusteluihin maininnan, että määrärahaa saa käyttää Turun Tunnin junan rakentamiseen." (TAA 152)

121. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.10.77: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii rataverkon kehittämisohjelman, johon sisältyy tärkeiden rautateyksiä kapasiteetin parantamistarpeet, mahdollisuudet nopeuksien poistamiseen, turvalaitteiden uudistaminen sekä tasoristeysten poistaminen." (Vastalause 1)

122. Peter Östman kd Sari Essayahin kd kannattamana 31.10.77: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, jotta entistä suurempi osuus liikenteestä kerätyistä veroista käytetään väyläverkon ylläpitoon ja kehittämiseen." (Vastalause 3)

123. Peter Östman kd Sari Essayahin kd kannattamana 31.20.20: Lisätään 800 000 euroa Salkolantien perusparannukseen Somerolla. (TAA 226)

124. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.20.43: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, joilla erityisesti viihdemenekun miehistötukea leikataan 77,2 miljoonalla eurolla tehottomana yritystukena, kuitenkin siten, että merenkulun huoltovarmuusseikat kauppalaivaston osalta huomioidaan." (Vastalause 2)

125. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.20.55: Ehdotus: "Eduskunta lisää momentin 31.20.55 perusteluihin maininnan, että junaliikenteen ostoja käytetään Varsinais-Suomen lähijunaliikenteen käynnistämiseen." (TAA 153)

126. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31.20.60: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ohjeistaa Yleisradiota supistamaan toimintojaan merkittävästi, ja tästä syntyvillä kustannussäästöillä on laskettava Yle-veroa." (Vastalause 1)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

127. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 31.20.60: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo esityksen, jolla siirto valtion televisio- ja radiorahastoon palautetaan vuoden 2019 tasolle indeksitarkistuksena." (Vastalause 2)

128. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus nostaa Kyberturvallisuuskeskuksen rahoituksen riittävälle tasolle, jolla keskus voi kehittyä vastaamaan tulevaisuuden haasteisiinsa, ja että keskuksen itsenäinen asema turvataan." (Vastalause 1)

129. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus huolehtii ennakoivasti tietoverkkojen riittävästä kapasiteetista." (Vastalause 1)

130. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin, joilla henkilötunnuksen käyttäminen henkilöllisyyden toteamiseen lainan hakemisen yhteydessä sekä sellaisissa kaupan muodoissa, joissa maksu ei tapahdu ostotapahtuman yhteydessä, säädetään rangaistavaksi. Oikeustoimi, jossa osapuolta ei ole tunnistettu vahvan tunnistautumisen keinoin, on samalla säädettävä pätemättömäksi." (Vastalause 1)

131. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus korjatesaan taksivuudistuksessa ilmenneitä epäkohtia pitää tavoitteinaan maaseudun taksipalvelujen palauttamista, harmaan talouden kitkemistä taksialalta sekä matkustajien turvallisuuden varmistamista." (Vastalause 1)

132. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus lisää panostuksia liikenneväylien korjausvelan lyhentämiseen." (Vastalause 1)

133. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus turvaa maaseudun tiestön asianmukaisen hoidon ja kunnossapidon koko maassa." (Vastalause 1)

134. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus pyrkii turvaamaan riittävät ja kohtuuhintaiset joukkoliikennepalvelut koko maassa." (Vastalause 1)

135. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus varmistaa sen, että TEN-T-ydinverkkoon kuuluvien väylien rahoitus järjestetään tämän hallituskauden kuluessa ja toteutus vuoteen 2029 mennessä." (Vastalause 1)

136. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus turvaa rahtiliikenteen toimintaedellytykset lauttaliikenteessä myös RoRo- ja RoPax-alusten osalta." (Vastalause 1)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

137. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus yhtenäistää satamien luotsimaksuista aiheutuvia kustannuksia alueellisten kilpailuedellytysten turvaamiseksi." (Vastalause 1)

138. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo kansalaisille mahdollisuuden suunnata maksamaansa Yle-ve-roa vastaavan määrän paikalliselle tai aatteelliselle radiolle/tv:lle tai haluamalleen sisällön-tuottajalle käytettäväksi ensi sijassa uutis- ja ajankohtaistuotantoon." (Vastalause 1)

139. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus panostaa päärataverkon ja sen haarojen parantamiseen." (Vastalau-se 1)

140. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että pandemian hellittäessä hallitus panostaa lentotoiminnan kehittämiseen edistämällä Suomen asemaa lentoliikenteen solmuna eli hubina, työnimellä Helsinki Hub." (Vastalause 1)

141. Jani Mäkelä ps Rami Lehdon ps kannattamana 31: Lausumaehdotus: "Eduskunta edellyttää, että hallitus edistää lentotoimintaa kehittämällä lentokenttiä etenkin pohjoises-sa muun muassa Lapin matkailuelinkeinotoiminnan ja kotimaisen ja ulkomaisen turismin virkistämiseksi." (Vastalause 1)

Mietintö "jaa", Jani Mäkelän ehdotus 1 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 34; poissa 43 (äänestys 131). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Jani Mäkelän ehdotus 2 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 125, ei 32; poissa 42 (äänestys 132). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Jani Mäkelän ehdotus 3 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 33; poissa 43 (äänestys 133). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Jani Mäkelän ehdotus 4 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 124, ei 34; poissa 41 (äänestys 134). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Jani Mäkelän ehdotus 5 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 35; poissa 44 (äänestys 135). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Jani Mäkelän ehdotus 6 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 35; poissa 41 (äänestys 136). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Jani Mäkelän ehdotus 7 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 35; poissa 41 (äänestys 137). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö "jaa", Jani Mäkelän ehdotus 8 "ei". Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 35; poissa 42 (äänestys 138). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 9 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 34; poissa 42 (äänestys 139). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 10 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 34; poissa 46 (äänestys 140). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Peter Östmanin ehdotus 11 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 125, ei 29, tyhjiä 1; poissa 44 (äänestys 141). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 12 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 34; poissa 42 (äänestys 142). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 13 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 37; poissa 43 (äänestys 143). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 14 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 39, tyhjiä 1; poissa 44 (äänestys 144). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 15 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 31, tyhjiä 3; poissa 46 (äänestys 145). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 16 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 33; poissa 44 (äänestys 146). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 17 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 32; poissa 44 (äänestys 147). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 18 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 109, ei 40, tyhjiä 2; poissa 48 (äänestys 148). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 19 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 31, tyhjiä 4; poissa 44 (äänestys 149). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 20 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 31, tyhjiä 2; poissa 47 (äänestys 150). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 21 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 29, tyhjiä 3; poissa 48 (äänestys 151). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 23 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 33; poissa 44 (äänestys 152). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 24 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 33, tyhjiä 1; poissa 47 (äänestys 153). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 25 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 34; poissa 46 (äänestys 154). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 26 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 29, tyhjiä 1; poissa 49 (äänestys 155). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 27 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 30, tyhjiä 3; poissa 48 (äänestys 156). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 28 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 29; poissa 49 (äänestys 157). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 29 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 35, tyhjiä 2; poissa 47 (äänestys 158). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 30 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 126, ei 22, tyhjiä 3; poissa 48 (äänestys 159). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 31 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 25, tyhjiä 2; poissa 49 (äänestys 160). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 32 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 27; poissa 53 (äänestys 161). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 33 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 31, tyhjiä 1; poissa 49 (äänestys 162). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 34 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 32, tyhjiä 2; poissa 47 (äänestys 163). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 35 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 27, tyhjiä 3; poissa 48 (äänestys 164). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 36 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 26, tyhjiä 3; poissa 48 (äänestys 165). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 37 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 35; poissa 45 (äänestys 166). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 38 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 126, ei 22, tyhjiä 4; poissa 47 (äänestys 167). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 39 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 31; poissa 48 (äänestys 168). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 40 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 27, tyhjiä 2; poissa 48 (äänestys 169). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 41 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 128, ei 20, tyhjiä 3; poissa 48 (äänestys 170). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 42 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 30, tyhjiä 1; poissa 46 (äänestys 171). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 43 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 127, ei 24, tyhjiä 1; poissa 47 (äänestys 172). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 44 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 124, ei 21, tyhjiä 3; poissa 51 (äänestys 173). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 45 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 27, tyhjiä 1; poissa 48 (äänestys 174). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 46 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 31; poissa 46 (äänestys 175). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 47 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 27, tyhjiä 1; poissa 50 (äänestys 176). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 48 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 28, tyhjiä 3; poissa 52 (äänestys 177). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 49 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 31; poissa 49 (äänestys 178). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 50 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 30; poissa 48 (äänestys 179). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 51 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 33; poissa 47 (äänestys 180). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 52 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 33; poissa 45 (äänestys 181). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 53 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 33; poissa 46 (äänestys 182). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 54 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 108, ei 39, tyhjiä 2; poissa 50 (äänestys 183). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 55 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 125, ei 24, tyhjiä 3; poissa 47 (äänestys 184). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 56 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 27, tyhjiä 3; poissa 48 (äänestys 185). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 57 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 25, tyhjiä 4; poissa 49 (äänestys 186). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 58 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 125, ei 21, tyhjiä 4; poissa 49 (äänestys 187). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 59 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 34; poissa 47 (äänestys 188). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 60 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 36; poissa 44 (äänestys 189). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 61 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 33; poissa 44 (äänestys 190). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 62 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 26, tyhjiä 4; poissa 48 (äänestys 191). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 63 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 125, ei 26, tyhjiä 2; poissa 46 (äänestys 192). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 64 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 31; poissa 46 (äänestys 193). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 65 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 24, tyhjiä 3; poissa 50 (äänestys 194). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 66 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 33; poissa 47 (äänestys 195). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 67 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 34; poissa 46 (äänestys 196). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 68 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 126, ei 24, tyhjiä 1; poissa 48 (äänestys 197). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 69 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 127, ei 20, tyhjiä 3; poissa 49 (äänestys 198). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 70 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 129, ei 17, tyhjiä 5; poissa 48 (äänestys 199). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 71 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 125, ei 23, tyhjiä 2; poissa 49 (äänestys 200). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 72 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 33; poissa 47 (äänestys 201). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 73 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 30, tyhjiä 2; poissa 48 (äänestys 202). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 74 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 128, ei 18, tyhjiä 4; poissa 49 (äänestys 203). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 75 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 126, ei 22, tyhjiä 4; poissa 47 (äänestys 204). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 76 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 25, tyhjiä 2; poissa 49 (äänestys 205). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 77 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 128, ei 21; poissa 50 (äänestys 206). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 78 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 117, ei 27, tyhjiä 1; poissa 54 (äänestys 207). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 79 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 26, tyhjiä 2; poissa 48 (äänestys 208). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 80 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 124, ei 24, tyhjiä 1; poissa 50 (äänestys 209). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 81 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 26, tyhjiä 3; poissa 48 (äänestys 210). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 82 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 34, tyhjiä 2; poissa 47 (äänestys 211). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 83 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 29, tyhjiä 1; poissa 49 (äänestys 212). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 84 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 31; poissa 48 (äänestys 213). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 85 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 26, tyhjiä 2; poissa 50 (äänestys 214). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 86 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 22; poissa 56 (äänestys 215). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 87 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 101, ei 35, tyhjiä 14; poissa 49 (äänestys 216). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 88 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 61; poissa 46 (äänestys 217). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 89 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 31; poissa 46 (äänestys 218). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 90 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 125, ei 20, tyhjiä 3; poissa 51 (äänestys 219). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 91 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 25, tyhjiä 1; poissa 50 (äänestys 220). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 92 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 125, ei 18, tyhjiä 2; poissa 54 (äänestys 221). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 93 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 127, ei 18, tyhjiä 1; poissa 53 (äänestys 222). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 94 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 126, ei 16, tyhjiä 1; poissa 56 (äänestys 223). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 95 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 24, tyhjiä 2; poissa 52 (äänestys 224). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Peter Östmanin ehdotus 96 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 29; poissa 52 (äänestys 225). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 97 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 125, ei 20, tyhjiä 2; poissa 52 (äänestys 226). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 98 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 24, tyhjiä 1; poissa 51 (äänestys 227). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 99 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 22, tyhjiä 3; poissa 52 (äänestys 228). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 100 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 126, ei 19, tyhjiä 3; poissa 51 (äänestys 229). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 101 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 25, tyhjiä 2; poissa 52 (äänestys 230). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 102 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 33; poissa 47 (äänestys 231). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Peter Östmanin ehdotus 103 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 127, ei 23; poissa 49 (äänestys 232). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 104 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 113, ei 34, tyhjiä 1; poissa 51 (äänestys 233). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 105 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 25, tyhjiä 3; poissa 49 (äänestys 234). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 106 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 22, tyhjiä 4; poissa 51 (äänestys 235). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 107 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 121, ei 22, tyhjiä 3; poissa 53 (äänestys 236). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 108 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 31, tyhjiä 3; poissa 51 (äänestys 237). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 109 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 117, ei 29, tyhjiä 2; poissa 51 (äänestys 238). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 110 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 126, ei 22, tyhjiä 1; poissa 50 (äänestys 239). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 111 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 32; poissa 47 (äänestys 240). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 112 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 26, tyhjiä 2; poissa 53 (äänestys 241). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 113 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 32; poissa 47 (äänestys 242). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 114 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 30, tyhjiä 2; poissa 51 (äänestys 243). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 115 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 31, tyhjiä 1; poissa 47 (äänestys 244). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 116 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 22, tyhjiä 1; poissa 53 (äänestys 245). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 117 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 18, tyhjiä 3; poissa 55 (äänestys 246). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 118 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 24, tyhjiä 3; poissa 57 (äänestys 247). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 119 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 103, ei 37, tyhjiä 2; poissa 57 (äänestys 248). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 120 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 124, ei 14, tyhjiä 2; poissa 59 (äänestys 249). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 121 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 59; poissa 48 (äänestys 250). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Peter Östmanin ehdotus 122 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 90, ei 41, tyhjiä 17; poissa 51 (äänestys 251). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Peter Östmanin ehdotus 123 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 123, ei 25, tyhjiä 1; poissa 50 (äänestys 252). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 124 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 111, ei 39; poissa 49 (äänestys 253). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 125 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 19, tyhjiä 3; poissa 55 (äänestys 254). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 126 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 31, tyhjiä 1; poissa 49 (äänestys 255). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 127 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 59; poissa 48 (äänestys 256). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 128 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 88, ei 61; poissa 50 (äänestys 257). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 129 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 87, ei 63; poissa 49 (äänestys 258). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 130 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 117, ei 31; poissa 51 (äänestys 259). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 131 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 88, ei 63; poissa 48 (äänestys 260). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 132 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 63; poissa 47 (äänestys 261). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 133 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 63; poissa 47 (äänestys 262). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 134 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 88, ei 62; poissa 49 (äänestys 263). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 135 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 90, ei 59; poissa 50 (äänestys 264). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 136 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 59; poissa 51 (äänestys 265). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 137 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 88, ei 61; poissa 50 (äänestys 266). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 138 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 122, ei 27; poissa 50 (äänestys 267). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 139 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 62; poissa 48 (äänestys 268). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 140 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 90, ei 63; poissa 46 (äänestys 269). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Jani Mäkelän ehdotus 141 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 80, ei 55; poissa 64 (äänestys 270). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirjaan merkittiin seuraavat ilmoitukset: Kohdassa 124 Ritva Elomaa /ps ja Mauri Peltokangas /ps tarkoittivat äänestää ”jaa”. Kohdassa 109 Sinuhe Wallinheimo /kok tarkoitti äänestää ”ei”. Kohdassa 18 Marko Kilpi /kok tarkoitti äänestää ”ei”. Kohdissa 120 ja 121 Saara-Sofia Sirén /kok tarkoitti äänestää ”ei”.

Eduskunta hyväksyi pääluokan 31 mietinnön mukaisena.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

3.6. Pääluokka 33 Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Puhemies Anu Vehviläinen: Yleiskeskustelu päättyi 15.12.2021 pidetyssä täysistunnossa. Nyt ryhdytään pääluokan 33 yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Tehtiin seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskustansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset:

1. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.01: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy pikaisiin toimenpiteisiin kriisiytyneen lastensuojelun ongelmien ratkaisemiseksi.” (Vastalause 1)
2. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.02: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin muuttaakseen terveydenhuollon valvontaa koskevia säännöksiä, jotta toimintayksiköihin tehtävät tarkastuskäynnit eivät olisi koskaan ennalta ilmoitettuja.” (Vastalause 1)
3. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.03.04: Lisätään 200 000 euroa hoitotyön tutkimuksen vahvistamiseksi. (Vastalause 2)
4. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.03.04: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus tuo esityksen kansallisten laaturekisterien vakainaistamiseksi sekä varaa tämän toteuttamiseen kaksi miljoonaa euroa hoidon vaikuttavuuden, yhdenvertaisuuden ja potilasturvallisuuden sekä tiedolla johtamisen kehittämiseksi.” (Vastalause 2)
5. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.03.25: Lisätään 1 000 000 euroa lääkekehityskeskuksen toiminnan käynnistämiseen. (TAA 154)
6. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.03.25: Lisätään 5 000 000 euroa terveysalan kasvustrategian toteuttamiseksi. (Vastalause 2)
7. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.03.31: Lisätään 300 000 euroa varhaisen vuorovaikutuksen merkitys lapsen kehitykselle ja kasvulle -kehityshankkeeseen. (TAA 99)
8. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.03.31: Lisätään 2 000 000 euroa Kuopion kaupungin lastensuojelun tukemiseen ja kehittämiseen sekä asiakkaiden hyvinvointia tukevien toimien lisäämiseen. (TAA 22)
9. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.03.31: Lisätään 2 000 000 euroa Siun soten lastensuojelun tukemiseen ja kehittämiseen sekä asiakkaiden hyvinvointia tukevien toimien lisäämiseen. (TAA 23)
10. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.03.63: Lisätään 30 000 euroa ViaDia Outokumpu ry:n toiminnan tukemiseen. (TAA 24)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

11. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.03.63: Lisätään 50 000 euroa Kuopion ruoka-apu ry:n toiminnan tukemiseen. (TAA 25)
12. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.03.63: Lisätään 50 000 euroa ViaDia Joensuu ry:n toiminnan tukemiseen. (TAA 26)
13. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.03.63: Lisätään 75 000 euroa Operaatio Ruokakassi ry:n toiminnan tukemiseen. (TAA 137)
14. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.03.63: Lisätään 100 000 euroa SMA Finland ry:n toiminnan tukemiseen. (TAA 27)
15. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.03.63: Lisätään 300 000 euroa HOPE — Yhdessä ja Yhteisesti ry:n toiminnan tukemiseen. (TAA 28)
16. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.03.63: Lisätään 1 000 000 euroa ALS-tutkimuksen tuki ry:n toiminnan kehittämiseen ja tukemiseen. (TAA 21)
17. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.03.63: Lisätään 2 000 000 euroa koronakriisin aiheuttamaan lisääntyneeseen ja pitkittyneeseen ruoka-avun tarpeeseen ja lisätään momentin perusteluihin maininta, että määrärahaa saa käyttää toimintaan, jonka tarkoituksena on vahvistaa ja tukea ruoka-aputoiminnan järjestämistä koko maassa sekä levittää ruoka-aputoiminnan hyviä käytäntöjä. (TAA 281)
19. Päivi Räsänen kd Sari Essayahin kd kannattamana 33.03.63: Lisätään 2 000 000 euroa vähävaraisten ruoka-apua jakavien järjestöjen toiminnan tukemiseksi. (Vastalause 3)
20. Päivi Räsänen kd Sari Essayahin kd kannattamana 33.03.63: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin ruoka-apua jakavien järjestöjen tuen vakinaistamiseksi ja tuen hakuprosessin sujuvoittamiseksi.” (Vastalause 3)
21. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.03: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus lisää resursseja neuropsykiatrisesti oireilevien lasten ja nuorten tilanteen parantamiseksi ja valmistelee hoito- ja tukipolulle tarvittavat muutokset esimerkiksi perustamalla kuntiin koordinoivia osaamiskeskuksia (ns. nepsy-tiimejä), lisäämällä sosiaalipuolen ja koulun henkilöstölle laadukasta koulutusta autismin kirjon ymmärryksessä sekä kartoittamalla neuro-ongelmia jo neuvolassa osana normaalia neuvolaohjelmaa.” (Vastalause 1)
22. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.03: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus arvioi pikaisesti lasten vuoroasumisen vaikutukset ja muutostarpeet etuuksia ja palveluja koskevaan lainsäädäntöön ja valmistelee tarvittavat lainsäädäntömuutokset.” (Vastalause 1)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

23. Päivi Räsänen kd Sari Essayahin kd kannattamana 33.10.50: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin lapsiperheiden taloudellisen aseman parantamiseksi ja tekee lapsilisään tasokorotuksen.” (Vastalause 3)
24. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.10.54: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että toteutetaan asumistuen kokonaisuudistus, jotta asumisen kallistumista voidaan hillitä ja asumistukimenoja kohdentaa sellaiseen asumiseen, johon yhteiskunnan tukea aidosti tarvitaan.” (Vastalause 2)
25. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.10.54: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että selvitetään hyväksyttyjen enimmäisasumismenojen määrittäminen nykymallin sijaan työssäkäyntialueiden mukaan sekä enimmäisneliövuokratason asettamista tuen kriteeriksi.” (Vastalause 2)
26. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.10.54: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että arvioidaan, onko omistusasunnon rahoitusvastikkeen korvaaminen asumistuella tarkoituksenmukaista.” (Vastalause 2)
27. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.10.54: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että perusomavastuun kaavaa tarkistetaan siten, että tuki kohdentuu tarkoituksenmukaisemmin ja asumistukeen sisältyviä kannustinloukkuja voidaan purkaa.” (Vastalause 2)
28. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.10.54: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että uudelleenarvioidaan opiskelijoiden siirto yleisen asumistuen piiriin ja laaditaan opiskelijoille aidosti yksilöllinen asumisen tukimalli, joka sopii saumattomasti yhteen muiden opintoetuuksien kanssa.” (Vastalause 2)
29. Päivi Räsänen kd Sari Essayahin kd kannattamana 33.10.54: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin asumistuen uudistamiseksi hillitäkseen asumistukimenojen kasvua ja poistaakseen sen aiheuttamat kannustinloukut työn vastaanottamiselle.” (Vastalause 3)
30. Päivi Räsänen kd Sari Essayahin kd kannattamana 33.10.60: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin keliaakikkojen ruokavaliokorvauksen palauttamiseksi.” (Vastalause 3)
31. Päivi Räsänen kd Sari Essayahin kd kannattamana 33.20.52: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin työttömyysetuuden suojaosan pysyväksi korottamiseksi.” (Vastalause 3)
32. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.30.60: Lisätään 4 000 000 euroa sotaorpojen kuntouttavien palvelujen mallintamiseen. (TAA 285)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

33. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.30: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus korottaa pienituloisimpien lääkekorvauksia omavastuuosuutta laskemalla.” (Vastalause 1)
34. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.40.50: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle pikaisesti esityksen merimieseläkekassan saaman valtionosuuden laskemiseksi niin, että osuuden perusteella maksettava määrä vähenee 10 miljoonaa euroa.” (Vastalause 2)
35. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.50.53: Lisätään 500 000 euroa sotainvalidien puolisoiden ja sotaleskien tukemiseen. (TAA 41)
36. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.50.55: Lisätään 1 000 000 euroa Sotiemme Veteraanit ja Sotiemme Naiset -varainhankintojen tuotonaleneman kompensointiin. (TAA 87)
37. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.60.31: Lisätään 500 000 euroa lastensuojelun palvelujen laadun parantamiseen Varsinais-Suomessa. (TAA 42)
38. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.60.31: Lisätään 2 000 000 euroa ja lisätään momentin perusteluihin maininta, että määrärahaa voi käyttää lastensuojelun kehittämiseen auttamalla yhteistyössä kuntien kanssa seksuaalirikoksen uhreiksi joutuneita lapsia ja nuoria sekä ennaltaehkäisemällä lapsiin ja nuoriin kohdistuvia seksuaalirikoksia. (TAA 29)
39. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.60.32: Lisätään 200 000 euroa kroonisen väsymysoireyhtymän (ME/CFS) biolääketieteelliseen tutkimukseen. (TAA 270)
40. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.60.32: Lisätään 10 000 000 euroa yliopistotasaisen sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimuksen rahoittamiseksi. (Vastalause 2)
41. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.60.33: Lisätään 2 000 000 euroa lääkäreiden erikoistumisvirkojen perustamiseen erikoislääkäreiden puutealoille. (TAA 219)
42. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.60.39: Lisätään 100 000 euroa Joensuun seudun omaishoitajat ry:n toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen. (TAA 30)
43. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.60.39: Lisätään 100 000 euroa Pohjois-Savon Omaishoitajat ry:n toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen. (TAA 31)
44. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.60.39: Lisätään 100 000 euroa Hämeenlinnan seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry:n Kanta-Hämeen piirin toimintaan. (TAA 232)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

45. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.60.39: Lisätään 100 000 euroa Omaishoitajat ja Läheiset ry:n Päijät-Hämeen piirin toimintaan. (TAA 233)
46. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.60.39: Lisätään 500 000 euroa matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen parantamiseen Uudellamaalla. (TAA 255)
47. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.60.39: Lisätään 1 000 000 euroa omaishoidon kehittämiseen. (TAA 43)
48. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.60.39: Lisätään 3 200 000 euroa käytettäväksi määrärahan myöntämiseen liikkuvien päivystyspalveluiden kehittämissankkeelle Combilanssille. (TAA 100)
49. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.60.39: Lisätään 35 000 000 euroa ikääntyneiden parempaan hoivaan. Määräraha kohdennetaan palveluiden kehittämiseen, omaishoidon vahvistamiseen ja omaisen lyhytaikaisen tuetun hoivavapaan pilotoimiseen sekä kuntoutustakuun toteuttamiseen. (Vastalause 2)
50. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.60.39: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että koronakriisin aiheuttaman hoito- ja palveluvelan purkamiseksi on tehtävä kansallinen toimintasuunnitelma, jossa huomioidaan yritysten ja järjestöjen tarjoamien palveluiden hyödyntäminen jonojen purkamiseksi.” (Vastalause 2)
51. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.60.39: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että kansallista muistiohjelmaa jatketaan ja sen jalkauttamista alueille tehostetaan eri-ikäisten muistisairaiden ja heidän läheistensä arjen edistämiseksi.” (Vastalause 2)
52. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.60.39: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus päivittää omaishoidon strategian.” (Vastalause 2)
53. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.60.39: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hoito- ja hoiva-alan ammattilaisten lisäämiseksi ja alalla tehdään pitkäjänteinen suunnitelma, jossa huomioidaan mm. koulutustarpeet ja työperäisen maahanmuuton lisääminen sekä tarkastellaan työnjakoa sekä henkilöstön osaamista.” (Vastalause 2)
54. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.60.39: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että tuettua hoivavapaata oman läheisen lyhytaikaisen hoivan ja esimerkiksi saattohoidon mahdollistamiseksi pilotoidaan.” (Vastalause 2)
55. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.60.39: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee terapiatakuu-kansalaisaloitteen mukaisesti esityksen mielenterveyden terapiatakuusta ja varaa tarvittavan 35 miljoonan euron määrärahan sen toteuttamiseksi.” (Vastalause 2)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

56. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.60.39: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee kuntoutustakuun oikea-aikaisen pääsyn varmistamiseksi kuntouttaviin palveluihin.” (Vastalause 2)
57. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.60.39: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee palvelusetelin nykyistä laajempaan ja velvoittavaan käyttöön.” (Vastalause 2)
58. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.60.39: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että yksityisen terveydenhuollon Kela-korvauksen nostoa selvitetään keskeisenä ratkaisuna hoitoonpääsyn helpottamiseksi.” (Vastalause 2)
59. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.60.39: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus mahdollistaa henkilökohtaisen budjetoinnin ikäihmisten ja esimerkiksi vammaisten tarpeisiin parhaiten sopivan palvelumuodon turvaamiseksi sekä itsemääräämisoikeuden vahvistamiseksi.” (Vastalause 2)
60. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.60.39: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää perhelääkärimallin käyttöönottoa perusterveydenhuollossa asiakaslähtöisyyden parantamiseksi.” (Vastalause 2)
61. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.60.39: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitusohjelman hankkeisiin tarkoitettut varat uudelleenkohdennetaan aidosti vahvistamaan ihmisten palveluita vanhuspalveluiden kokonaisuuteen sekä palveluiden kehittämiseen.” (Vastalause 2)
62. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.60.52: Lisätään 50 000 euroa Lahden ensi- ja turvakoti ry:n toiminnan turvaamiseen. (TAA 231)
63. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.60: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus pyrkii minimoimaan laittomasti maassa oleskelevista aiheutuvia kuluja lopettamalla muun muassa kiireellisen sosiaalihuollon.” (Vastalause 1)
64. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.70.20: Lisätään 60 000 euroa puutiaisaivokuumerotuksiin Naantalın saaristoalueille. (TAA 138)
65. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.70.50: Lisätään 10 000 euroa Turun Seudun Vanhustuki ry:n toiminnan tukemiseen. (TAA 44)
66. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.70.50: Lisätään 200 000 euroa vastasyntyneiden seulontojen laajentamiseen. (TAA 221)
67. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.70.50: Lisätään 600 000 euroa C-hepatiitin eliminoimiseen. (TAA 222)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

68. Timo Heinonen kok Pauli Kiurun kok kannattamana 33.70.50: Lisätään 4 350 000 euroa rintasyöpäseulontojen laajentamiseen 70—74-vuotiaisiin naisiin. (TAA 223)

69. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33.80: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin maatalouden ja porotalouden harjoittajien lomituspalvelujen parantamiseksi.” (Vastalause 1)

70. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus varmistaa, että omaishoitajien lakisääteiset vapaapäivät toteutuvat ja omaishoidettavien sijaishoito on laadukasta, sekä selvittää mahdollisuudet omaishoitajien hoitopalkkion säätämiseksi verovapaaksi siten, että omaishoitajat eivät menetä oikeuttaan eläkekertymään, tai vaihtoehtoisesti selvittää mahdollisuudet ottaa verotuksessa käyttöön omaishoitajavähennyksen.” (Vastalause 1)

71. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin perhehoidon saamiseksi tunnetuksi ja sen varmistamiseksi, että ikääntyneiden mahdollisuutta päästä perhehoitoon tuetaan yhdenvertaisesti kaikkialla Suomessa.” (Vastalause 1)

72. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin lääkkeiden vuosiomavastuun vähentämiseksi summalla, jonka suuruus vahvistetaan erikseen valtioneuvoston asetuksella.” (Vastalause 1)

73. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin diabeteslääkkeiden omavastuuosuuden pienentämiseksi siten, että hoidollisista syistä kalliimpien lääkkeiden käyttäjiksi joutuneiden taloudellinen rasite ei olisi liian suuri.” (Vastalause 1)

74. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin keliakiaa sairastavien ruokavaliokorvauksen palauttamiseksi.” (Vastalause 1)

75. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus kehittää perhetukijärjestelmää siten, että lapsiperheiden tuloterot supistuvat, perheiden valinnanvapaus säilyy ja kaikille perheille taataan riittävä toimeentulo.” (Vastalause 1)

76. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin sairaanhoidon maksujen järjestelmän uudistamiseksi siten, että järjestelmästä tulisi yhtenäinen ja asiakasmaksuista kohtuullisia.” (Vastalause 1)

77. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus korottaa lääkekorvauksia pieni- ja keskituloisten osalta.” (Vastalause 1)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

78. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee eduskunnalle esityksen saattohoitolaiksi.” (Vastalause 1)

79. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus pitää huolta terveydenhuollon ammattilaisistamme ja valmistelee pitkittyneen koronaepidemian johdosta koronalisän maksamisen hoitajille esimerkiksi Oulun mallin mukaisesti.” (Vastalause 1)

80. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin lain muuttamiseksi siten, että vakuutusyhtiöille ja vakuutuslääkäreille säädetään totuusvelvoite ja käännetty todistetaakka työkyvyttömyyseläkehakemuksia käsiteltäessä.” (Vastalause 1)

81. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus jatkaa työtä itsemurhien ehkäisemiseksi.” (Vastalause 1)

82. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus vahvistaa lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja ja tehostaa koulujen ja terveydenhuollon yhteistyötä ongelmien ennalta ehkäisemiseksi.” (Vastalause 1)

83. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus varmistaa, että sotiemme veteraanit saavat elämänsä loppuun asti täysimääräisesti kuntoutus- ja kotiin vietävät palvelut.” (Vastalause 1)

84. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin yksinyrittäjien konkurssi-, työttömyys-, työterveys-, tapaturma- ja muun vastaavan turvan parantamiseksi.” (Vastalause 1)

85. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus varaa STEA:n tuotosta 150 miljoonan euron apupotin asunnottomien, syrjäytyneiden, koulupudokkaiden ja muiden vastaavista ongelmista kärsivien tukemiseen yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.” (Vastalause 1)

86. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus viipymättä uusii ruoka-apujärjestöjen tukijärjestelmän ja korottaa ruohonjuuritason toimijoiden tukia.” (Vastalause 1)

87. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus luo ”hoitajat kotimaahan” -toimenpideohjelman, jolla pyritään houkuttelemaan Suomesta ulkomaille lähteneitä sairaanhoitajia takaisin.” (Vastalause 1)

88. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus toteuttaa ansiosidonnaisen työttömyysturvaan nopean työllistymisen kannustimen.” (Vastalause 1)

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

89. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus pienentää kotihoidontuen kannustinloukkua oikeudenmukaisella tavalla.” (Vastalause 1)

90. Vilhelm Junnila ps Sakari Puiston ps kannattamana 33: Lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus laatii toimenpideohjelman yksinäisyydestä kärsivien elinolojen parantamiseksi ja syrjäytymisen estämiseksi.” (Vastalause 1)

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 1 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 88, ei 59; poissa 52 (äänestys 271). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 2 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 87, ei 32, tyhjiä 23; poissa 57 (äänestys 272). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 3 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 88, ei 60; poissa 51 (äänestys 273). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 4 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 87, ei 60; poissa 52 (äänestys 274). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 5 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 99, ei 43, tyhjiä 4; poissa 53 (äänestys 275). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 6 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 103, ei 42, tyhjiä 3; poissa 51 (äänestys 276). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 7 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 32; poissa 52 (äänestys 277). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 8 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 31; poissa 53 (äänestys 278). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 9 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 32; poissa 52 (äänestys 279). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 10 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 33; poissa 51 (äänestys 280). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 11 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 31; poissa 53 (äänestys 281). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 12 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 34; poissa 51 (äänestys 282). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 13 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 32; poissa 53 (äänestys 283). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 14 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 31; poissa 53 (äänestys 284). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 15 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 113, ei 33; poissa 53 (äänestys 285). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 16 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 111, ei 35; poissa 53 (äänestys 286). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Puhemies Anu Vehviläinen: Vilhelm Junnilan ehdotus 17 ja Päivi Räsäsen ehdotus 19 ovat saman sisältöiset, joten niistä äänestetään yhdessä mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 17 ja Päivi Räsäsen ehdotus 19 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 38, tyhjiä 1; poissa 54 (äänestys 287). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Päivi Räsäsen ehdotus 20 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 86, ei 59; poissa 54 (äänestys 288). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 21 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 87, ei 59; poissa 53 (äänestys 289). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 22 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 88, ei 59; poissa 52 (äänestys 290). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Päivi Räsäsen ehdotus 23 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 33; poissa 54 (äänestys 291). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 24 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 86, ei 58; poissa 55 (äänestys 292). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 25 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 88, ei 56; poissa 55 (äänestys 293). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 26 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 88, ei 59; poissa 52 (äänestys 294). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Puhemies Anu Vehviläinen: Timo Heinosen ehdotus 27 ja Päivi Räsäsen ehdotus 29 ovat saman sisältöiset, joten niistä äänestetään yhdessä mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 27 ja Päivi Räsäsen ehdotus 29 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 87, ei 60; poissa 52 (äänestys 295). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 28 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 31, tyhjiä 2; poissa 52 (äänestys 296). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Puhemies Anu Vehviläinen: Päivi Räsäsen ehdotus 30 ja Vilhelm Junnilan ehdotus 74 ovat saman sisältöiset, joten niistä äänestetään yhdessä mietintöä vastaan.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Päivi Räsäsen ehdotus 30 ja Vilhelm Junnilan ehdotus 74 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 51, tyhjiä 3; poissa 56 (äänestys 297). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Päivi Räsäsen ehdotus 31 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 113, ei 32, tyhjiä 1; poissa 53 (äänestys 298). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 32 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 88, ei 53, tyhjiä 1; poissa 57 (äänestys 299). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 33 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 112, ei 33; poissa 54 (äänestys 300). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 34 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 118, ei 29, tyhjiä 1; poissa 51 (äänestys 301). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 35 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 104, ei 39, tyhjiä 1; poissa 55 (äänestys 302). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 36 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 56, tyhjiä 3; poissa 51 (äänestys 303). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 37 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 30; poissa 53 (äänestys 304). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 38 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 109, ei 34; poissa 56 (äänestys 305). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 39 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 31; poissa 52 (äänestys 306). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 40 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 59; poissa 51 (äänestys 307). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 41 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 96, ei 49; poissa 54 (äänestys 308). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 42 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 32; poissa 53 (äänestys 309). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 43 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 32; poissa 53 (äänestys 310). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 44 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 109, ei 35; poissa 55 (äänestys 311). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 45 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 113, ei 34; poissa 52 (äänestys 312). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 46 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 30; poissa 54 (äänestys 313). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 47 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 109, ei 37; poissa 53 (äänestys 314). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 48 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 111, ei 34; poissa 54 (äänestys 315). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 49 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 57; poissa 53 (äänestys 316). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 50 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 86, ei 59; poissa 54 (äänestys 317). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 51 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 85, ei 60; poissa 54 (äänestys 318). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 52 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 88, ei 60; poissa 51 (äänestys 319). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 53 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 114, ei 32; poissa 53 (äänestys 320). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 54 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 60; poissa 50 (äänestys 321). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 55 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 88, ei 59; poissa 52 (äänestys 322). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 56 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 56; poissa 54 (äänestys 323). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 57 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 60; poissa 50 (äänestys 324). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 58 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 87, ei 57; poissa 55 (äänestys 325). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 59 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 59; poissa 51 (äänestys 326). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 60 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 100, ei 45, tyhjiä 3; poissa 51 (äänestys 327). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 61 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 59; poissa 51 (äänestys 328). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 62 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 113, ei 31; poissa 55 (äänestys 329). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 63 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 117, ei 26; poissa 56 (äänestys 330). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 64 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 30; poissa 54 (äänestys 331). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 65 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 119, ei 28; poissa 52 (äänestys 332). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 66 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 96, ei 50; poissa 53 (äänestys 333). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 67 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 100, ei 48; poissa 51 (äänestys 334). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Timo Heinosen ehdotus 68 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 92, ei 55; poissa 52 (äänestys 335). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 69 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 38, tyhjiä 14; poissa 58 (äänestys 336). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 70 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 90, ei 41, tyhjiä 15; poissa 53 (äänestys 337). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 71 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 87, ei 58; poissa 54 (äänestys 338). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 72 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 117, ei 29; poissa 53 (äänestys 339). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 73 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 87, ei 59; poissa 53 (äänestys 340). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 75 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 35, tyhjiä 22; poissa 53 (äänestys 341). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 76 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 88, ei 58; poissa 53 (äänestys 342). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 77 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 117, ei 30, tyhjiä 1; poissa 51 (äänestys 343). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 78 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 58; poissa 52 (äänestys 344). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 79 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 90, ei 31, tyhjiä 20; poissa 58 (äänestys 345). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 80 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 120, ei 27; poissa 52 (äänestys 346). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 81 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 87, ei 58; poissa 54 (äänestys 347). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 82 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 89, ei 56; poissa 54 (äänestys 348). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 83 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 88, ei 59; poissa 52 (äänestys 349). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 84 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 81, ei 58; poissa 60 (äänestys 350). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 85 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 116, ei 30; poissa 53 (äänestys 351). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 86 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 115, ei 30; poissa 54 (äänestys 352). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 87 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 81, ei 58; poissa 60 (äänestys 353). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 88 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 31; poissa 61 (äänestys 354). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 89 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 87, ei 31, tyhjiä 20; poissa 61 (äänestys 355). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Vilhelm Junnilan ehdotus 90 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 82, ei 56; poissa 61 (äänestys 356). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Pöytäkirjaan merkittiin seuraavat ilmoitukset: Sari Tanus /kd tarkoitti äänestää ”ei” kohdassa 85. Petri Huru /ps tarkoitti äänestää ”ei” kohdassa 87.

Eduskunta hyväksyi pääluokan 33 mietinnön mukaisena.

Asian käsittely keskeytettiin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Istunto keskeytetään, ja sitä jatketaan kello 16.00.

Täysistunto keskeytettiin kello 13.07.

3.7. Pääluokka 32 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Puhemies Anu Vehviläinen: Arvoiset edustajat. Meillä työ vielä jatkuu, vaikka tässä joulua toivoteltiin. Pyydän todellakin niitä edustajia, jotka eivät jää tähän työ- ja elinkeinoministeriön pääluokan keskusteluun, poistumaan hissukseen täältä salista.

Nyt jatketaan päiväjärjestyksen 3. asian käsittelyä. Esitellään työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala koskeva pääluokka 32.

Pääluokan yleiskeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 2 tuntia. — Keskustelun aloittaa jaoston puheenjohtaja, edustaja Filatov.

Keskustelu

17.01 **Tarja Filatov sd:** Arvoisa puhemies! Kyseessä on siis työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala, ja niin kuin huomaatte, minä en ole edustaja Savio vaan tuuraan häntä hänen pyynnöstänsä, koska hän ei tänään päässyt tähän istuntoon.

Jos katsotaan tätä pääluokkaa, niin työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenoihin on suunnattu 267,7 miljoonaa euroa, ja siellä yksi suurimmista uudistuksista on pohjoismaisen työvoimamallin toimeenpano, johon ohjataan 70 miljoonaa euroa, ja tästä osa tulee elpymispanostusten kautta elikkä RRF-rahoituksesta. Tämän mallin tavoitteena on muuttaa muiden Pohjoismaiden tavoin Suomen työvoimapolitiikan suuntaa passiivisesta aktiivisempaan, ja se lisää muun muassa henkilökohtaisia kontakteja. Valiokunta pitää tätä hyvänä, koska uskoo siihen, että yksilöllinen tuki auttaa ihmisiä työllistymään.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Valiokunta katsoo myös, että näissä työllisyyden kuntakokeiluissa, jotka ovat koronan kourissa lähteneet liikkeelle, on hyviä käytäntöjä ja innovaatioita, ja niitä tulisikin kerätä yhteen ja varmistaa, että ne hyvät käytännöt leviävät laajemmalti.

Työvoiman maahanmuuton edistämiseksi hallitus on suunnannut rahaa TE-toimistojen ja Business Finlandin toimintamenoihin ja digitalisaation kehittämiseen yhteensä 2,7 miljoonaa euroa, ja valiokunta pitää tätä hyvänä suuntauksena, koska sen tarkoitus on nopeuttaa työlupaprosesseja. Valiokunta pitää tärkeänä myös sitä, että näiden tutkintojen vastaavuutta kehitetään ja lisätään täydennyskoulutusmahdollisuuksia maahanmuuttajille, jotta ammattilaisten maahantulo helpottuisi. Valiokunta ylipäänsä pitää tärkeänä sitä, että Suomen pitää olla kaikin puolin houkutteleva paikka tänne tuleville ulkomaalaisille, jotka haluavat tulla töihin, ja meidän koulutuksen, palveluiden ja ilmapiirin pitää olla kunnossa, jotta pärjäämme tässä globalissa kilpailussa.

No, sitten innovaatiokeskus Business Finlandin toimintamenoihin suunnataan 108,8 miljoonan euron määräraha, ja tästä suurin osa menee Business Finlandin kautta innovaatiotoimintaan ja investointien edistämiseen, yrityksille suunnattuihin kansainvälistymis- palveluihin sekä sitten hanke- ja ohjelmatoimintaan. Valiokunta kannattaa tätä uudistusta, koska innovaatiot ja investoinnit ovat viennin edistämisen kannalta keskeisiä kasvun väyliä.

Suomeen suuntautuvan matkailun edistämiseen esitetään 14,8 miljoonaa, ja tätä valiokunta pitää tärkeänä asiana ja muistuttaa siitä, että kun pandemiasta päästään irti, ihan heti tuo matkailu ei nouse, vaan siinä pitää tehdä määrätietoista työtä.

Sitten jos katsotaan digitalisaation kehittämistä, niin sinne suunnataan 32,9 miljoonaa euroa, ja siitäkin osa tulee täältä RRF-rahoituksesta. Valiokunta pitää tätä digitalisaation hyödyntämistä erittäin tärkeänä. Sitten myös tästä TE-digihankkeesta, jossa TE-palveluiden järjestelmäkokonaisuutta ollaan uudistamassa, uskomme, että sitä kautta voidaan saada paremmat palvelut, ja se voi vaikuttaa myös työvoiman kohtaantoasioihin.

Valiokunta lisäsi kestävästä kasvupolitiikkaa edistäville toimijoille miljoona euroa, missä on kyse yrittäjyshankkeista sekä sitten viennin edistämisestä ja kiertotaloudesta.

Uudistuminen ja vähähiilisyys: siihen valiokunta on ottanut kantaa, että se on tietenkin kannatettava asia, ja valiokunta painottaa sitä, että Suomen tulee tavoitella tässä uudistamisessa kannustavaa toimintaympäristöä ja luoda kannusteita, investoida ja uudistua, ja meidän tulee lisätä tutkimusta ja kehittämistä ja olla tässä edelläkävijöitä, koska siitä voi tulla meille myös kasvua ja vientiä.

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan on suunnattu 475,6 miljoonaa euroa ja 572,5 miljoonaa euroa valtuutta, ja täälläkin osa tulee RRF:n sisältä. Tulevaisuuden talouskasvun ja tuottavuuden nousun kannalta on tärkeää, että me pystymme panostamaan tki-rahoitukseen enemmän kuin nykyisin.

Energiatuki nousi myös esiin, ja siinä on mukana myös EU:n elpymisväline. Tuki kannustaa tekemään uuden teknologian investointeja ja parantaa energiatehokkuutta.

Sitten on tämä, joka äskeisessäkin puheenvuorossa tuli esiin, eli nämä liikennesähkön ja -kaasun lataus- ja tankkauspisteet, ja sinnekin on tulossa lisää resurssia.

Sitten nostaisin täältä vielä esiin kotouttamiseen liittyvän kannanoton, jossa valiokunta pitää tärkeänä sitä, että kotouttamiseen panostetaan, ja toteaa, että sinänsä rahoitus on vähentynyt. [Puhemies koputtaa] Siitä huolimatta, että pakolaiskiintiötä nostetaan, meidän pakolaisten määrä on vähentynyt, ja sen vuoksi tämä summa on vähentynyt, mutta suhteessa se pysyy samana.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja seuraavaksi ministeri Haatainen.

17.07 Työministeri Tuula Haatainen: Arvoisa puhemies! Kiitos eduskunnan valiokunnalle, erityisesti valtiovarainvaliokunnan työ- ja elinkeinojaostolle, syksyn aikana hyvin sujuneesta vuoden 2022 talousarvion valmistelusta. Valtiovarainvaliokunta on osoittanut 40 miljoonaa euroa tärkeiksi arvioimiinsa kohteisiin. Näistä vajaat 1,4 miljoonaa euroa kohdentuu työ- ja elinkeinoministeriön pääluokkaan. Kiitos näistä kohdennetuista lisäyksistä.

Jatkamme vuonna 22 sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväen yhteiskunnan rakentamista. Koronapandemia on koetellut meitä, ja juuri nyt tautitilanne näyttää jälleen huolestuttavalta. Meidän onkin jatkettava määrätietoista toimia pandemian taltuttamiseksi.

Edelleen näin vuoden päätteeksi voidaan todeta, että olemme pärjänneet niin talouden kuin sitä kautta työllisyydenkin näkökulmasta oikein hyvin. Hallituksen toimenpitein on tuettu niin yritystoimintaa kuin työllisyyden kehittymistä, rakennettu luottamusta ja tulevaisuudenuskoa. Näillä toimilla on ollut merkittävä vaikutus talouden ja työllisyyden positiiviseen kehitykseen. Loppuvuoden aikana työllisyys on kehittynyt suotuisasti. Lokakuun lopussa TE-toimistoissa ja kuntakokeiluissa oli yhteensä 259 000 työtöntä työnhakijaa. Tämä on 50 000 vähemmän kuin vuosi sitten. Suunta on oikea ja näkymät vuoden takaiseen verrattuna positiivisemmat. Olemme hyvässä vauhdissa kohti 75 prosentin työllisyysastetta. Työllisyyttä parantavilla toimillamme olemme tukeneet tätä kehitystä.

Samanaikaisesti työmarkkinoilla avointen työpaikkojen määrä on kasvanut ja useat toimialat ja yritykset kärsivät työvoimapulasta. Lokakuussa avoimia työpaikkoja oli lähes 70 000 enemmän kuin vuosi sitten. Samoin pitkäaikaistyöttömien määrä on jatkanut kasvuaan. Nämä ovat asioita, joihin tulemme kiinnittämään ja olemme jo kiinnittäneet huomiota. Työllisyyden kasvua tuetaan erityisesti parantamalla työnhakijoiden palveluita pohjoismaiselle tasolle sekä parantamalla työvoiman saatavuutta. Vuosi 22 tulee olemaan uudistusten vuosi.

Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin kautta työnhakija tulee saamaan nykyistä useammin palvelua ja tukea työttömyyden alkuvaiheessa. Tutkimusten mukaan juuri työnhakijan kohtaaminen säännöllisesti, aktiivinen työnvälitys ja työnhaun seuranta lyhentävät työttömyysjaksoja. Aiempaa parempi työnhakijoiden tuki mahdollistuu lisäresursseilla, joita ensi vuonna tulee TE-toimistoihin 70 miljoonaa euroa. Uuden työvoimapalvelumallin kautta tulemme saavuttamaan ajan kanssa valtiovarainministeriön laskelmien mukaan noin 9 500 lisätyöllistä.

Jatkossa tarjoamme työnhakijoille aktiivisesti aiempaa yksilöllisempiä palveluita ja tukea panostaen samalla digitaalisten palveluiden kehittämiseen. Digitaalisten palveluiden kautta avautuvan Työmarkkinatorin kautta pystymme parantamaan työnantajien ja työnhakijoiden kohtaantoa huomattavasti nykyistä paremmin. Olen varma, että uudistuva digitaalinen työnvälityksen alusta tulee tukemaan työnantajia sopivien osaajien löytämisessä.

Yritysten kasvun edellytykset tulevat vahvistumaan myös nykyistä helpommalla kansainvälisten osaajien rekrytoinnilla. Syksyn aikana käsitellyn ulkomaalaislain muutoksen myötä saamme käyttöömmme myös D-viisumin. Se mahdollistaa erityisasiantuntijoiden ja kasvuyrittäjien sekä heidän perheenjäsentensä nopeutetun maahantuloprosessin.

Satsaamme myös muutoin ensi vuoden talousarviossa työperäisen maahanmuuton prosessin parantamiseen, muun muassa panostamalla Maahanmuuttoviraston digitalisaatioon

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

ja parantamalla ulkomaalaisille osaajille suunnattuja palveluita ja viestintää muun muassa Work in Finland -rakenteen kautta.

Käynnistimme kuntakokeilut tänä vuonna maaliskuun alussa. Kokeiluissa on tehty paljon hyvää työtä. Toimintakulttuurin muutos ja rekrytointiongelmien ovat toki näkyneet tämän toiminnan käynnistymisessä, mutta koko ajan siellä on menty parempaan suuntaan. Kuntakokeiluilla viitoitamme polkua, jota kulkien kuntien roolia työvoimapalveluiden järjestäjinä vahvistetaan, ja kokeilusta saamme paljon oppeja uuden toimintamallin rakentamiseen. [Puhemies koputtaa]

Annoimme syksyllä eduskunnalle [Puhemies koputtaa] esityksen osatyökykyisten työllistymistä edistävistä erityistehtäväyhtiö Työkanava Oy:stä. Uuden yhtiön tehtävänä on työllistää haastavassa työmarkkinatilanteessa olevia osatyökykyisiä. Pidän tätä uudistusta tärkeänä.

Arvoisa puhemies! Vuonna 22 tulemme siirtymään työllisyydenhoidossa aikaan, joka tuo aiempaa paremmin palvelut työttömien käyttöön.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Lintilä, olkaa hyvä.

17.12 Elinkeinoministeri Mika Lintilä: Arvoisa herra puhemies! Haluan ensinnä pyytää anteeksi edustajilta: Joudun poistumaan pikkasen aiemmin, koska tuolla Mannerheimintien toisella puolella on Finlandiatalon 50-vuotisjuhla, ja siellä olisi juhlapuhe odottamassa. Juoksen täältä tukka putkella sinne sitten. [Jari Myllykoski: Voisin tuurata! — Naurua]

Arvoisa herra puhemies! Haluan myös omasta puolestani kiittää niin jaostoa kuin valiokuntaa hyvästä työstä, ja totta kai otamme jälleen kerran kiitollisena vastaan ne rahoitukset, joita valtiovarainvaliokunta on suuressa viisaudessaan meille osoittanut.

Puhemies! Näin vuoden lopun lähestyessä voi todeta, että talouden ilmapiiri on tällä hetkellä ennätysellisen hyvä. EU:n talouden luottamus on nyt ollut kuuden kuukauden ajan korkealla tasolla. Suomen talouden luottamusta kuvaava kokonaisindikaattori vahvistui hieman marraskuussa ja oli tammikuusta 85 alkaen mittaushistoriansa korkeimmalla tasolla — siis korkeimmalla tasolla. Tosin on muistettava, että viimeaikaisen pandemiatilanteen heikkenemisen, uusine mahdollisine rajoituksineen sekä variantteineen, talousvaikutukset näkyvät vasta tulevassa talouskehityksessä.

Suomen bkt:n kasvuvauhti on ollut erinomainen: Bkt kasvoi vuoden kolmannella neljänneksellä 4,2 prosenttia vuoden takaisesta. Ensi vuodelle ponnistetaan valtiovarainministeriön arvion mukaan 2,9 prosentin bkt:n kasvuennusteilla.

Myös koko viennin määrä sekä yksityinen kulutus ovat olleet kasvussa, samoin eri päätoimialojen arvonlisäys.

Majoitus- ja ravitsemistoiminnan arvonlisäyksen elpyminen on jatkunut, mutta se jäi kuitenkin selvästi alle pandemiaa edeltäneen vuoden 19 tasosta. Viimeaikaiset uutiset kuitenkin Lapin-matkailun elpymisestä ulkomaisten turistien vedolla ovat hyvin rohkaisevia.

Inflaation kehityksestä kannetaan tällä hetkellä merkittävää huolta monessa maassa, ja täysin perustellusti. Globaalit tuotantoketjut ovat pandemiassa häiriintyneet, ja raaka-aineista ja energiastakin on pula. Kuluttajahinnat ovat kasvaneet myös Suomessa, ja samaan aikaan sitäkin ripeämmin euroalueella. Pörssisähkön kuukausihinta hipoi ennätystä vuoden kolmannella neljänneksellä.

Yritystoiminnan kannalta talouden veto on edelleen vahva. Suomen houkuttavuus start-up-yritysten toimintaympäristönä sai jälleen virtaa onnistuneesti pidetystä Slush-tapahtu-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

masta, joka verkostoi vahvasti suomalaisia yrityksiä maailmankartalle. Woltin myynti ulkomaille ei olisi onnistunut ilman Suomen elinvoimaista ja kannustavaa toimintaympäristöä, kuten yrityksen johtokin on todennut.

Jatkamme vuonna 22 työtä yritysten toimivan toimintaympäristön ja houkuttelevan investointiympäristön eteen. Vuonna 22 annettavalla yrittäjyyden periaatepäätöksellä vahvistamme yritysten luottamusta toimivaan toimintaympäristöön. Samoin lisäämme sillä Suomen houkuttelevuutta kansainvälisille osaaajille ja yrittäjille sekä Suomen houkuttelevuutta ulkomaisten investointien kohdemaana.

Alkava vuosi tuo aikanaan tullessaan myös parannuksia investointien edistämisen toimintamalliin. Tätä koskeva valmistelutyö on jo pitkällä, ja uuden toimintamallin kautta tavoitellaan aiempaa vahvemmin ja menestyksekkäämmin strategisesti merkittävien investointien kotiuttamista Suomeen.

22 tuo tullessaan merkittävät lisäpanostukset tutkimukseen ja tuotekehitykseen, määrätietoisien kasvupolitiikan jatkumiseen ja investointiympäristön parantamiseen sekä vihreän siirtymän edistämiseen. Pidämme talouden rattaat rasvattuina ja mahdollistamme siten yritysten investoinnit avainaloille. Nämä investoinnit tuovat työtä ja toimeentuloa eri puolille Suomea.

Suomen kestävä kasvun ohjelman painotus on uudistumisessa. Innovaatioihin panostaminen kasvaa vuonna 22. Business Finlandin avustusvaltuus kohoaa reippaasti yli puolen miljardin euron, joka on 40 prosenttia enemmän kuin vuoden 21 varsinaisessa talousarviossa. Tutkimus- ja kehittämisrahoituksen suotuisasta kehityksestä kohti neljän prosentin tavoitetta on huolehdittava myös jatkuvuosiin. Innovaatioita ruokitaan myös kannustavilla veroratkaisuilla, joita on tarjolla vuonna 22 tutkimusyhteistyökannustimen muodossa.

Vauhditamme kestävä kasvua tukemalla investointeja kestäviin energiaratkaisuihin ja vähäpäästöisiin teknologioihin. Vauhditamme kehitystä vuonna 22 muun muassa 546 miljoonan euron suuruisella energiatuella. Näillä investoinneilla vauhditamme vihreää siirtymää, samoin uuden rakennerahistokauden varoin, joita on kaikkina vuonna 22 tarjolla hyviin hankkeisiin noin miljardi euroa. [Puhemies koputtaa]

Arvoisa herra puhemies! Vuonna 22 panostamme innovaatioihin, investointien vauhdittamiseen ja kestäviin sekä vähäpäästöisiin ratkaisuihin ennennäkemättömällä tavalla. Panostukset ja toimintaympäristöstä huolehtiminen luovat hyvää pohjaa suomalaisille yrityksille menestyä ja suomalaisille yrittää vuonna 22.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Nyt siirrymme debattivaiheeseen, ja pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää vastauspuheenvuoron, nousemaan seisomaan ja painamaan V-painiketta. — Edustaja Aino-Kaisa Pekonen.

17.18 Aino-Kaisa Pekonen vas (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Työllisyyden hoito nousee budjetin keskiöön. Hallituksen työllisyyden hoito onkin onnistunut hienosti. Tavoite asetettiin kauden alussa korkealle, ja moni epäili, mahtaako hallitus tavoitettaan saavuttaa, mutta nyt voidaan todeta, että työllisyys on jo ylittänyt pandemiaa edeltävän tason ja nousee edelleen.

Tässä budjetissa on jälleen useita työllisyyttä vahvistavia päätöksiä. Muun muassa rekrytointitukikokeilu on saanut positiivisen vastaanoton yli puoluerajojen, ja kokeilun tavoitteena on madaltaa kynnystä palkata ensimmäinen työntekijä. TE-palveluiden resursseja vahvistetaan, kun pohjoismainen työvoimapalvelumalli otetaan käyttöön ja työperäistä

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

maahanmuuttoa edistetään. Osatyökykyisten työllistymisen edistämiseksi perusteilla on Työkanava Oy, josta ministeri Haatainenkin mainitsi. Tämä esitys ei mahtunut — tai ehtinyt — mukaan tähän budjettiin, mutta valiokunta käsittelee asian heti kevätkauden alkajaisiksi, ja hallitus huomioinee sitten tämän rahoituksen myöhemmin, eikö näin?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

17.19 Sanni Grahn-Laasonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomessa velkavuori on kasvanut, ja tulot ja menot ovat kroonisesti epätasapainossa. Hallitus on luvannut julkista taloutta vahvistavia työllisyysuudistuksia. Nyt kuitenkin olemme saaneet lukea ministerin lausuntoja, joissa näitä ehkä vähän vähätelläänkin, ja ei ole sellaista selkeää näkymää. Voitteko varmuudella luvata meille eduskunnassa, että uudistuksia saadaan? Suomi niitä kipeästi tarvitsee.

Sitten tästä kestävästä kasvusta, josta ministeri Lintilä ansiokkaasti jo avasikin keskustelua. Suomessa kestävä kasvun hidasteita ovat muun muassa meidän luvitusjärjestelmämme, joka on hidas ja monipolvinen, samoin kuin osaavan työvoiman saatavuus ja heikko tuottavuuskehitys tällä hetkellä. Nythän parlamentaarinen ryhmä rakensi polkua sinne 4 prosentin tavoitteeseen, mutta se edellyttää hallitukselta toimia. Voitteko luvata, ministeri, että hallitus sitoutuu parlamentaarisen ryhmän polkuun rakentaa Suomesta tutkimuksen ja innovaatioiden [Puhemies koputtaa] edelläkävijämaa?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Taimela, olkaa hyvä.

17.20 Katja Taimela sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kiitos ministerit Lintilä ja Haatainen näistä pääluokkaesittelyistä.

Suomen ja suomalaisten etu on se, että meillä on työllisyysaste mahdollisimman korkea, yrittäjät uskovat huomiseen ja investointeja tehdään laajasti läpi Suomen — ja näiden eteen hallitus on tehnyt lujasti töitä. Ensi vuonna päästään eteenpäin tämän pohjoismaisen työvoimapalvelumallin kanssa, ja myös yrittäjien rekrytointikokeilu käynnistyy maaliskuussa ja yrittäjyysstrategiaa on valmisteltu. Lisäksi valmistelussa ovat palkkatuen uudistus ja yli 55-vuotiaiden työllistämistä tukevat toimet.

Mutta suurin huoleni on edelleen tämä ajankohtainen koronatilanne. 15 miljardia on jouduttu ottamaan velkaa tämän pandemian vuoksi, mutta siltikin uskallan kysyä ministereiltä: minkälaiset valmiudet eri ministeriöiden yhteistyössä jatkossa on [Puhemies koputtaa] muun muassa yritystoiminnan tukemiseen tai yrittäjien työmarkkinatuen jatkamiseen, [Puhemies: Kiitoksia!] ellei tämä korona rupea lopettamaan olemassaoloaan?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Kosonen, Hanna, olkaa hyvä.

17.22 Hanna Kosonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meillä on Suomessa mittavat mahdollisuudet tuulivoimaenergian lisäämiselle. Se voi olla todella merkittävä energiamuoto jatkossa ja myös jopa avain energian vientiin vetyenergian muodossa. Tarvitsemme todella paljon lisää tuulivoimaa ja tietenkin sillä tavalla, että rakentamisessa otetaan paikalliset asukkaat hyvin huomioon. Tuulivoima voi viedä meidät päästöttömään energiaan ja todella energiaomavaraisempaan suuntaan ja juurikin jopa energian viejäksi.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Toisin kuin ajatellaan, puolustusministeriö ja Puolustusvoimat eivät ole tuulivoimarakentamisen esteenä, vaan merkittävin este on hitaat lupaprosessit. Ja olisin kysynyt ministeri Lintilältä, kuinka näitä voitaisiin sujuvoittaa, kuitenkin tavallaan kaikki asukkaiden [Puhemies koputtaa] näkökohdat [Puhemies: Kiitoksia!] ja ympäristönäkökohdat huomioiden.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Lehto, olkaa hyvä.

17.23 Rami Lehto ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä on puhuttu paljon nyt työllistävyytsvaikutuksista ja työllisyysvaikutuksista, ja ottaisin esiin tuon aktiivimalli kakkosen, jossa työllisyysvaikutusten pitäisi olla 9 500 henkilöä vuonna 2025. Kysyisinkin, mihin käytetään se kolme vuotta, kun se tulee nyt ensi keväänä voimaan ja menee sitten kolme vuotta, että vaikutukset tulevat voimaan. Onko tässä jotain yhtäläisyyttä tähän eläkeputken poistoon, josta hallitus on päässyt sopuun ja jonka työllisyysvaikutus on reilut 10 000 henkilöä ja jossa pistetään aktiivimallin kautta nämä ikääntyneet ihmiset tekemään minimipalkalla pätkätöitä. Onko tässä nyt joku yhtäläisyys, että aktiivimallilla nytten saadaan eläkeputkessa oleva ikääntynyt työväestö töihin? Tätäkö tällä haetaan? Voisiko ministeri vastata tähän?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Mykkänen, olkaa hyvä.

17.24 Kai Mykkänen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Lintilä, me olemme kärvistelleet erityisessä sähköntuotannon tehopulassa viimeiset viikot, ja valitettavasti tämä tilanne saattaa eri muodoissaan toistua vielä tulevina vuosina. Pääkysymys on se, että saadaan Suomeen nopeasti lisää päästötöntä energiantuotantoa. Tässä edustaja Kosonen viittasi tuulivoiman suuren potentiaalin, ja erityisesti sitä olisi tulossa niin nopeasti kuin vaan luvitusta saadaan tehtyä. Ministeri Lintilä, kysyn teiltä nyt konkreettisesti, miksi te olette hyväksyneet hallituksessa sen, että meillä luvitus hankaloituu eikä sujuvoidu? Meillä tulee ympäristövaikutusten arvioinnin yhteyteen rakennuslupa uusi valitusoikeus, jonka tuulivoima-ala ennustaa lykkäävän useita hankkeita vuosilla. Miksi te olette hyväksyneet viime vuonna sen, että EU-direktiivin mukainen takuu-aika tulee meillä minimaalisesti eikä niin laajasti kuin muissa maissa? Ja aiotteko hyväksyä myös lunastuslakiin valituslupan?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Holopainen Mari, olkaa hyvä.

17.25 Mari Holopainen vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä valiokunnan mietinnössä on todettu, että tutkimus on tärkein tekijä meidän tuottavuutemme ja kilpailukykykymme kannalta. Samoin olemme ottaneet kantaa siihen, että esimerkiksi luovilla aloilla on Suomessa vielä merkittävä kasvupotentiaali.

On hyvä, että Suomen elinkeinorakenne monipuolistuu, ja tästähän me ollaan saatu hyviä esimerkkejä, kuinka osaamispohjainen ja tutkimuspohjainen yritystoiminta kasvaa ja kerää rahoitusta ja on todella hyvä mahdollisuus Suomelle myös jatkossa ylläpitää tätä hyvinvointivaltiota. Olisin kysynyt, miten tämä elinkeinorakenteen painopisteen muutos ja murros näkyy TEMin painopisteen muutoksissa. Oletteko arvioineet esimerkiksi, miten

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

panostukset tutkimukseen vaikuttavat talouteemme? Jos sijoittaisimme vaikka 100 miljoonaa lisää tutkimukseen, niin millaisia talousvaikutuksia tämä tuottaisi Suomelle?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ledamot Norrback.

17.26 **Anders Norrback r** (vastauspuheenvuoro): Tack, ärade talman! Jag vill börja med att tacka regeringen för dess sysselsättningsåtgärder: nordiska modellen, kommunförsköken och mycket annat som har nämnts här i dag. Alla sätt som har målsättningen att öka arbetskraften i Finland behövs. Därför är det också viktigt att vi tittar på byråkratin kring utländsk arbetskraft och att vi också ser till att de som kommer hit på andra grunder än för att arbeta så snabbt som möjligt kommer i arbete.

Arvoisa puhemies! Haluan kiittää hallitusta ja ministeri Haataista työllisyystoimista. Haluaisin vielä kuitenkin kysyä: mitä käytännön toimia on tehtävä, jotta työuria jatkossa voitaisiin pidentää niin, että kannustimet olisivat houkuttelevia esimerkiksi eläkeläiselle, joka haluaisi tehdä töitä? — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Essayah, olkaa hyvä.

17.27 **Sari Essayah kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tuolla työ- ja elinkeinojaostossa olemme toki olleet tyytyväisiä siitä, että tuon pohjoismaisen mallin käyttöönotto etenee, mutta toisaalta olemme kyllä myöskin ottaneet sitten esille niitä huolia, joita tuolla kentällä on jo kuulunut, näistä kuntakokeilun haasteista. Elikkä työvoimapoliittiset lausunnot ovat tällä hetkellä viivästyneet — siellä on ihmisiä, jotka eivät oikeastaan mistään pysty saamaan tukea. Olisinkin kysynyt ministeriltä: Mikä on tämänhetkinen tilanne? Siellä on syyksi kerrottu, että on tullut paljon ihmisiä, jotka eivät ole tehneet näitä asioita aikaisemmin ja joilla ei ole kokemusta, ja muuta vastaavaa. Mikä on tällä hetkellä tilanne, miten tämä malli saataisiin joustavasti käyttöön?

Toinen kysymys liittyy tähän Työkanava Oy:hyn. Silloin kun sitä käsiteltiin täällä salissa, esitin sen kysymyksen, mahtaako tässä olla joitakin juridisia ongelmia, kun tehdään tällaisia viranomaispäätöksiä. Silloin sanottiin, että näin ei olisi, mutta ilmeisesti näin kuitenkin on.

Ja vielä sitten [Puhemies koputtaa] omistajanvaihdoksista [Puhemies: Kiitoksia!] ministeri Lintilälle: saadaanko niihin [Puhemies: Kiitoksia!] hankerahojen sijaan pysyvämpää rahoitusta?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Berg, olkaa hyvä.

17.28 **Kim Berg sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluan myös kiittää hallitusta siitä, että se on saavuttanut tai saavuttamassa kaikki työllisyystavoitteensa tällä hallituskaudella. Hallitus on tehnyt työllisyystoimia kautensa puoliväliin mennessä suunnitteen saman verran kuin edellinen hallitus.

Se, että hallitus ei edistä juuri opposition tavoitteita, kuten työttömien kurittamista työttömyysturvaa lyhentämällä, ei tarkoita, etteikö myös rakenteellisia toimia, jotka lisäävät työllisyyttä ja vahvistavat julkista taloutta, olisi tehty. Tästä esimerkkinä oppivelvollisuuden pidentäminen ja eläkeputken asteittainen poistaminen. Sen sijaan kokoomus vaatii toi-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

menpiteitä, joilla ei ole edes VM:n laskelmien mukaan työllisyysvaikutuksia. Tästä esimerkkinä paikallisen sopimisen edistäminen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

17.29 Sebastian Tynkkynen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pilviä hipovasta polttoaineen hinnasta on muodostumassa maahamme työllisyysjarru. Aiemmin työnhakija joutui punnitsemaan työpaikan kannattavuutta, jos vaatimuksena oli oman auton hankinta ja siitä aiheutuvien kulujen kattaminen.

Nyt olemme tilanteessa, että nekin, joilla auto ja työpaikka jo on, joutuvat pohtimaan työnteon järkevyyttä. Onko järkeä ajaa joka aamu töihin, kun verojen ja polttoainekulujen jälkeen käteen jäävä summa ohjaisi heittäytymään tukien varaan? Samaan aikaan, kun puhutaan ohituskaistojen tekemisestä ulkomaiselle työvoimalle, uhkaa maanteidemme kaisat tyhjäntä työmatkalaisista. Työvoimaa ei muka löydy EU:n alueelta, joten on saatava osaajia valtamerten takaa. On kuitenkin tarpeetonta lähteä merta edemmäs kalaan. Todelisuudessa työntekijöitä voisi löytyä naapurikaupungistakin, jos työnteosta tehdään taas kannattavampaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Pirttilahti, olkaa hyvä.

17.30 Arto Pirttilahti kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Todella tilanne on haastava: meillä on korkea työttömyys, mutta myös työllisyysaste on korkealla, toisaalta taas meillä on työvoimapulaa, niin että tässä suhteessa tietenkin kiitos hallitukselle näistä toimenpiteistä. Pohjoismainen toimintamalli ja myös sitten yhtä lailla ne kuntakokeilut, mitä on: toivottavasti saadaan ne muutokset tehtyä sinne sitten ajoissa, että voimme siirtyä siihen kuntakeskeisyyteen.

Tuossa on monta hyvää hanketta, esimerkiksi nämä hankkeet ulkolaisen osaamisen maahan saamiseksi. On tämä Work in Finland ja myös sitten nämä Talent Explorer -hankkeet, ja toivottavasti näillä on myös tehoja. Olisin kysynytkin tästä Migrin roolista. Tuliko tässä muutoksia nyt sitten hallinnollisesti, että enemmänkin tämä osaava maahantulo tulee TEMin puolelle?

Sitten tuosta akkuklusterista ja näistä investoinneista — kiitos siitä, Suomi on varmaan houkutteleva maa, kun olemme saaneet näitä tänne aikaiseksi, jatketaan samalla mallilla. Oikeastaan tältä puolelta kysyisin tästä kustannustuesta. Mikä valmius on siihen myös sitten ensi vuonna, jos tätä tarvitaan? [Puhemies: Kiitoksia!]

Kolmanneksi jakovarot. Olihan se hyvä, että Pirkanmaallekin saatiin vähän rahoitusta. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Sankelo, olkaa hyvä.

17.32 Janne Sankelo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Energia-asiat ovat aina ajankohtaisia. Katsoin tuossa tämän päivän kulutusta Suomessa: 11 600 megawattia, josta oman tuotannon osuus noin 10 000, eli tällä hetkellä pörjätään kohtuullisen hyvin niin sanotusti omin voimin, kun tässä ovat pakkaset hieman antaneet periksi. Se, minkä

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

huomioin, ja varmaan moni huomioi, on sen ydinvoiman osuus, mikä Suomessa tänäkin päivänä tässä omassa tuotannossa on lähes kolmannes.

No, täällä eduskunnassa on puhuttu taksonomiaan liittyvistä kysymyksistä. Viimeksi on enemmän painotettu tähän metsäasioiden puolelle. Kuitenkin se iso patteri liittyy ydinvoimaan ja siihen, miltä nämä rahoituskriteerit ja ylipäänsä kriteerit ydinvoiman osalta eurooppalaisessa energiakentässä tulevaisuudessa näyttävät. Kysyisinkin ministeriltä: mikä on [Puhemies koputtaa] nyt päivitetty tilanne [Puhemies: Kiitoksia!] ydinvoiman osalta?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Virta, olkaa hyvä.

17.33 Sofia Virta vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen edustaja Tynkkynen-äkskeen puheenvuoron kanssa eri mieltä, sillä Suomi tarvitsee työperäistä maahanmuuttoa. Vaikka me saisimme käyttöön kaiken sen potentiaalin, joka on tämän maan rajojen sisällä jo tällä hetkellä, se ei tule riittämään, kun otamme huomioon väestökehityksemme. Onkin siis tärkeää, että hallitus tekee näitä lupaamiaan toimia työperäisen maahanmuuton edistämiseksi, ja on hyvä, että nyt viimein saadaan käyttöön tämä D-viisumi, joka helpottaa työvoiman tuloa Suomeen. Erityisen tärkeää se on juurikin työvoimapulasta kärsivillä aloilla sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kärki- ja kasvualojen kanalta. Olennaisten erityisosajien saamisella Suomeen myös opiskelijoilla ja tutkijoilla, yrittäjillä ja sijoittajilla on tärkeä paikkansa.

On myös hyvä, että luodaan tämä kahden viikon pikakaista. Kiitos siis hallitukselle näistä päätöksistä.

On kuitenkin myös paljon ihmisiä, jotka ovat muuttaneet Suomeen esimerkiksi suomalaisen puolison perässä, ja heillä olisi kyllä kova halu tehdä täällä työtä. Kysyisinkin arvon ministereiltä, onko D-viisumia tarkoitus mahdollisesti laajentaa esimerkiksi Suomen kansalaisten puolisoihin, jotta heilläkin olisi mahdollisuus hyödyntää potentiaaliaan työmarkkinoillamme. [Sebastian Tynkkynen: Nimi mainittu!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Ranne, olkaa hyvä.

17.34 Lulu Ranne ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Työvoimapalvelujen piirissä on tällä hetkellä paljon aikuisia, joiden paikka ei todellakaan ole vielä siellä. Lisäksi tilanne lapsiperheissä, varhaiskasvatuksessa, peruskoulussa ja lastensuojelussa on erittäin vakava. Putki kodeista koulujen kautta työelämään on aika huolestuttavan näköinen, ja nyt siellä työvoimapalveluissa on entistä enemmän nuoria, jotka eivät kykene työhön — ja eri ikäisiä aikuisia. Eikö tulisi ensisijaisesti keskittyä siihen, että tästä uudesta organisaatiosta ei tule uutta sote-organisaatiota, jolta se nyt valitettavasti alkaa näyttää?

Yksi ratkaisu työvoimapulaan olisi myös se, että meillä olisi jatkossa paremmin voivia, hyvinvoivia suomalaisia ihmisiä vastaamaan työvoimapulaan. Nyt meillä on aivan valtava ongelma siinä, että siellä on ihmisiä, jotka eivät ole saaneet ajoissa apua. Nyt keksitään kaikkia tempputyöllistämiskeinoja, ja mikään resurssilisä [Puhemies koputtaa] tässä työvoimamallissa ei ratkaise heidän ongelmiaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Myllykoski, olkaa hyvä.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

17.35 **Jari Myllykoski vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Nyt kun ministerillä on kiirettä johonkin muuallekin kuin olla täällä, niin ensimmäisenä kohdennan kysymyksen teille: Me ollaan vihreässä siirtymässä, ja nyt meidän pitäisi hyödyntää se mahdollisuus ja potentiaali. Sympgaan tässä nyt vähän sitä, että kokoomus toi esille tätä luvitusjärjestelmän kankeutta, [Kokoomuksen ryhmästä: Täällä on tilaa!] ja se on todellakin hankalaa siinä suhteessa, että esimerkiksi Harjavallassa kun on tehdas, joka on harjassa, niin nyt sitten hallinto-oikeus evää siltä ympäristöluvan. En tarkoita, että meidän pitää ympäristöä katsoa niin kuin rasitteeksi, mutta meidän lupajärjestelmä kaipaa erityisesti ja juuri nyt tässä hetkessä joustavuutta ja sellaista uskottavuutta. Meille ei tule niitä kansainvälisiä investoreita tänne, jos meidän lupajärjestelmä on sillä tasolla kuin se tällä hetkellä on.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Matias Mäkynen, olkaa hyvä.

17.36 **Matias Mäkynen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pandemian hoito on ollut pitkään sitä tärkeintä työllisyys- ja kasvupolitiikkaa, ja tuloksetkin ovat erinomaisia: tuotanto palasi kesällä jo koronaa edeltävälle tasolle, ja työllisyydessä olemme saavuttamassa tavoitteet. Kriisin jälkeen, ja nyt jo, on kuitenkin katse suunnattava nimenomaan kasvupolitiikkaan, investointien houkutteluun ja erityisesti tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopolitiikan kehittämiseen investointien aikaansaamiseksi. Haluaisinkin kysyä ministeri Lintilältä: mitä keinoja näette, että meillä olisi Suomessa parantaa kilpailukykyä näistä kansainvälisistä tutkimus-, kehitys- ja innovaatioinvestoinneista?

Tki:n kannalta, mutta oikeastaan muutenkin, tärkeää yrityksille on ennakoitavuus, se, että meillä on pitkäjänteisiä ratkaisuja. Tällä hetkellä epävarmuutta ehkä kaikista eniten koko Euroopassa aiheuttavat energian hinnanmuutokset. Miten näkisitte, että energian hinnan osalta ennustettavuutta voitaisiin lisätä Suomessa, ja miten voisimme toisaalta myös kotimaista tuotantoa tukea sillä tavalla, että se teollisuutta paremmin palvelisi?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kankaanniemi, olkaa hyvä.

17.37 **Toimi Kankaanniemi ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Viime kaudella toteutettiin Taipaleen mallin mukainen menettely siinä, että työttömistä ne, jotka olivat tietyt ehdot täyttäen työelämään enää kelpaamattomia, päästettiin eläkkeelle. Kysyn: onko tällaista mallia hallitus miettinyt, joka olisi hyvin inhimillinen ja saattaisi ne ihmiset sieltä pois, jotka eivät sinne kuulu?

Sitten toisaalta kysyn: Koulutusjärjestelmässä ilmeisesti meillä on jotakin todella pahasti pielessä, kun meillä on näin suuri työttömyys ja työvoimapula samanaikaisesti. Onko teillä suunnitelmia siitä, että koulutusjärjestelmää todella pengottaisiin nyt niin, että suomalaiset työttömät saataisiin näihin töihin eikä tarvitsisi hankkia ulkomailta monien ongelmien myötä tulevaa työvoimaa?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ledamot Strand.

17.38 **Joakim Strand r** (vastauspuheenvuoro): Tack, ärade talman! Tässä ovat muun muassa edustajat Myllykoski, Mykkänen ja Mäkynen pitäneet erinomaisia puheenvuoroja.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Oli hienoa nähdä — nyt puhuttiin tki:stä — kuinka Teknologiateollisuus totesi, että heidän, oliko, 57 jäsenyritystään laittaa sen 10,5 miljardia käyttöön tulevien kymmenien vuosien aikana, samoihin aikoihin kun nyt saatiin tämä tki-raportti ulos. Tämä on erinomainen esimerkki siitä, kuinka julkinen ja yksityinen sektori yhdessä voivat kehittää Suomea. Ja meillä on monta hyvää esimerkkiä myös siitä, kuinka akkustrategian osalta ja muutoinkin julkinen valta on aidosti ollut buustaamassa. Maailmahan ei toimi niin, että markkinat vaan jotenkin hoitavat. Ja monen yrityksen tki-panostuskin tapahtuu helposti muualla kuin Suomessa, ellei valtio strategisesti ole mukana näitä asioita edistämässä sekä niin, että täällä olevat firmat panostavat enemmän tki:hin, että myös niin, että houkutellaan muualta. Helpoin tapa vahvistaa täällä olevia on tietenkin tällainen järjestelmätason yhteinen kehittäminen. Miten tätä voitaisiin vielä enemmän buustata ja edistää, [Puhemies koputtaa] ministeri Lintilä?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Myönnän vielä yhden vastauspuheenvuoron, sen jälkeen ministereille vastauspuheenvuorot, ja sitten jatketaan debattia. — Edustaja Satonen.

17.40 Arto Satonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kaikkein isoin asia tällä hetkellä on työvoimapula. Ministeri taisi puhua 70 000 avoimesta työpaikasta. EK on puhunut, että 80 prosenttia yrityksistä kokee rekrytointiongelmia. Se on talouskasvun este, mutta se on myös jo palvelujen saatavuuden kannalta iso ongelma, erityisesti terveydenhoidossa mutta myös monilla palvelualoilla. Hallitus ansaitsee siitä kiitokset, että se on toteuttanut aktiivimalli kakkosen ja D-viisumin. Ne ovat oikeita toimenpiteitä mutta riittämättömiä. Nyt kannattaisi ottaa käyttöön se kokoomuksen vaihtoehtobudjetin esitys ansiosidonnaisen työttömyysturvan porrastuksesta, jotta tämä kannustin saataisiin kohdalleen ja sitä kautta nopeutettua näitten työpaikkojen täyttymistä. Ja sitten tässä työperäisessä maahanmuutossa pitäisi — sen lisäksi, että nyt erityisasiantuntijat pääsevät tänne nopeammin — ihan tavallista työvoimaa saada nopeammin. Koko maailma kilpailee työvoimasta. Nyt pitäisi toimia [Puhemies koputtaa] rivakasti.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ja ministeri Lintilä, 3 minuuttia.

17.41 Elinkeinoministeri Mika Lintilä: Arvoisa herra puhemies! Nopea kattaus: Tässä tuli itse asiassa useammassakin tämä luvitusjärjestelmä — erittäin keskeinen kysymys tällä hetkellä. Me ollaan kilpailijamaita huonommassa tilanteessa tässä. Meillä on nyt viimeisimmät, mitä on tehty ympäristöministeriön puolella, lisäresursointi, tämän nopeutetun fast trackin tekeminen, mutta itse olen nyt sitä mieltä, että meidän pitäisi saada vielä lakiin ihan puhtaasti se vuoden maksimiaika lupien käsittelylle ja sitä kautta saada tämä eteenpäin. Aivan ehdottomasti tämä Harjavalta-esimerkki on siitä hyvä esimerkki.

Tki:hin sitoutumisesta Grahn-Laasonen kysyi myös. Meillä on verrattain hyvä tilanne tällä hetkellä meidän ministeriön puolella tki-rahoituksen suhteen. Tuolla me pystytään siihen samaan, mistä on nyt parlamentaarinen sopimus tehty, ja minun mielestäni se oli loistavaa, että se saatiin, koska se on pitkäkestoinen.

Edustaja Taimela kysyi edellytyksistä koronatuille. Meillä on käytännössä tilanne se, että me ollaan ne varaukset, joita koronatuikiin on tehty, syöty. Taitaa olla joku parisenkymmentä miljoonaa siellä jäljellä. Jos tulee uusia, joudutaan tekemään uudet päätökset,

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

hakemaan jostain uudet rahat, ja se tarkoittaa silloin toisista leikkaamista, koska nämähän tulevat kehyksen sisältä. Nämä eivät ole koronakuluja, vaan nämä ovat niitä toimia, jotka tulevat kehyksen sisältä. Sen takia tämä on hirveän vaikeaa.

No, edustaja Mykkänen kysyi myös tästä luvituksesta, ja Holopainen kysyi tutkimuksen vaikutuksesta — aivan ehdottomasti yksi keskeisiä. Kyllä tällä hetkellä tapellaan maailmanmarkkinoilla nimenomaan sillä puolella, ja yleensäkin tällä alalla se muutos, joka tapahtuu — kyllä meillä semmoinen teollinen neljäs vallankumous on menossa.

Edustaja Essayah, omistajanvaihdokset: Meillä on tällä hetkellä juniorilainat Finnverassa kehitteillä, nostetaan se 100 000:sta 200 000:een. Meillä on aika paljon niitä, mitä edustaja Sipilän työssä oli kotimaisen omistajuuden osalta.

Edustaja Pirttilahti kysyi akkuklusterista. Tällä viikolla viimeksi hyvä onnistuminen, Haminaan tehdas, ja näitä on vielä tulossa, voisin sanoa suoraan sen.

Sankelo kysyi taksonomiasta. Komissio on ilmoittanut, että se tulisi vielä tänä vuonna tietoon, mutta ei ole kuulunut, mikä siellä on tilanne. Me jatketaan edelleen siitä.

Myllykoski kysyi tosiaan tästä vihreästä siirtymästä. Onneksi olkoon, Harjavalta: Tänä tehtiin valtioneuvostossa energiapäätös, 26 miljoonaa vetyhankkeelle Harjavaltaan. [Jari Myllykoski: Jes!] Senkin Myllykoski tietysti on hoitanut. [Naurua]

Mäkyselle, miten parannetaan kilpailukykyä: Kyllä se tuottavuuden kasvattaminen on tällä hetkellä meillä ehdottomasti. Energia: Olkiluoto kolmonen aktivoidaan tai laitetaan kriittiseen tilaan tammikuussa, helmikuussa se kytketään verkkoon, kesäkuussa täystuotanto, eli kyllä tällä energialla on erittäin iso merkitys omavaraisuuden kannalta.

Kankaanniemelle: soveltava tutkimus on ehdottomasti yksi keskeinen tässä kohtaantumisen osalta.

Sitten tässä useammassa oli tämä työvoima. Tämä on täysin globaali ongelma — aivan globaali ongelma. Jokaisen maan pitää yrittää käyttää niitä vahvuuksiaan. Kyllä meidän pitää yrittää yhteisesti löytää. Te ette oikeastaan löydä semmoista ammattinimikettä — no voi löytää jonkun — jossa ei olisi työvoimapulaa. Te ette löydä Suomesta semmoista aluetta, jolla ei ole työvoimapulaa. Eli tämä on kyllä sellainen meidän iso haaste, jota tulee yrittää ratkaista.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Haatainen, 3 minuuttia.

17.45 Työministeri Tuula Haatainen: Arvoisa puhemies! Kiitos näistä puheenvuoroista.

Edustaja Pekonen työ- ja tasa-arvovaliokunnan puheenjohtajana nosti esiin tämän Työkanava Oy:n. Eduskunta käy nyt läpi tämän. Edustaja Essayah tästä myös kysyi. Eli perustuslakivaliokunnan lausunto on nyt se, jota olette pyytäneet, ja eduskunta ottaa sen ajan, minkä siihen tarvitsee. Tämä on nyt budjetista erotettu. Ja, totta kai, rahoitus tulee sen mukaisesti, kuin se olisi ollut tässä budjetissakin. Se on selvää, että se varmistetaan. Se, miksi nyt eduskuntavaiheessa tätä käydään, niin näin se aina on. Virkavalmistelussa, kun on valmisteltu, niin on nähty, että tämä voidaan tällä mallilla tehdä, mutta, totta kai, perustuslakivaliokunta on se viimeinen paikka, missä nämä perustuslakijuridiset kysymykset sitten arvioidaan, ja niiden mukaan sitten tietenkin mennään.

Edustaja Grahn-Laasonen kantoi huolta siitä, onko hallitus sitoutunut työllisyyspolitiikkaan ja -tavoitteisiin. Sehän on hallituksen talouspolitiikan yksi keskeinen elementti, ja sen eteen on tehty hartiavoimin töitä ja päästy pitkälle päätöksissä: 80 000 lisätyöllistä, päätök-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

set tehty. Siellä on valtavasti eri sektoreiden päätöksiä, myös oman pääluokkani alla, erityisesti tämä pohjoismainen työvoimapalvelun malli, rekrytükikokeilu ja sitten tämä Työkanava Oy ovat tällä kertaa niitä keskeisiä, mutta aiemmin olemme tehneet myös ja tulemme tekemään. Palveluiden siirto kuntiin on myös sitten jatkossa tulossa, ja jatkotoimia vielä etsitään.

Sitten täällä edustaja Lehto kysyi eläkeputken ja pohjoismaisen työvoimapalvelumallin yhteyttä. Nämä molemmat ovat erillisiä asioita, mutta totta kai tämä pohjoismainen työvoimapalvelumalli myös ikääntyneitä auttaa työllistymään. Molemmat vaikuttavat siihen, että työllisyys vahvistuu. Ikääntyneiden osalta on siellä sitten näitä pehmentäviä elementtejä, kuten palkkatuki.

Edustaja Norrback kyseli, onko näille yli 60-vuotiaille tai ikääntyneille helpotuksia. Tämä yli 60-vuotiaiden verotusratkaisu, josta tässä kyselytunnilla valtiovarainministeri Saarikko puhui, niin sitähan valtiovarainministeriö selvittää.

Edustaja Pirttilahti nosti tämän Maahanmuuttoviraston kysymyksen. Nyt noin kaksi vuotta sittenhän, vuoden alussa kaksi vuotta sitten siirrettiin tämä työ- ja opiskeluperäinen maahanmuutto työ- ja elinkeinoministeriöön, ja me perustimme sinne oman maahanmuuttoyksikön. Migriä me sitten tulosohjataan yhdessä sisäministeriön kanssa. Siellä ovat nämä luvitusasiat.

D-viisumista kysyi edustaja Virta, että tuleeko se koskemaan puolisoita myöhemmin. Se koskee puolisoita myös, tämä D-viisumi.

Sitten edustaja Ranne nosti esille sen, että näissä työttömissä työnhakijoissa on paljon sellaisia, joilla on moniongelmaisuutta. Näin ymmärsin kysymykseen. Ja kyllä, nuorten kohdalla me olemme näitten ohjaamojen kautta myös lisänneet sinne tällaista erilaista, monenlaista tukea, muun muassa psykologista tukea, että tällaisiin lyhytkestoisiin terapioihin pääsee. Siellä on apua ja tukea moneen: koulutukseen pääsyyn ja niin edespäin, matalan kynnyksen apua, ja se ohjaamotoiminta on ollut vaikuttavaa, varsinkin nuorten ohjaamotoiminta.

Edustaja Kankaanniemi kysyi tästä koulutusjärjestelmästä ja sen roolista, ja että eikö pitäisi täällä asuvia saada työhön. Sitähän työllisyyspolitiikalla tehdään, että tämä kohtaanto nyt sitten osuisi paremmin kohdilleen, ja olen teidän kanssanne aivan samaa mieltä, että koulutus on tässä ihan keskeinen. Tässä me olemme vähän unohtaneet [Puhemies koputtaa] ne ihmiset, joilla on vähän koulutusta, eli koulutustahan hankkii aikuiskoulutuksessa [Puhemies: Kiitoksia!] ne, joilla on entuudestaan sitä. Ja tähän nyt sitten tämä uusi virasto, jatkuvan oppimisen virasto on yksi vastaus, jolla tätä tullaan korjaamaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Totean, että ministeri Lintilän on aika lähteä pois kello 18.10 viimeistään, [Naurua] ja vähintään siihen asti jatkamme debattia. Totean tämän sen takia, että voitte nyt tässä osoittaa oikealla tavalla kysymyksiä ajan puitteissa. Ymmärsin, että ministeri Haataisella on enemmän aikaa olla paikalla. [Tuula Haatainen: Kyllä minulla on!] — Hyvä, kiitoksia. — Jatketaan debattia. Ja edustaja Kettunen, olkaa hyvä.

17.50 Tuomas Kettunen kesk (vastauspuheenvuoro): Kunnioitettu herra puhemies! Hallitus on ottanut nyt tosissaan teollisuuden toimintaedellytysten parantamisen. Uusteollistamiseen eri puolilla Suomea on hallitusohjelman ulkopuolelta haettu useita ratkaisuja. Voidaan puhua teollisuusmiljardista, kun lasketaan yhteen ratkaisujen vaikutus useammalta

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

vuodelta. Teollisuuden sähkövero on alennettu EU:n minimiin ja sähköistämisen tuki vielä otetaan käyttöön. Väylämaksuja on alennettu, tuplapoistot vuoden 2025 loppuun. Lisäksi Suomen kestävä kasvun ohjelman kautta tuetaan teollisuuden vihreää siirtymää monin tavoin.

Tässä tuotiin esille ydinvoima, Olkiluoto kolmonen, joka kohta kytketään töpselillä verkkoon. Suomen suurin ilmastoteko — 1 600 megawattia tuottaa sähköä. Kysyisinkin: Miten Pyhäjoki ja Fennovoiman Hanhikivi-ydinvoimaprojekti, vieläkö tähän maahan mahtuu yksi ydinvoimala?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Eskelinen, olkaa hyvä.

17.51 Seppo Eskelinen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Työllisyys kehittyy hyvin ja ollaan korkeammassa työllisyysasteessa kuin vuosiin. Hienoa, että nyt sitten tässäkin talousarviossa myös panostetaan tki-menoihin, ja tietysti parlamentaarisen työryhmän työ on tässä taustalla. Yrityksillä on tällä hetkellä kova luottamus ja iso investointihalukkuus, niin kuin viime viikkoina ollaan lähes viikoittain kuultu investointiuutisia teollisuuden puolelta. On hienoa, että meillä on myös täällä RR:n ja RRF:n puolella työkaluja elvyttämiseen ja erityisesti innovaatio- ja investointitukeen.

Mutta lähinnä ministeri Lintilälle, ennen kuin hän poistuu: Kumminkin nämä ovat pitkälti vihreän siirtymän tukemista. Onko meillä riittäviä resursseja tarjota myös perinteisen investointituen puolelle? Kaikki tässä salissa nyt työvoimapulasta puhuvat, ja ministeri Haataiselle lähinnä kysymys, että ovatko nämä nopeat työkalut, [Puhemies koputtaa] mitä hallitus on tehnyt, riittäviä tähän työvoimapulan poistamiseen?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Slunga-Poutsalo, olkaa hyvä.

17.52 Riikka Slunga-Poutsalo ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me kaikki varmasti iloitsemme jokaisesta työttömästä, joka töihin pääsee — pääsee hän töihin sitten julkiselle tai yksityiselle sektorille. Mutta jos mietitään tätä kokonaisuutta yhteiskunnan kantokyvyn kannalta, niin jotenkin tuntuu siltä, että nyt me olemme lisänneet kovin paljon työpaikkoja sinne julkiselle sektorille, ja me tarvitsisimme verotulojen ja viennin takia niitä sinne yksityiselle sektorille lisää.

Oli pakko tarkistaa tämän hetken avoimien työpaikkojen määrä: 12 790 kokoaikaista, yli 12 kuukautta kestävä palkkatyötä. Vain 12 000 paikkaa. Eli miten me saadaan lisää yksityiselle puolelle työpaikkoja? Tämä, että teollisuuden energiaverot on laskettu EU:n minimiin, joka on ollut perussuomalaisen esityksenä jo vuosikausia, on yksi reitti sinne, mutta mistä me saadaan lisää [Puhemies koputtaa] yksityisen puolen työpaikkoja?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kalli, olkaa hyvä.

17.53 Eeva Kalli kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Heti alkuun on kyllä tosiaan syytä kiittää hallitusta ja ministeri Lintilää tästä aivan tuoreesta, tänään tehdystä päätöksestä Harjavaltaan suunnitellulle vihreän vedyn hankkeelle. Se on erinomainen esimerkki siitä, mitä mahdollisuuksia vihreä siirtymä Suomelle tarjoaa, ja toivotaankin, että tämän tukipäätöksen myötä kuullaan mahdollisimman pian varsinaisesta investointiuuti-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

sesta. Jotta vihreä siirtymä tulee todeksi, monen asian tietysti täytyy toteutua, ja meidän täytyy pitää huolta siitä, että toimintaympäristö pysyy houkuttelevana.

Luvituksesta on paljon puhuttu. Kiitän ministeri Lintilää myös siitä työstä, mitä sen eteen on tehty. Toivon, että se menee hallituksen sisällä eteenpäin.

Mutta myös tukipuoli on tärkeä. Mitä kuuluu teollisuuden sähköistämistuelle? Miten valmistelu etenee, ja missä vaiheessa voimme odottaa esitystä tänne eduskuntaan?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Harjanne, olkaa hyvä.

17.54 Atte Harjanne vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kuten täällä on moni muukin tuonut esille, niin energia, päästötön sähkö ja lämpö, on edellytys vihreälle siirtymällemme ja sille, että meidän kehitys on kestäväällä pohjalla. Se ei saa muodostua pullonkaulaksi siinä, kun me lakkautetaan fossiilienergian käyttöä, irtaudutaan siitä.

Siihen liittyy tuulivoimaa, josta on ollut puhetta, ja sitten siihen liittyy ydinvoimaa, josta on ollut puhetta. Tänäpäin tosiaan STUK antoi luvan käynnistää Olkiluoto kolmosen reaktorin — se on tietysti ilouutinen. Ehkä Olkiluoto 3 kertoo myös siitä, että ydinvoima ei aina ole ihan nopeinta ja halvinta. Mutta siihen liittyen pienten modulaaristen reaktoreiden kehitys maailmalla on hyvin kiinnostavaa. Tästä on tutkimus- ja kehitystyötä Ranskassa, Isossa-Britanniassa, Kanadassa ja Yhdysvalloissa, myös täällä Suomessa.

Ministeri Lintilä on maininnut, että ydinenergian lainsäädännön kokonaisuusuudistus ottaa aikansa — näin varmasti on. Hienoa, jos sitä voidaan nopeuttaa, mutta olisin kysynyt, voidaanko samalla, kun sitä lakia kehitetään ja uudistetaan, [Puhemies koputtaa] itse asiassa jo tehdä jotain pilotointia ja muuta, [Puhemies: Kiitoksia!] että tämä ikkuna ei menisi meiltä ohi?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Lohikoski, olkaa hyvä.

17.55 Pia Lohikoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten edustaja Mäkinen totesi, olemme juuri saaneet parlamentaarisen tki-ryhmän työn valmiiksi. Kiitos hyvästä yhteistyöstä. Hän pohti tähän liittyen energian hintaa. Itse kysyn asiaa kotitalouksien näkökulmasta. Oppositio on yrittänyt vyöryttää energian kallistumista hallituksen syyksi, vaikka kyseessä on maailmanmarkkinahintojen kallistuminen. Taustalla on tietysti myös sähkönsiirtomonopolin järjestämistä yksityistämistä johtuva siirtohintojen kallistuminen, joka on syytä saada kuriin. Olisikin hyvä saada selkoa myös sähköyhtiöiden toiminnan vastuullisuudesta nykyisessä tilanteesta. Hinnanmuutoksille alttiin pörssisähkön aggressiivinen markkinointi kuluttajille on kyseenalaista, varsinkin jos sopimusehtoja ei ole viestitty selkeästi.

Kysyisinkin ministeri Lintilältä: Aikooko hallitus ohjeistaa pörssisähkösopimuksia kauppaavia sähköyhtiöitä muuttamaan toimintatapaansa? Tulisiko asiakkailta olla oikeus purkaa kalliiksi tuleva määräaikainen pörssisähkösopimus myös ilman kahden viikon vaihtoaikaa?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Mäkinen Riitta, olkaa hyvä.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

17.56 Riitta Mäkinen sd (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia arvoisa puhemies! Tosissaan omalta osaltani kanssa haluan kiittää lämpimästi edustaja Mäkystä ja koko parlamentaarisen tki-ryhmän jäseniä siitä hienosta työstä, mitä tämän syksyn aikana on tehty. Oli erinomaista, että siellä nyt loppuviimein yksituumaisina saatiin työ päätökseen ja esitetään lakia liittyen julkiseen rahoitusosuuteen niin, että taso nostetaan tosiaan sinne 1,3 prosenttiin vuoteen 30 mennessä.

Täällä edustaja Strand piti erinomaisen puheenvuoron, mainitsi jo teknologiateollisuuden ulostulon tänään vastauksena tähän työryhmän lopputulemaan. Mutta mietin itse lähinnä sitä, riittävätkö pelkästään teknologiateollisuuden panostukset. Mitä muita aktiivisia toimia tällä hetkellä on suunnitteilla, ja mitä ministeri aikoo tehdä sen eteen, että myös muut teollisuuden alat ja elinkeinoelämän alat lähtevät näihin talkoisiin mukaan?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

17.58 Sanni Grahn-Laasonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ilahtuin siitä, että ministeri Lintilä nosti esille käsittelytakuun luvituksessa. Meillä on elinkeinoelämän arvion mukaan yli 3 miljardilla eurolla erilaisia investointeja vain odottamassa lupaa. Oikeastaan se kysymys kuuluu, että milloin tämmöinen käsittelytakuu olisi mahdollista saada. Minua huolestaa se siitä syystä, että hallitus on, kuten edustaja Mykkänen aiemmassa puheenvuorossa toi esille, lisännyt näitä valitusvaiheita ja aikoo lisätä edelleenkin; eli-kä toinen käsi ei tiedä, mitä toinen tekee. Voisitteko te hallituksessa nyt koordinoida tämän ja luvata eduskunnalle tuoda esityksiä, jotka mahdollistavat maksimissaan vuoden käsitte-lyajan isoihin investointeihin?

Edustaja Harjanne piti erittäin hyvän puheenvuoron, jossa hän nosti esille pienydinreaktorit mahdollistavan lainsäädännön. Toivon, että se olisi toinen sellainen asia, jossa hallitus etenisi nopeasti eli tekisi Suomesta maan, jossa uuden teknologian käyttöönotto olisi mahdollista, koska me tulemme tarvitsemaan nopeasti lisää päästötöntä kotimaista sähköä vielä Olkiluoto kolmosen jälkeenkin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kivisaari, olkaa hyvä.

17.59 Pasi Kivisaari kesk (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Osaavan työvoiman saatavuus niin kotimaasta kuin ulkomailta on haaste. Budjetissa näkyvät päätökset ulkomaisten osaajien houkuttelua ja sujuvia lupakäytäntöjä koskien ovat tietenkin tärkeitä.

Meillä on myös hallitusohjelmassa kirjaus: ”Opiskelijoille myönnetään oleskelulupa koko tutkinnon suorittamisen ajaksi, ja valmistumisen jälkeen sitä pidennetään kahteen vuoteen.” Kysyisin ministeri Haataiselta: mitä kuuluu hallituksen suunnitelmille kansainvälisten opiskelijoiden oleskeluluvan ja työnhakuluvan pidentämisestä, tai esimerkiksi vaikkapa väitöskirjatutkijoiden, jotka ovat valmiiksi korkeaosaajia, ja heidän perheenjäsentensä mahdollisuudelle voimakkaampaan oleskelulupaan?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Lehto, olkaa hyvä.

18.00 Rami Lehto ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä hallituksen budjettikirjassa lukee, että kohtuuhintaisen energian saatavuuden turvaaminen on yksi talous-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

kasvun perusta. Tämä pitäisi myös hallituksen muistaa, kun tekee veropäätöksiä, että tarvitaan kohtuuhintaista energiaa.

No, toinen asia on sitten, mitä hallituksen piireissäkin on kerrottu, että vihreä siirtymä vie työpaikkoja myös, ja sitten kun katsoo tuota VATTin tutkimustakin, niin siellä todetaan, että vihreä elvytys vie rahaa ja on hidasta. No nythän me saadaan sitten meidän omaa rahaa elpymisrahastosta korkealla korolla, millä sitten tehdään vihreätä elvytystä. Se ei kauan kestä. Että pitäisi vähän suunnitella, tarvitseeko tehdä noin tiukkaa vihreätä siirtymää, nopeampaa kuin muu Eurooppa.

Toinen asia, mihinkä me saadaan sitten elpymisrahastosta rahaa, on tähän aktiivimalli kakkosen toimintaan 70 miljoonaa euroa, ja siellä on sanottu, että ei riitä. Jos pohjoismaainen malli vaatisi 200 miljoonaa enemmän, niin kysynkin ministeriltä: [Puhemies koputtaa] sitten kun elpymisrahastosta loppuvat rahat, niin mistä me saadaan rahaa? Velkarahallako?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Malm, olkaa hyvä.

18.01 Niina Malm sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun puhutaan tuottavuudesta ja kilpailukyystä, niin on toki syytä muistaa myös siellä se keskeinen osa, eli työ. Tuottavuus takaa talouden vahvistumisen, mutta tuottavuuden takuu on työssä jaksaminen. Sen tuottavuuden aina tuottaa ihminen. Sen takia kannan huolta suuresti siitä, mitä maksaa, kun uupuu ja joutuu vaikka pitkälle sairauslomalle, kun työt tehdään ylitöinä työkalvereiden puolesta, tai mitä maksaa, jos joutuu työkyvyttömyyseläkkeelle. Haluaisinkin kysyä hallitukselta: miten hallitus aikoo vaikuttaa työssäjakamiseen, jotta tuottavuus ja kilpailukyky voivat toteutua Suomessa?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Filatov, olkaa hyvä.

18.02 Tarja Filatov sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies... [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Mikrofoni.

Arvoisa puhemies! Kun me puhumme työvoimapulasta, niin meidän pitäisi katsoa sen sisään. Rohkenen olla hieman eri mieltä ministeri Lintilän kanssa siitä, että kaikista ammateista kaikilla alueilla olisi pulaa. Kyllä meillä on edelleen niitä ylitarjonta-ammattjakia, ja siellä on ihan kurantia työvoimaa, jolla on osaamista ja jolla on halu päästä työmarkkinoille. Mutta me tarvitsemme koulutusta, johon hallitus on kyllä toki hyvin panostanutkin, että ihmiset voivat vaihtaa ammattia ja sijoittua sellaiselle alalle, jolla työpaikkoja on.

Toinen asia, mihin meidän pitäisi kiinnittää huomiota, on se, että meillä on poikkeuksellisen suuri ongelma terveyden kanssa eli ihmiset kokevat, että terveys ei ole riittävä, jotta he voisivat työllistyä. Tämä näkyy siellä työnantajapuolellakin, että jos ihmisellä on terveydellisiä ongelmia, niin hänen on vaikea työllistyä.

Ja kolmas asia, joka kannattaisi ottaa huomioon, kun esimerkiksi sieltä oikealta laidalta niin mielellään tarjotaan niitä työttömyysturvan leikkauksia: esimerkiksi Tanskassa noin 2 600 euron palkasta [Puhemies: Kiitoksia!] työttömyysturva on 95 prosenttia, Suomessa se on 58 prosenttia.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

18.03 Sebastian Tynkkynen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Maahanmuuttajien heikko työllistyminen kätkee taakseen sen ristiriidan, joka kytkeytyy laajempaan maahanmuuttokeskusteluun. Vihreät haluavat sulkea silmänsä ja korvansa toiseikoilta, minkä seurauksena kuulemme toistuvasti epäloogisia ratkaisuehdotuksia. Vaikka maahanmuuttajien keskuudessa tilastot osoittavat alhaisempaa työllisyyttä, maahanmuuttoa esitetään ainoana ratkaisuna työvoimapulaan. Mitä enemmän saamme osoituksia kotoutumisen heikosta onnistumisesta, sitä enemmän siihen halutaan syyttää rahaa. Mitä heikommin ulkomailta tulevat sopeutuvat suomalaisen työelämän vaatimuksiin, sitä enemmän vaaditaan vaatimustason laskemista. Tähän syöksykierteeseen tulee herätä. Rimaa laskemalla tai rahaa lapioimalla nämä ongelmat pahenevat. — Tässä samalla vastaus edustaja Sofia Virralle.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitos. — Edustaja Hopsu, olkaa hyvä.

18.04 Inka Hopsu vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Puhutaan sitten niistä, jotka ovat jo maassa, ja puolisoista, jotka täällä edustaja Virta nosti myös esiin.

Suomessa asuu noin 150 000 ulkomaalaistaustaista työikäistä naista. Hieman alle puolella, 43 prosentilla, on korkeakoulututkinto, mikä on huomattavasti korkeampi koulutustaso kuin suomalaissyntyisten miesten koulutustaso. Ulkomaalaistaustaisten naisten työllisyysaste on kuitenkin vain 55 prosenttia. Joka toisella ensimmäisen työpaikan saanti kestää 15 vuotta. Kyseessä on ennen kaikkea suomalainen ilmiö. Pärjäämme heikosti myös verrattuna muihin Pohjoismaihin. Ulkomaalaistaustaisten naisten työllisyyden nosto suomalaistaustaisten naisten tasolle 72 prosenttiin tarkoittaisi 25 000 uutta työllistä. Valtiovainvaliokunta korostaa näitä riittäviä kotoutumiskoulutuksen resursseja. Tällä hetkellä sinne ei päästä — ei siis niin, että siellä pärjättäisiin huonosti. Samoin osaamiskeskusten rahoituksen tulee jatkua ja tämä vieraskielisten määrä huomioida työvoimapalveluiden rahoituksessa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kinnunen, olkaa hyvä.

18.06 Mikko Kinnunen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Uusi työ syntyy yrityksiin. Kun luomme yrityksille innostavaa tulevaisuudennäkymää, tarvitsemme näkymän osaavista, yrittävällä asenteella toimivista työntekijöistä. Tarvitsemme yrittäjyyskasvatusta, joka on hallinnonaloja yhdistävä asia. Kiitos siitä, että saamme työ- ja elinkeinoministeriön pääluokan joululahjarahoista varoja Kanta-Hämeeseen nuorten yrittäjyyskasvatukseen, maa- ja metsätalousministeriöstä 4H-toiminnalle ja opetus- ja kulttuuriministeriöstä Nuori Yrittäjyys -ohjelmaan ja Yrityskylä-toiminnan laajentamiseen.

Suomi tarvitsee uusia yrittäjiä myös yritysten sukupolvenvaihdoksiin. Liian monella yrityksellä ei ole jatkajaa. Samalla joillekin aloille on vielä, niin kuin edustaja Filatov sanoi, koulutettu liikaa ihmisiä. Toivon kovasti, että yrittäjyyskasvatus olisi osa jatkuvaa oppimista, ja kysynkin ministeri [Puhemies koputtaa] Haataiselta: voisiko Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus edistää tätä aikuisiän yrittäjyyskoulutusta?

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Satonen, olkaa hyvä.

18.07 Arto Satonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jatkan tästä työvoimapula-teemasta. Ministeri Lintilä on kyllä minusta siinä oikeassa, että tämä on globaali ongelma, mutta tässä täytyy ymmärtää se, että myös nämä työmarkkinat muuttuvat, eli meillä tarve kasvaa korkealle osaamiselle ja toisaalta tarve kasvaa suorittavalle työlle, mutta siinä välissä oleva opistotasoinen työ vähenee, ja se on maailmanlaajuinen ongelma. Jos katsoo esimerkiksi Yhdysvaltojen työmarkkinoita, niin siellähän ollaan nyt siinä tilanteessa, että monet palveluyritykset ovat yksinkertaisesti joutuneet vähentämään aukioloaikojaan, koska mistään ei saada työvoimaa, vaikka palkkaakin on nostettu jo useilla dollareilla tunnilta, mutta koska toiset alat pystyvät maksamaan vielä paremmin ja lisäksi sosiaaliturvaakin on nostettu, siihen on tullut sellainen yhtälö, että palvelualoille ei tahdo saada väkeä.

Pelkään, että Suomessa ollaan hyvin pian siinä tilanteessa muuallakin kuin terveydenhoidossa, että meillä alkaa palvelutaso jo rapautua, jos me ei saada tätä suorittavaa työvoimaa enemmän kotimaasta ja ulkomailta. Kysynkin: mitä hallitus aikoo tälle vielä tehdä?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Myönnän vielä kaksi vastauspuheenvuoroa, ja sen jälkeen mennään ministereitten vastauksiin ja sitten sen jälkeen mennään puhujalistaan. — Edustaja Elo, olkaa hyvä.

18.08 Tiina Elo vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Maahanmuuttajien kotouttamisessa onnistuminen on yksi taloutemme vahvistamisen avaintekijöitä. Moni maahanmuuttaja tarvitsee työllistyäkseen ja kotoutuakseen kielikoulutuksen lisäksi ammatillisen osaamisen kehittämistä tai päivittämistä.

Kaupunkien perustamat osaamiskeskukset ovat olleet merkittävä kotouttamispolitiikan avaus. Keskuksissa on onnistuttu luomaan tuloksellisia palveluita suurille asiakasmääriille. Osaamisen kartoitusta ja kehittämistä, kielikoulutusta ja työnhaun tukea tehdään asiakaslähtöisesti.

Osaamiskeskusten rahoitushaku on turvattu ensi vuodeksi, mutta sen jälkeen tilanne on avoin. Hallitusohjelman mukaan osaamiskeskustoimintaa vahvistetaan. Kysynkin ministeriltä: miten on tarkoitus varmistaa, että nämä vaikuttaviksi osoittautuneet maahanmuuttajien työllisyyspalvelut voidaan turvata?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ja vielä edustaja Mäkynen, Matias, olkaa hyvä.

18.09 Matias Mäkynen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Äskeisessä kysymyksessä ministerille kysyin teollisuuden sähköhinnasta, mutta tämän vuoden elokuussa tuli voimaan uusi sähkömarkkinalaki, jonka myötä ensi vuonna kuluttajienkin sähkönsiirtohinnot lähtevät putoamaan jopa kymmenillä euroilla vuoden tai kuukauden aikana. Kysyisin, että kun talousvaliokunta vetosi myös jatkotyöhön näiden sähkönsiirtohintojen laskemiseksi, mitä sille kuuluu. Onko työryhmä asetettu, ja onko lakivalmistelua käynnissä?

Tämän parlamentaarisen tki-työryhmän työn aikana taas nousi tämän rahoituksen lisäksi myös useita käytännön asioita, joita tulisi kehittää, erityisesti korkeakoulujen ja yritysten välisen yhteistyön lisääminen, johon nyt saamme verovähennyksen. Mitä muita keino-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

ja tähän olisi? Sitten toisaalta nousi esiin innovaatioiden markkinoille tulo, skaalaaminen. Mitä keinoja ministeri näkee, että näiden parantamiseksi voisimme löytää?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Otetaan nyt aikataulujen puitteissa ensin ministeri Lintilä, 4 minuuttia, ja sitten ministeri Haatainen.

18.10 Elinkeinoministeri Mika Lintilä: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin edustaja Kettunen kysyi meidän muista ydinvoimahankkeista eli käytännössä Hanhikivestä. Tosiaan, niin kuin sanoin, Olkiluoto kolmonen nyt sitten tulee tammikuussa kriittiseen tilaan, helmikuussa kytketään verkkoon ja kesäkuussa pitäisi olla täydessä tuotannossa. Hanhikivi on rakennusvaiheessa, tai siinä vaiheessa, että me odotamme omassa ministeriössäni heiltä rakennuslupapyyntöä, hakemusta, ja siihen he tällä hetkellä papereita tekevät. Se on käytännössä hyvin tekninen päätös, mikäli se on siinä tilassa kaikkine kriteereineen, että se lupa tulee.

Edustaja Kalli kysyi — ja tässä tuli muitakin — tästä vihreästä siirtymästä. Tämä on aivan ehdottomasti tällä hetkellä se suurin investointien liikkeellelaitto, aivan ehdottomasti. Jos te olette katsonut Ruotsin tilannetta, Pohjois-Ruotsiin ollaan investoimassa 100 miljardia, siis euroa, ei kruunua, vaan 100 miljardia euroa. Minä väitän, että siitä 100 miljardista noin 90 prosenttia on vihreää siirtymää. Yritykset, joissa minä käyn, kertovat minulle investointihankkeista, jotka ovat käytännössä vihreää siirtymää, eli siinä on kiertotaloutta, siellä on energiaan liittyviä asioita ja niin edelleen. Tämä menee ihan läpi maailman. Minä pikkasen ihmettelen, että jotkut haluavat olla nelirajajarrutuksessa tässä tilanteessa, kun meillä on kuitenkin tietyllä tavalla baana auki, mistä niitä investointeja tulee. [Jari Myllykoski: Maahanmuutto on tärkeämpää!] Eli minä kannustan erittäin vahvasti siihen, erittäin vahvasti. Jos siinä ei olla mukana, niin naapurit menevät kyllä molemmin puolin meidän ohitsemme.

Edustaja Kalli kysyi sähköistämisen tuesta. Se laki valmistuu, todennäköisesti on jo ensi vuoden alkupuolella valmis. Siihen on rahat olemassa sen mukaisesti, mitä hallituksessa sovittiin. Jos ulkomuistista sanon, niin se oli joku 87 miljoonaa muistaakseni, mikä on. Mutta se tulee ihan sen mukaisesti kuin on hallituksessa sovittu.

Edustaja Harjanne kysyi pienydinvoimaloista. Joo, tämä on sellainen tilanne, joka on tunnistettu. Siellä on olemassa jo mainintoja meillä, ja tämä tulee olemaan uuden ydinvoimalalain mukana. Ja niin kuin edustaja muisti, niin sanoin siitä, että tämä on varmasti semmoinen laki, joka tulee olemaan parin hallituskauden ajan, se on niin iso kokonaismuutos. Mutta minun mielestäni sitä pystyy juoksuttamaan siinä rinnalla, ja sen pitäisi olla sellainen, että sinä voit ottaa sen ulos, jos me nähdään, ja sitten pitää myös sellainen mieltää, että ei se nyt ihan pannu takapihalla ole. Kyllä se aika iso laitos on silti, että se on ehkä vähän hämäävä. [Atte Harjanne: Iso takapiha!] — Iso takapiha, joo.

Edustaja Lohikoski, kysyitte energian hinnasta, sähkönsiirrosta. Mäkynen taisi myös kysyä siitä. Energiavirasto arvioi, että sähkönsiirto on 380 miljoonaa vähemmän ensi vuonna kuin nyt kuluneena vuonna, ja Energiavirasto ottaa sen käyttöön. Se, ohjataanko me sitä: valvonta on Energiavirastolla, ja Energiavirasto on itsenäinen toimija, eli he ohjaavat. Jos tulee taas esimerkiksi sopimusten purku, niin se on sitten taas kuluttajaoikeusasioita, ja ne ovat työministerin puolella, mutta se perusidea menee siinä, että se on Energiavirastolla.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mäkinen kysyi tki-puolesta. Kyllä se kiinnostaa alasta riippumatta. Esimerkiksi meidän metsäpuoli tekee valtavasti tki-puolta tällä hetkellä, samaten kuin kemian puoli.

Grahn-Laasonen kysyi siitä aikarajoitteesta. Sitä keskustelua käydään koko ajan.

Lehto kysyi vihreästä siirtymästä, siihen jo vastasin.

Filatoville: Varmaan on huono sanavalinta, ja niin kuin sanoitte, varmasti löytyy sellainen, mutta kyllä se pääpiste on sellainen, että ei voi mennä minnekään päin Suomea, etteikö sanota, että meidän kasvun pullonkaula on työvoiman saanti. Se on ihan selvä.

Edustaja Kinnunen, yrittäjäkasvatuksesta. Meillä on erittäin hyvä tämä Nuori Yrittäjyys -ohjelma, ja kiitos myös siitä rahoituksesta, mitä siihen tuli.

Oikeastaan siinäpä taisi ollakin. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Sitten ministeri Haatainen, 4 minuuttia.

18.15 Työministeri Tuula Haatainen: Arvoisa puhemies! Edustaja Kivisaari kysyi opiskelijoiden työluvista koko opiskelujen ajaksi ja sitten työnhakuluvan pidentämisestä kahteen vuoteen. Tänäpä on annettu hallituksen esitys, ja se tulee eduskuntaan, ja eduskunta sitten käsittelee sen siinä ajassa kuin katsoo.

Edustaja Malm kysyi työhyvinvoinnista ja sen vaikutuksesta tuottavuuteen. Aivan oikein, työhyvinvointi on suoraan ihan tutkitustikin yhteydessä tuottavuuteen, ja hallituksella on TYÖ 2030 -ohjelma, jota STM:n kanssa teemme. Siinä keskitytään hyvin paljon työn johtamiseen, työkuultuureihin, niiden kehittämiseen, osaamisen kehittämiseen ja kaikkeen siihen, millä voidaan edesauttaa sitä, että työssä voidaan hyvin ja siellä pystytään ihmisten osaamisesta huolehtimaan ja että työpaikat ovat myös sellaisia, että siellä otetaan huomioon erilaiset työntekijät ja heidän kykynsä ja mahdollisuutensa tehdä työtä.

Sitten hyvin monet edustajat kysyivät, tai kysymykset liittyivät — edustajat Filatov, Satonen, Eskelinen ja Slunga-Poutsalo — kohtaantoon ja työvoiman saatavuuteen, joka on nyt todella iso asia. Olen käynnistänyt työ- ja elinkeinoministeriössä ala- ja aluekohtaisen selvityshankkeen, jossa sekä yritysten että palkansaajapuolen kanssa käydään läpi tilanne, eli kartoitetaan sitä, mistä tässä oikein on kysymys, millaiselle työvoimalle on tarve, mitä toimenpiteitä voidaan tehdä. Samalla tarkoituksena olisi myös sitouttaa niin, että yrityskenttä tämän kartoitetun tiedon pohjalta itse myös tarttuu tähän, ja siihen valtion tuki. Edustaja Filatov viittasi juuri tähän, että ei tämä kaikilla aloilla ole samannäköistä. Tilanteet vaihtelevat, ne vaihtelevat myös alueittain, mutta kyllä, koko valtakunnan tasolla voidaan sanoa, että meillä on työvoimapula ja se liittyy tähän meidän ikääntymiskysymykseen.

Tässä on monta asiaa, joita pitää ihan uudella tavalla katsoa, miten voidaan edesauttaa, että työurat myös pitenevät, miten voidaan huolehtia siitä, että meidän työttömistä entistä nopeammin siirrytään takaisin työhön ja mieluummin ei tiputa työttömyyteen ollenkaan vaan siirrytään työstä työhön. Tässä koulutuksella on ihan iso ja keskeinen rooli, ja tämä elinikäisen oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus on nyt rakennettu opetus- ja kulttuuriministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön yhteistyöllä, ja sillä on tarkoitus nyt luoda pohjaa sille, että työelämälähtöinen koulutus vahvistuu tässä maassa. Me teetimme TEM:in ja OKM:n yhteistyönä OECD-selvityksen, ja siinä todettiin, että ne, joilla on koulutusta entuudestaan, hankkivat sitä lisää. Mutta sitten meillä on työelämässä iso joukko ihmisiä, joilla ei ole edes perustutkintoa, siis ammatillista tutkintoa, ja sitten on niitä, joilla on

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

vähän koulutusta mutta ei ole pääsyä tällaiseen täsmäkoulutukseen. Tämän työn tarvitsee olla ennakoivaa, ja tähän ennakointiin keskuksen kautta tullaan nyt myös satsaamaan.

Se, miten saatavuuteen myös voidaan vastata, on kyllä tämä TE-Digi-hanke eli Työmarkkinatori. Sen kautta pystytään nyt entisestään automaatiolla, kerätyllä tiedolla ja automaatiolla, saamaan sopivat työpaikat ja työtä hakevat kohtaamaan. Eli kun esimerkiksi yritys menee sinne hakemaan työntekijöitä, niin se tarjoaa automaattisen tiedonkäsittelyn kautta sellaisia työntekijöitä, joiden kokemus ja osaaminen sopii, mätsää parhaiten siihen työhön ja päinvastoin, työnhakijalle. Eli siitä tullaan kehittämään digitaalinen alusta, jossa on tieto saatavilla myös niistä mahdollisuuksista, mitä tarjoutuu koulutuspuolella.

Sitten Elo [Puhemies koputtaa] kysyi kotoutumisen osaamiskeskuksista, rahoitus 2022 loppuun. Kyllä, minä olen käynyt keskustelua. Näissä osaamiskeskuksissa tehdään tosi hyvää työtä, ja tämä on työn alla. Minä käyn sitä läpi nyt, millä tavalla voitaisiin varmistaa niiden jatko.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Sitten mennään puhujalistaan. Edustaja Myllykoski, olkaa hyvä.

18.19 Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Tässä ministeri Haatainen vastasi hyvin kysymyksiin, ja itsellenikin on halua näitä vielä ehkä vähän toistaakin. Mutta joka tapauksessa tämä hallitus on saanut aikaan työvoimapolitiittisen ilmastonmuutoksen ottamalla käyttöön pohjoismaisen mallin, joka lähtee siitä, että me tartumme työttömään kiinni jo heti, olemme hänen rinnallaan, viemme hänelle ja tuomme hänelle uusia mahdollisuuksia työllistyä ja hakeutua niin sanotusti työvoimapalveluihin aktiivisesti. Meillä on aktiivinen ote, mutta tämä ei ole aktiivimalli kakkonen, tämä on Haataisen malli ykkönen, jos näin kauniimmin voisi sanoa ja kuvata tätä koko prosessia.

Valitettavasti edustaja Satonen jo lähti, mutta hänellä oli kyllä omassa puheenvuorossaan tärkeä huomio. Meillä on myös korkeasti koulutettujen osalta paljon työttömiä, mutta myös potentiaalia, niin että sinne meidän tarvitsee satsata, jotta tämä maa voi menestyä.

Tämä meidän järjestelmä ei palvele sitä, että meillä on suorittavan työn osalta myös tarvetta saada ehkä nopeammin ammattiin valmistumista kuin kolmevuotisen toisen asteen koulutuksen osalta. Ja siinä mielessä voin ajatella vähän eri lailla kuin ehkä oma puolueenikin, että katson, että kyllä kaksivuotinen toisen asteen koulutus olisi riittävä tietyissä suorittavissa ammateissa. Mutta se ei saa tarkoittaa sitä, etteikö olisi sitten jatkamismahdollisuuksia sen osalta, että meillä olisi valmentavaa koulutusta niille, jotka haluavat sitten edistyä opinnoissaan ja lähteä korkeakoulupuolelle. Minä uskoisin, että tähän työvoimapulaan meillä voisi vastata madaltamalla tavallaan sitä vaatimusta, niin ettei se koulutuksen kesto ole kolme vuotta, sillä koulutusjärjestelmä ei tuota meille osaavaa työvoimaa, mikä aiheuttaa meille suorittavissa työtehtävissä työvoimapulaa.

Mutta mitä muuta meidän pitäisi tehdä, että tämä kohtaanto-ongelma olisi ratkaistavissa? Ne surulliset kertomukset lähtevät siitä, että kun paperitehdas suljetaan paikkakunnalta, niin asunto kyllä silti jää sinne vielä ja sen hinta ei ole enää myyntikelpoinen, koska sillä alueella ei ole sille asunnolle ostajia. Kun muuttaminen työn perässä on vaikeaa, niin meidän pitäisi ehdottomasti pystyä nykyaikaistamaan tämä meidän kulukorvausjärjestelmämme, se mitä verotuksessa työmatkoista saadaan, jotta kannattaa lähteä ajamaan se 80 tai 100 kilometriä yhteen suuntaan oleva työmatka.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Eli pitäisi poistaa näitä, voisiko sanoa, loukkuja kaikilla tavoin, ja sen takia työttömyyden hoitaminen vaatii poikkihallinnollista yhteistyötä. Toivoisinkin, että ministeri Haatainen olisi vielä tässä vaiheessa erittäin aktiivinen sen suhteen, että nyt katsottaisiin kaikki yli hallinnonalojen olevat esteet, jotka estävät pitkäaikaistyöttömien ja työttömäksi jääneitten ihmisten siirtymistä uuteen ammattiin koulutuksen kautta. Minä uskallan luottaa kyllä tähän pohjoismaiseen malliin, että se on se, joka tuo meille lisäpotkua niin, että työttömyysjaksot jäävät huomattavasti lyhyemmäksi, mutta se vaatii totta kai hyvää koulutuksen ja muuntokoulutuksen yhteennivomista, kun näitä suunnitelmia sitten viranomaisten taholta tehdään.

Mutta vielä sanon, kun ministeri Lintilä lähti, että uskon, että erään yrityksen hallituksen puheenjohtaja, Härmälä, siellä tänään... No, ehkä keittää ainakin hyvät kahvit hyvän päätöksen osalta, mikä tänään on tehty.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kettunen, olkaa hyvä.

18.25 Tuomas Kettunen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tänään on käyty hyvää keskustelua. Kiitoksia vielä ministereille esittelyistä ja myös vastauksista.

Niin kuin täällä on todettu, talouden ilmapiiri on tällä hetkellä todella hyvä. Me kuulemme koko ajan hienoista, hyvistä uutisista, investointiuutisista, olipa kyse akkuklusterista, energiateollisuudesta tai metsäteollisuuden osa-alueelta, ja tähän kertoo vain siitä, että talouden rattaat pyörivät. Mutta näihin investointeihin, näihin yrityksiin tarvitaan osaavia käsipareja, ja täällä on tuotu esille se, että työvoimapula koskee aluetta kuin aluetta, maakuntaa kuin maakuntaa tässä maassa, ja myös, että se on globaalikin ilmiö.

Mutta täytyy nyt tuoda esille se, kun opposition suunnalta nyt kritisoidaan hallitusta useasti siitä, että näitä työllisyystoimia ei ole tehty ja niitä kuulemma koko ajan lykätään kauemmaksi. Tämä ei pidä paikkaansa. Tällä hallituskaudella on tehty päätöksiä, joiden kokonaisvaikutus kaikki päätökset huomioiden on valtiovarainministeriön vaikutusarviointina 46 000—49 000 uutta työllistä ja 560 miljoonaa euroa sitä myötä julkiseen talouteen. Luku sisältää päätökset julkista taloutta 110 miljoonalla vahvistavista työllisyystoimista, jotka tehdään kokonaisuutena ensi helmikuussa.

Hallitus on sitoutunut pitkäjänteiseen työhön työllisyysasteen nostamiseksi sinne 80 000 lisätyölliseen. Ja täällä on käytetty myös ansiokkaita puheenvuoroja tämän... Ja kuinka tähän päästään, niin yksi konkreettinen hyvä esimerkki on tämä pohjoismainen työnhakumalli. Siitä on myös valtiovarainvaliokunta mietintöönsä kirjannut ansiokkaasti sen, että tällä pohjoismaisella työnhakumallilla, näillä tavoitteilla ja toiminnoilla, Suomen työvoimapolitiikan suuntaa nyt käännetään sieltä passiivisuudesta kohti aktiivisuutta, kuitenkin silleen, että se yksi ihminen, yksilö, asetetaan siihen kaiken toiminnan ja sen kaiken palvelun teon keskiöön. Elikkä nyt sitä yksilöllisen tuen määrää nostatetaan siinä, kun ihminen hakee työtä.

Ja minun mielestäni, arvoisa puhemies, on tietyllä tavalla halventavaa, kun täällä käytetään puheenvuoroja, että nyt hallitus tekee tällaisista tempputyöllistämistä. Arvoisat edustajat, työtä vailla oleva ihminen hakee työtä, että hän voi sitä kautta kehittyä ja saada elämänsä paremmaksi, ja jos täällä puhutaan tällaisesta tempputyöllistämisestä, niin se vetää kyllä minut aika sanattomaksi. [Lulu Ranne: Sitähän se on!] Pääasia, että jokainen suomalainen pääsee työhön, saa työtä ja vaurautta [Puhemies koputtaa] ja toimeentuloa, [Puhemies: Kiitoksia!] että voi elää hyvää elämää.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Kivisaari, olkaa hyvä.

18.28 Pasi Kivisaari kesk: Arvoisa puhemies! Työ- ja elinkeinoministeriön tehtävä on edistää kestäväää talouskasvua. Ilmastomuutoksen torjunta, ihmisten työpanoksen täysimääräinen hyödyntäminen ja tuottavuuskasvun edistäminen ovat hallinnonalan keskeisiä tavoitteita.

Ilmastomuutoksen torjunta ei suju ilman tahtoa tai taitoa. On totta, että globaalissa mitakaavassa Suomi on pieni tekijä. Vauraan hyvinvointivaltion kansalaisina henkilökohtainen hiilijalanjälkemme on kuitenkin suuri. Pienelle valtiolle, kuten Suomelle, kansainväliset sopimukset ovat elinehto. Emme voi vaatia isoilta valtioilta toimia, jos emme ole niihin itse sitoutuneet.

Tutkittuun tietoon pohjautuva ajattelu on valttia myös ilmastoasioissa. Meillä on hyvät mahdollisuudet hyödyntää osaamistamme luonnonvarojen kestävässä käytössä ja kiertotaloudessa. Paitsi ratkaisuna ilmastomuutokseen, näen puhtaat teknologiat myös mahdollisina uusina menestystarinoina Suomelle.

Puhemies! Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen on yrityksille välttämätöntä. Panostukset koulutukseen ovat osa ratkaisua. Lisäksi meidän on kyettävä joustavoittamaan työmarkkinoitamme. Yritysten näkökulmasta suomalainen järjestelmä on varsin jäykkä.

Puhemies! On jotain vialla hyvinvointivaltiossa, kun mielenterveyden ongelmat vievät yhä useamman työkyvyttömyyseläkkeelle. Tämä kehitys on kyettävä pysäyttämään, ja tervehdin ilolla muun muassa valtiovarainministeri Saarikon puheita mielenterveyden suurhankkeesta. Vuoden 2022 aikana toimeenpannaan muun muassa pohjoismainen työvoimapalvelumalli ja osatyökykyisten työllistämistä edistävä yhtiö. Yritysten työvoimapulaa helpotetaan myös edistämällä työperäistä maahanmuuttoa. Tosiasiahan on, että kukaan ei investoi, jos työvoimaa ei ole saatavilla.

Puhemies! Tuottavuuden kasvua tavoiteltaessa on meidän kyettävä terveeseen itsekkyyteen ja edistettävä kotimaista omistajuutta. Yritysten on voitava kasvaa ja työllistää Suomessa. Me kaikki iloitsemme aina, kun yritys investoi Suomeen. Valtio ei saa olla tässä esteenä liian tiukan verotuksen tai säädösten muodossa. Investointien lupamenettelyä on siis yhä pyrittävä nopeuttamaan.

Teollisuuden sähkövero on alennettu EU:n minimiin, ja yrityksille suunnitellaan muun muassa sähköistämisen tukea, joka kannustaa hiilineutraaliin tuotantoon ja sähköistämiseen. Vihreään siirtymään liittyviin investointeihin puolestaan panostetaan Suomen mitakaavassa erittäin merkittävästi kestäväen kasvun ohjelman kautta.

Puhemies! Työpaikat syntyvät yrityksissä. Paras työllisyystoimi on yritysten toimintaedellytyksistä huolehtiminen. Suomen tulevaisuus riippuu pitkälti yritystemme menestyksestä ja kyvystä kehittää ratkaisuja huomisen ongelmiin. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Laukkanen poissa, edustaja Harjanne poissa. — Edustaja Kankaanniemi, olkaa hyvä.

18.33 Toimi Kankaanniemi ps: Arvoisa herra puhemies! Ensiksi haluan kiittää hallitusta siitä, että tänään on Jämsä-Kaipola saanut 4 miljoonaa euroa luvattua tukea. Silloin kun tuli tieto tehtaan alasajosta, niin ministerit, pääministerin johdolla, kävitte siellä paikan päällä ja lupasitte kaiken mahdollisen tuen, ja nyt sitten ilmeisesti tämä viimeinenkin erä

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

on myönnetty Keski-Suomen ely-keskukselle ja sitä kautta Jämsän ja Kaipolan tilanteen korjaamiseen. Siellähän noin nelisensataa ihmistä jäi työtä vaille. Tosin jämsäläiset ovat aktiivista väkeä ja ovat työllistyneet eri tavoin aika merkittävästi, taitaa olla yli puolet heistä työllistynyt. Siellä on myös laaja tehdasalue, jossa on paljon hyödynnettävää tilaa, infraa, kaikkea sitä, mitä tarvitaan, ja sijaintihan on vallan mainio eteläisessä Keski-Suomessa, ja Jämsä on selvä aluekeskus siellä, niin että on todella hyvä, että sitä pystytään nyt viemään eteenpäin.

Jämsään liittyy Kaipolan lisäksi myös Kuoreveden Halli. Kuorevesi liitettiin Jämsän kaupunkiin ehkä runsas kymmenen vuotta sitten, ja Hallissa on Patria, jossa on luvassa HX-hävittäjähankintoihin liittyen sadan työpaikan syntyminen. Toivon, että ministeri Haatainen noteeraa tämän erityisen voimakkaasti, ja varmasti on näin tehnytkin, ja koko hallitus, niin että tämä toteutuu. Siellä tarvitaan myös monenlaista vauhdittamista, ei ehkä niinkään tukia, välttämättä, vaan sitä, että luodaan sellaiset olosuhteet, että voidaan siellä työllistää ihmisiä ja saada se hyöty, mitä tästä valtavasta hankinnasta tätä kautta on mahdollista saada. Muun muassa tieliikennehankkeet Hallin, Mänttä-Vilppulan ja Jämsän alueella edellyttävät parantamista. Myös Hallista Tampereelle vievä tie odottaa ja tarvitsee kunnostusta. Varmasti tulee käymään niin, että jopa osa työntekijöistä kulkee Tampereen suunnalta. Vaikka toivomme keskisuomalaisina, että kaikki, jotka sieltä työtä saavat, asuisivat Keski-Suomessa ja Jämsässä.

Arvoisa puhemies! Täällä äsken edustaja Myllykoski piti mielestäni oikein hyvän puheen. Hän puhui koulutuksesta ja totesi kahden vuoden koulutuksen olevan monta kertaa riittävä kolmen sijaan. Olen kyllä vahvasti samaa mieltä, että meidän koulutuksen tasoa pitää nostaa ja silloin sitä voidaan myös rajallisesti lyhentää ja tehostaa ja kohdentaa se sillä tavalla, että saamme nopeasti koulutettua ihmisiä avoimna oleviin työpaikkoihin. Erityisen tärkeää on se, että tämä kotimainen työvoima hyödynnetään maksimaalisesti eli työllistetään ensi sijassa ne sadattuhannet työttömät, jotka ovat kuitenkin työkykyisinä ja työhaluisina ilmoittautuneet työttömyyskortistoon, jos vielä nykyisin voi kortistosta puhua, mutta kuitenkin työvoimahallinnon listoille. Perussuomalaisten linja on ”suomalainen ensin”, ja se tässä toteutuu, kun kohdistetaan toimenpiteet niin, että kotimainen työtön työvoima työllistetään. Siitä tulee monenlainen hyöty: tietysti näille ihmisille, yhteiskunnalle, menojen säästöä ja tulojen kasvua, ja inhimillisesti se on hyvin tärkeää.

Hallitus on todella monenlaisia toimenpiteitä tehnyt. Tällaista yksilöllistä tukea, emme sitä halveksi ollenkaan, mutta jotenkin tulee kyllä mieleen, että jossain kohtaa voidaan puhua jo vähän holhouksesta. Työttömät ovat aikuisia ihmisiä, ja voisi odottaa, että heitä kannustettaisiin ja vähän yritettäisiin vauhdittaa ilman, että tarvitaan aina virkamies viemään heitä työhön ja työpaikalle ja hakemaan työtä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kalli poissa. — Edustaja Mäkynen, Matias, olkaa hyvä.

18.38 Matias Mäkynen sd: Arvoisa puhemies! Pandemian hoito on ollut kaikista parasta ja tehokkainta työllisyyden ja talouden hoitoa viimeisen noin kahden vuoden ajan, ja sitä se tulee varmasti olemaan myös lähitulevaisuudessa. Tulokset ovat erinomaisia. Tällä hetkellä tilanne on jo se, että viime kesänä tuotanto nousi Suomessa samalle tasolle, mitä se oli ennen tämän kriisin alkua. Työllisyys myöskin on jo ennätyskorkealla, samoin palkkasumma Suomessa, ja työttömyyskin painui kriisiä edeltävälle tasolle jo tänä syksynä. On siis

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

tärkeää jatkaa tätä onnistunutta kriisin hoitoa, mutta myös suunnattava katsetta jo kasvu-politiikkaan ja siihen, miten tämän kriisin jälkeen varmistamme, että kasvu myöskin jatkuu mahdollisimman vahvana. Tämän osalta on tärkeää varmistaa, että Suomeen investoidaan — että toisaalta julkiset investoinnit ja yksityiset investoinnit kasvavat ja tukevat toisiaan.

Saimme tällä viikolla valmiiksi parlamentaarisen tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoituksen työryhmän työn, ja sillä polulla on erittäin tärkeää lähteä nyt nopeasti etenemään, jotta Suomi on vuonna 2030 maailman johtavia maita tutkimuksen ja tuotekehityksen innovaatioiden aikaansaamisessa ja sen myötä työllisyyden ja talouskasvun synnyttämisessä. On erittäin tärkeää, että nyt jo lähivuosina kehitetään uusia malleja siihen, miten houkuttelemme investointeja muualta maailmasta tänne Suomeen varsinkin tuotekehityksen ja innovaatioiden alalla, jotta täällä toimivat yritykset, jotka tällä hetkellä ehkä investoivat jonkin verran myös Suomen ulkopuolelle, yhä enemmän investoisivat kotimaahan ja Suomeen.

Näiden tutkimus- ja kehityspanosten, mutta muutenkin yritysten toiminnan kannalta erittäin tärkeää on ennakoitavuus ja toimintaympäristön näkyvyys eteenpäin. Tällä hetkellä iso kysymys on energian hinta. Onkin tosi tärkeää, että saamme uutta ydinvoimaa ja uutta tuulivoimaa lähivuosina erittäin paljonkin käyttöön ja sen myötä parannamme suomalaisten yritysten kilpailukykyä puhtaan energian saannilla, mutta myöskin luomme vakautta energian hintoihin niin kuluttajille kuin teollisuudelle. Se on sekä kilpailukyvyyn että ihmisten, kuluttajien ostovoiman vahvistamista.

Tällä hetkellä erittäin ajankohtainen kysymys on myös osaavan työvoiman saatavuus. Olen edustaja Myllykosken ja Kankaanniemen kanssa kyllä eri mieltä siitä, että meillä olisi varaa yhtään lyhentää ammatillista koulutustamme. Pikemminkin tällä hetkellä tilanne on se, että yritykset kokevat, että moni ammatillisesta koulutuksesta valmistuva ei saa riittäviä valmiuksia työelämään. Esimerkiksi hitsareita ei välttämättä uskalleta työllistää suoraan koulun penkiltä, vaan odotetaan, että ensin tehdään jotain helpompia työtehtäviä, ennen kuin pääsee teollisuudessa kaikista vastuullisimpiin tehtäviin. Meidän olisi tärkeää lisätä ammatillisessa koulutuksessa varsinkin nuorilla lähiopetuksen määrää ja resursseja siihen, että valmistuvat ovat varmasti valmiita työelämään.

Mutta samaan aikaan meillä on mahdollisuus tehdä myös nopeita toimia, ja niistä ministeri Haatainen on myös paljon puhunut ja niitä edistänyt. On tärkeää, että muuntokoulutusta, täydennyskoulutusta, muita aikuiskoulutuksen keinoja edistetään. Ihan tällä viikolla valmistui tärkeä tutkimus siitä, että aikuiskoulutus kohdistuu jo kouluttautuneille, korkeasti kouluttautuneille, ja meidän pitäisi tehdä paljon lisää sen eteen, että matalammin koulutetut, peruskoulutuksen varassa olevat ihmiset ja ammatillisen koulutuksen käyneet myös saisivat koulutusta työuransa aikana ja pystyisivät näin päivittämään osaamistaan.

Energian hinnat ovat tärkeä kysymys paitsi teollisuuden myös kuluttajien kannalta. Ensi vuonna sähkön siirtohinnot lähtevät laskuun uuden energiamarkkinalain, sähkömarkkinalain myötä. On tärkeää, että tätä työtä myös jatketaan, jotta sähkön siirtohintoja saadaan entisestään laskettua. Se on myöskin niin teollisuuden kuin kuluttajien kannalta tärkeä asia.

Ydinvoiman lisärakentaminen on Suomessa toivottavaa edelleen, mutta suuria hankkeita ei tällä hetkellä ihan hirveästi ole näköpiirissä. Siksi olisi tärkeää, että myös pienempien ydinvoimahankkeiden luvitusta nyt edistettäisiin. On tiedossa, että STUK ja VTT ovat jo kehittäneet tämmöistä koeluvitusmallia, mutta sitä tulisi nyt nopeasti edistää. Tätä toivon erityisesti ministeri Lintilän vievän eteenpäin. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Ranne, olkaa hyvä.

18.43 **Lulu Ranne ps:** Arvoisa puhemies! Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan talousarvioesityksen budjettikäsittelyssä on esitetty huolia pohjoismaisen työvoimapalvelumallin rahoituksen riittävydestä. Tämä huoli on aivan aiheellinen, mutta eniten pitäisi olla huolissaan työvoimapalveluiden vaikuttavuudesta yleensä ja pohjoismaisen mallin vaikuttavuudesta erityisesti. On kysyttävä, mitä kasvavilla panoksilla voidaan edes kuvitella saavutettavan.

Työvoimapalveluiden piirissä on jo nyt kasvava joukko aikuisia ja ikääntyviä ihmisiä, joiden paikka ei todellakaan ole vielä siellä. Lisäksi tilanteet lasten ja nuorten perheissä, varhaiskasvatuksessa, peruskoulussa, lastensuojelussa, kouluterveydenhuollossa ja edelleen toisella asteella ja siitä eteenpäin ovat erittäin huolestuttavia, suorastaan sydäntä raastavia, ja ne heikkenevät edelleen. Putki kodeista koulujen kautta työelämän kuvitelluille porteille tuottaa yhä lisääntyvän määrän nuoria, joita työvoimapalvelut eivät mitenkään kykene auttamaan ja jotka ovat siellä väärässä paikassa.

Kaiken kukkuraksi työvoimapalveluiden it-järjestelmät ja palveluprosessit ovat sellaisessa kunnossa, ettei mikään määrä lisää rahaa ja henkilöresursseja sanottavasti paranna lopputulosta.

Työllisyyden kuntakokeilu on paitsi tehnyt ongelmat näkyvämmiksi ja pahentanut niitä myös luonut kokonaan uuden ongelmakentän ja kunnille menopohjan. Raa'alla voimalla ja lisäresursoinnilla tämä ongelma ei ratkea vaan pahenee. Jos palveluiden kautta sitten joku on esimerkiksi palkkatuella palkattakin, saa maksatuksia odottaa pahimmillaan parikin kuukautta. Kun prosessit ja järjestelmät ovat rikki, henkilöresurssien lisääminen ei auta, etenkin jos lisääminen tarkoittaa vain lisääntyviä väliportaita ja niiden pikkupomoja. Johdamisen kehittäminen tarkoittaa vähemmän pomoja, ei enemmän.

Arvoisa puhemies! Kentältä tiedämme, että erittäin suurelle osalle Suomen työnantajista työvoimapalvelut eivät edusta minkäänlaista mahdollisuutta hankkia osaavaa tai edes työnantajan toimin koulutettavissa olevaa työvoimaa. Sama ongelma on vaivannut jo pitkään ja vaivaa kasvavassa määrin toisen asteen koulutusta. Valmistuvien valmiudet ovat niin puutteelliset ja ongelmat niin moninaiset, ettei valtaosalla työnantajista ole mitään mahdollisuuksia kompensoida niitä työpaikoilla. Toisen asteen ongelmat juontuvat kodeista ja myös peruskoulusta, kuten tuore Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen Karvin arvio matematiikan osaamisesta 9. luokan lopussa osaltaan osoitti.

Tuloksena työvoimapalveluista on tullut ja yhä lisääntyvästi taas tulee yksi sote-organisaatio muiden perään, organisaatio, joka pyörittää epätoivoissaan erilaisissa, usein ostettavissa palveluissa kasvavaa joukkoa ihmisiä, jotka eivät hyödy niistä minkään vertaa.

On kerta kaikkiaan hölmöläisten hommaa antaa ensin sosiaalisten, psyykkisten, fyysisten ja kognitiivisten ongelmien kertyä vauvasta nuoreen aikuiseen asti ja palkata sitten 1 200 uutta työntekijää ratkomaan niitä työvoimapalveluissa. Nykyinen ja nyt lisärahoitettava pohjoismainen malli ei palvele aidosti työllistettävissä olevia ihmisiä eikä työnantajia. Ongelma ei ole raha, sillä sitä palaa tähtitieteellinen summa. Ongelmana ovat kehnnot ja tehottomat järjestelmät, prosessit ja organisaatiot sekä palveluiden kohdistaminen ihmisten elinkaaren vääriin kohtiin. 1 200 uuden niin sanotun asiantuntijan palkkaaminen ja lykkääminen ennestään ääri rajoilla ponnistelevan organisaation perehdytettäväksi, tai oikeammin uimakoulutettavaksi, osoittaa hallitukselta taas kerran täydellistä realismin ja mittaluokkien tajun puutetta. Jos haluamme, että tilanne alkaa edes muutaman vuoden

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

päästä helpottaa, paukut pitäisi laittaa nyt lasten ja nuorten perheisiin, varhaiskasvatukseen, perusopetukseen, lastensuojeluun ja kouluterveydenhuoltoon, muiden muassa. 70 miljoonalla ja 1 200 uudella työntekijällä hallitus ostaa vain lisää kaaosta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Malm, olkaa hyvä.

18.48 Niina Malm sd: Arvoisa puhemies! Työllisiä on tällä hetkellä yli 40 000 enemmän kuin oli SDP:n johtaman hallituksen aloittaessa työnsä tämän vaalikauden alussa. Yli 40 000 enemmän, vaikka välissä on ollut historiallinen talouskriisi.

Hallitus on tehnyt rakenteellisia toimia, jotka lisäävät työllisyyttä ja vahvistavat julkista taloutta myös pitkällä aikavälillä. Hallituksen tavoitteena on nostaa Suomen työllisyysaste pysyvästi muiden Pohjoismaiden tasolle. Tämä edellyttää, että muiden Pohjoismaiden tavoin toteutamme aktiivista työvoimapolitiikkaa. Vuoden 2022 budjetissa tätä tavoitetta edistetään pohjoismaisen työvoimapalvelumallin lisäksi esimerkiksi viemällä TE-palvelu lähelle asiakkaita, edistämällä osatyökykyisten työllistymistä ja työperäistä maahanmuuttoa sekä parantamalla palkkatukea. Kaikki nämä ovat asioita, joissa hallitus ottaa muiden Pohjoismaiden onnistumisista mallia.

Arvoisa puhemies! Samaan aikaan osa aloista kamppailee työvoimapulalla. Teollisuudessa osaavan työvoiman puute vaikeuttaa jo laajalti yritysten toimintaa. Monilla toimialoilla osaavan työvoiman saatavuus on keskeisin kasvun este. Tässä tilanteessa on tärkeää, että hallitus on päättänyt lisätä myös työperäistä maahanmuuttoa, mutta käyttää aikaa myös siihen, kuinka me koulutamme tällä hetkellä heitä, jotka työttömyydestä kärsivät, alalle sopiviksi. Ensi vuoden budjetilla parannetaan osaavan työvoiman saatavuutta ja myös kohtaantoa.

Edellä mainitun osaamispulan ohella haluaisin kiinnittää tämän salin huomion toiseen alati pahenevaan pulaan, jaksamispulaan. Työhyvinvoinnin merkityksestä työllisyydelle puhutaan liian vähän ottaen huomioon, kuinka yleistä mielen pahoinvointi nykyään on ja kuinka kalliiksi se käy sekä yhteiskunnalle että myös yksilölle. Mielen terveyden sairaudet ovat nousseet yleisimmäksi työkyvyttömyyseläkkeen syyksi, ja työkyvyttömyyden hintalappu on joka vuosi useita miljardeja euroja. Eläketurvakeskuksen mukaan keskimäärin noin 50 henkilöä jää päivittäin työkyvyttömyyseläkkeelle. Opiskelijoiden voinnista kertovien tutkimusten signaali on, että tulevaisuudessa tilanne on räjähtämässä käsiin. Nuoremmat ovat puolikuntoisia ennen kuin edes ehtivät täysipäiväisesti työelämään. Tähän on herättävä nyt.

Hallitus aivan oikein panostaa ensi vuoden budjetissa hoitovelan korjaamiseen sekä myös suoraan mielen terveyden ja työkyvyn tukemiseen. Jatkamalla työhyvinvointiin panostamista sekä esimerkiksi lisäämällä työelämän joustoja voitaisiin lisätä sekä työllisten määrää että hyvinvointia. Lopulta työssä jaksamisesta huolehtimattomuus tulee yhteiskunnalle kalliimmaksi kuin siitä huolehtiminen.

Sitten, arvoisa puhemies, vielä tähän loppuun muutama asia digitaalisuudesta ja digitaalisuuden tulemisesta työelämään. Me puhumme paljon siitä, että digitaalisuus on tulossa ja se tulee työelämään ja se tulee mullistamaan työelämän, ja samaan aikaan oikeastaan unohdamme sen, että se on jo työelämässä. Metsäkoneenkuljettajat, veturinkuljettajat ja opettajat toimivat jo digitaalisuuden kanssa päivittäin huipputeknologian ympäröiminä, saatikka sitten vaikka leikkaavat lääkärit. Mutta työnhaun puolella digitaalisuuteen — ja työnhaun

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

digitalisoimiseksi — toivoisinkin, että ministeri Haatainen miettisi, kuinka me saisimme aikaiseksi työnhaun Tinderin, jossa työntekijä ja työnhakija helposti kohtaisivat.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Holopainen, Mari.

18.52 Mari Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! On totta, että Suomi on pärjännyt tähän asti varsin hyvin koronaepidemiassa myös taloudellisin mittarein, ja tätä työtä toivottavasti jatketaan nyt. On myös todettava, että opposition kritiikistä huolimatta on pärjätty hyvin ylipäänsä, monella talouden mittarilla. Työllisyys on kehittynyt ehkä yli odotustenkin.

Samaan aikaan on kuitenkin todettava, että en ole nähnyt työ- ja elinkeinoministeriössä vielä riittävästi sitä murrosta, jonka elinkeinorakenteen muutos aiheuttaa ja johon meidän mielestäni pitäisi vastata paremmin. Tuossa aiemmin kysyinkin, millä tavoin on huomioitu elinkeinorakenteen murros ja minkälaisia muutoksia se on aiheuttanut nyt työ- ja elinkeinoministeriön resursoinnissa tai ylipäätään painopisteissä. Huolenaiheena ovat mielestäni edelleen muun muassa luovat alat, joiden arvo myös talouden kannalta on tunnistettu esimerkiksi naapurimaassamme Ruotsissa meitä huomattavasti aiemmin ja paremmin, ja tämän osalta meillä olisi vielä paljon saavutettavaa.

Lisäksi olemme nyt muun muassa tämän tki-työryhmän ansiosta ehkä vihdoinkin kaikki yhteisesti sitten sitoutuneet siihen, että tutkimuksesta ei ole varaa leikata myöskään taloutemme kannalta. Mutta nyt kun katson näitä panostuksia täällä kirjasessa, niin kyllä täytyy sanoa, että sitä ajattelua olisi voinut jo vähän aikaisemminkin ehkä viedä eteenpäin. Täällä on satoja miljoonia esimerkiksi yhdelle yritykselle, Suomen Malmijalostus Oy:lle, mikä taas edustaa sitten sellaista aika erityyppistä ajattelua, että ei hajauteta sitä riskiä ihan kovinkaan laajalle vaan lähdetään valtiovetoisesti vetämään jotakin toimialaa, kun taas voisi ajatella, että markkinataloudessa kuitenkin lähtökohtaisesti yritykset tekevät ne investoinnit. Etenkin, jos uskomme tähän tutkimuspohjaiseen elinkeinopolitiikkaan tai siihen, että me voimme olla kansainvälisesti erittäin taitavia monella alalla — niin kuin meillä onkin näitä hyvin lupaavia kasvuyrityksiä — silloin minulla herää se kysymys, että on hieman riskialtista lähteä veikkaamaan tiettyä toimialaa, joka sitten myös luontoalueiden kannalta aiheuttaa varsin ikäviä sivuvaikutuksia, siitä ei päästä mihinkään.

Joten näen, että tämä elinkeinorakenteen muutos vaatisi vielä tosi paljon enemmän töitä, sen ymmärtämistä, että ihminen ja osaaminen on siellä keskiössä ja sen kautta me rakennetaan meidän elinkeinoelämää ja meidän hyvinvointia myös jatkossa.

Minulta on myös tultu kysymään, että kun [Puhemies: Kiitoksia!] hallitus antaa apua Jämsään, [Puhemies: Aika!] niin miten huomioidaan esimerkiksi varhaiskasvatuksen ahdinko [Puhemies: Kiitoksia, aika!] pätevän työvoiman kannalta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Haatainen, 4 minuuttia. — Sen jälkeen tämä kohta keskeytetään.

18.56 Työministeri Tuula Haatainen: Arvoisa puhemies! Tässä tuli monissa puheenvuoroissa edelleen näitä samoja kysymyksiä. Käytiin läpi pohjoismaista työvoimapalvelumallia ja sen toimivuutta.

Täällä nostettiin esiin myös TE-toimistojen palvelukyky, ja digipalveluiden tämänhetkinen tilanne. Allekirjoitan täysin, että se järjestelmä, joka siellä nyt on, on tiensä päässä, ja juuri siksi me investoimme, me laitamme nyt resursseja siihen, että nämä järjestelmät saa-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

daan kuntoon. Siihen tarvitaan rahaa ja sitä suunnataan nyt, että saadaan digipalvelut TE-toimistoissa toimimaan, ja siellä tämä keskeinen alusta, josta puhuin, on Työmarkkinatori. Edustaja Nina Malm täällä esitti tällaista työllisyyden tinderiä. Tämä Työmarkkinatori tulee olemaan sellainen kohtaamispaikka, jossa sähköisellä alustalla pystytään monia asioita hoitamaan ja myös ikään kuin törmäyttämään, saamaan yhteen työpaikkoja ja työnhakijoita siten, että nämä kohtaamiset olisivat paremmin osuvia ja että tämä työtön myös työllistyy ja yritykset saavat työntekijöitä. Sinne alustalle ollaan yhdessä OKM:n kanssa myös jatkossa rakentamassa koulutuspalvelutarjontaa, eli se on monella tapaa tällainen palvelu alusta.

Täällä käsiteltiin taas jälleen tätä kohtaantokysymystä. Edustaja Holopainen otti esille nämä yritystuet ja Suomen Malmijalostus Oy:n ja niin edespäin. Ne ovat omistajaohjausministeri Tuppuraisen alaisuudessa, ja varmaan eri yhteydessä niistä kannattaa keskustella.

Mutta olen samaa mieltä siitä, että tähän vihreään siirtymään me nimenomaan tarvitsemme tueksi osaamisen vahvistamista. Sen hallitus on tunnistanut, ja sitä me teemme monella taholla, eli vahvistamme myös sitä, että työntekijöitten osaamistaso vahvistuu ja muuntuu sen mukaisesti, että pystytään vastaamaan tähän uuden teknologian asettamiin vaatimuksiin.

Toinen asia on digitalisaatio, joka on työelämässä menossa läpi. Se aiheuttaa myös paljon stressiä ja uupumusta ihmisille, ja sellaista tunnetta, että ei pysy mukana asioissa, ja tämän vuoksi myös tähän digitalisaatioon ja siihen koulutukseen, että osataan sitä hyödyntää, pitää satsata. Mutta totta kai se on myös yritysten tuottavuuden kannalta tärkeä asia. Ei ne innovaatiot synny itsestään, ne syntyvät siellä työyhteisöissä myös, ja siitä syystä on hyvin tärkeää, että me satsaamme koulutukseen kaikilla tasoilla, myös siellä perusammattitutkintotasolla oleville ihmisille lisäkoulutusta aina sinne huippuosaajiin saakka.

Nämä hallituksen tki-suunnitelmat yhdessä tämän [Puhemies koputtaa] parlamentaarisen työn kautta, jota edustaja Mäkynen vetää, on todella tärkeä, ja se on myös uusien työpaikkojen ja tuottavuuden kannalta ihan keskeinen asia.

Täällä kysyttiin myös, että mistä syntyvät ne työpaikat sinne yksityiselle sektorille. Julkinen kasvaa kyllä. Hallituksen tavoitteena on nimenomaan se, että yrityksiin syntyy työpaikkoja. Siinä meidän pitää myös sen osaavan työvoiman saatavuudesta huolehtia, ja tästä syystä me myös satsaamme siihen, että koulutuksen avulla ja työllisyyspalveluiden kautta saadaan nyt työttömänä olevat ihmiset mahdollisimman sujuvasti takaisin työelämään, mutta sen lisäksi me tulemme tarvitsemaan myös työperäistä maahanmuuttoa. Jos me emme sitä tee, niin silloin se kasvun este tulee nimenomaan siitä, että meillä ei ole osaavaa työvoimaa. Nämä eivät ole poissulkevia, toisiaan poissulkevia asioita, vaan me hallitusti tarvitsemme tätä [Puhemies koputtaa] kaikkea.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Näin keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Sitä jatketaan myöhemmin tässä täysistunnossa.

Asian käsittely keskeytettiin kello 19.00.

Asian käsittelyä jatkettiin kello 20.33.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytynyttä yleiskeskustelua pääluokasta 32.

Keskustelu jatkuu. Edustaja Pirttilahti poissa, edustaja Mäkynen, Jukka poissa, edustaja Strand poissa, edustaja Kettunen poissa, edustaja Hoskonen poissa. — Edustaja Mäkynen, Matias, olkaa hyvä.

20.33 Matias Mäkynen sd: Arvoisa puhemies! Aikaisemmin tässä yleiskeskustelussa puhuttiin paljon työntekijöiden hyvinvoinnista ja erityisesti työuupumuksesta. Se onkin erittäin tärkeä kysymys myös tulevassa uudistuksessa, kun lähdetään työvoimapalveluita uudistamaan, mutta olisi tärkeää myös työsuojelun puolella kiinnittää huomiota siihen, että jokaisella on oikeus turvalliseen työympäristöön ja myöskin turvalliseen työn johtamiseen sekä työn järjestelyyn.

Tällä hetkellä työuupumusta aiheuttavat työelämässä huono johtaminen, vaikeat ihmissuhteet ja työkaveruudet työelämässä sekä työkuorma hyvin monella ihmisellä. Meillä ei ole yksinkertaisesti varaa siihen, että ajamme ihmiset loppuun meidän työelämässämme. Se on sekä tuottavuuden että julkisen talouden kannalta vaikea asia mutta erityisesti inhimillisesti kestävämpi. Siksi toivoisin, että ministeri Haatainen edistäisi tulevan vuoden aikana sitä, että työsuojelulaissa otettaisiin vahvemmin kantaa myös henkiseen hyvinvointiin ja työssäjaksamiseen.

Työuupumuksen ohella täytyisi ehkä puhua myös työttömyysuupumisesta. Sillä tarkoitan sitä, että moni työttömäksi joutunut kokee myös erittäin uuvuttavaa elämäntilannetta. Työttömiä pompotellaan eri luukuilla, ja heitä lähetellään erilaisiin palveluihin, joita aina ei itse koeta mielekkäiksi, ja tämä on todella kuormittavaa. Nyt olemme menossa oikeaan suuntaan, kun pohjoismaisen työvoimapalvelumallin myötä pystymme palvelemaan työttömiä yhä yksilöllisemmin ja saamme enemmän aikaa aina yhtä työtöntä kohden siellä palveluiden piirissä, mutta toivoisin, että voisimme entistä enemmän hyödyntää myös sosiaali- ja terveyspalveluita, koulutusta, kuntoutusta ja muita hyvinvointivaltion palveluita näiden ihmisten auttamiseksi. Se, että työvoimapalveluissa hyödynnetään pääosin vain TE-hallinnon alla olevia kursseja, koulutuksia ja muita toimenpiteitä, ei ole kaikkien kannalta kestävä eikä myöskään mielekästä, vaan ihmisten motivaatio ja myöskin näiden palveluiden ymmärtäminen voisi olla parempi, jos pystyisimme laajemmin hyödyntämään esimerkiksi koulutusta tai joidenkin kohdalla sosiaali- ja terveyspalveluita, jos esimerkiksi tällaisesta uupumistilanteesta on kysymys.

Olemme siis menossa nyt oikeaan suuntaan, mutta meidän on syytä edelleen kehittää näitä palveluita ja laajentaa työttömille tarjoamaamme valikoimaa. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

20.36 Sebastian Tynkkynen ps: Arvoisa puhemies! Muut puolueet iskevät pöytään aina samaa ratkaisua, olipa ratkaistava ongelma lähestulkoon mikä tahansa. Kun kysytään, miten pitäisi reagoida maailmalla puhjenneseen kriisiin tai valtiontalouden haasteisiin, vastaus on maahanmuuton lisääminen. Saman vastauksen saa, kun kysyy ylikuormitettujen hoitajien hädästä ja hoitajapulasta.

Käytäntö osoittaa kuitenkin jotain aivan muuta ratkaisun toimivuudesta. Siirtolaisten vastaanottaminen ei ole ratkaissut kriisiä maailmalla, mutta on luonut uusia kriisejä vas-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

taanottaviin maihin. Kun valtion kakun on kuviteltu maahanmuuton turvin kasvavan, todellisuudessa tarjolla on yhä pienempiä paloja, ja jotkut jätetään kokonaan ilman.

Maahanmuutto ei ole ihmeratkaisu hoitajakriisiinkään. Se on ratkaisu ainoastaan niille, jotka haluavat polkea hoitajien palkkoja ja alan osaamistasoa. Perussuomalaisille tämä ei käy. — Kiitos.

Yleiskeskustelu päättyi.

Pääluokan käsittely keskeytettiin.

3.8. Pääluokka 25 Oikeusministeriön hallinnonala

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Esitellään oikeusministeriön hallinnonala koskeva pääluokka 25.

Pääluokan yleiskeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 1,5 tuntia.

Avaan keskustelun. — Esittelypuheenvuoro, edustaja Filatov, olkaa hyvä.

Keskustelu

19.00 Tarja Filatov sd (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eduskunta on useissa yhteyksissä kantanut huolta oikeusministeriön hallinnonalan niukoista määrärahoista ja sitä kautta myös oikeusvaltion ja oikeudenhoidon toimintaedellytyksistä.

Esimerkiksi lakivaliokunta katsoi omassa julkisen talouden suunnitelmaa koskevassa lausunnossansa, että perusrahoituksessa on merkittävää korjaamista, ja kun oikeusministeriö tuolloin teki arvion, miten tuomioistuinten, Syyttäjälaitoksen, Rikosseuraamuslaitoksen ja oikeusaputoimistojen rahoitus kulkee, niin se osoitti, että siellä on yli 20 miljoonan euron vaje, josta itse asiassa 10 miljoonaa kohdistui tuomioistuinlaitokseen. Tämä kertoo siitä, että meillä on todella tarvetta oikeusvaltion turvaamiseen ja meillä on tarvetta vahvistaa oikeudenhoidon toimintaedellytyksiä. Lakivaliokunta tuolloin ajatteli, että pitäisi laatia erillinen valtioneuvoston selonteko, jossa tätä arvioitaisiin. No nyt valtiovarainvaliokunta, kun teki omaa mietintönsä, oli erittäin tyytyväinen siihen, että hallitus on päättänyt käynnistää tällaisen oikeudenhoidon selonteon, jossa tätä kokonaisuutta arvioidaan ja katsotaan, minkälaisia jatkotoimia ja ehdotuksia tarvitaan, jotta päästään eteenpäin pitkäkestoisella tavalla.

No, oikeusministeriön hallinnonalan rahat ensi vuonna ovat hiukan yli miljardi euroa, mikä vastaa tämän vuoden varsinaisen talousarvion rahoitusta, mutta tämä tilanne on silti tiukka, ja on tärkeätä, että talousarvioesitystä täydentävään esitykseen sisältyi 16,6 miljoonan lisäpanostukset, jotka ovat nimenomaan esimerkiksi koronapandemiaan, tietojärjestelmien kehittämiseen ja valmiuslain uudistamiseen kohdennettuja. Nämä tulevat tarpeeseen.

Oikeusministeriön yhteydessä toimii eri viranomaisia, ja meillä on eri valtuutettujen toimistoja, ja on tärkeää, että näiden hallinnollisia tukitehtäviä pyritään yhdistämään ja sitä kautta vähentämään päällekkäistä työtä. Oikeusministeriö onkin jo selvittänyt näitä toimia, ja sitä valiokunta tervehtii ilolla.

Valiokunta pitää myös tärkeänä sitä, että naisiin kohdistuvan väkivallan raportoijan tehtävään on varattu 200 000 euroa ja että tuo tehtävä asetetaan jo toimivalle yhdenvertaisuus-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

valtuutetulle, elikkä ei tule tavallaan uutta vaan sitä saman viraston tehtävää tai resurssia hyödynnetään tässä tilanteessa.

No, sitten valiokunnan tekemistä muutoksista: Niitä ei ole kovin paljon. Se on noin 500 000 euroa ja kohdistuu pääasiassa järjestöille, koska tiedämme, että järjestöjen toimintaresurssit ovat niukat. Valiokunta on ollut myös tyytyväinen siihen, että ministeriössä on tehty selvitystä siitä, miten tätä järjestöjen rahoitusta voitaisiin saada toimivammaksi.

Sitten tuomioistuimet ja oikeusapu: Siellä määrärahataso on vähän yli 300 miljoonaa euroa, ja siihen sisältyy vajaa 4 miljoonaa euroa lisämäärärahaa, joka liittyy näytön keskittämiseen kärjäoikeuksiin ja todistelun taltioimiseen hovioikeuskäsittelyjä varten. Sen lisäksi tulee 3,5 miljoonaa euroa tuomioistuinten käsittelyaikojen lyhentämiseen. Nämä molemmat ovat tarpeellisia asioita. Vaikka tiedämme, että varmasti tarvetta olisi suuremmallekin summalle, niin suunta on kuitenkin oikea, koska esimerkiksi hovioikeuksien juttujen määrä on kasvanut 138 prosenttia ja kärjäoikeuksissa 123 prosenttia, elikkä tavoitteet karakaavat käsistä sitä mukaa kuin lisäresurssia tulee. Valiokunta pitää tärkeänä, että käsittelyaikoja pyritään lyhentämään. Se on muun muassa oikeusturvan näkökulmasta erittäin merkityksellistä.

Sitten tähän selontekoon: Valiokunta toivoo, että tässä otettaisiin huomioon myös oikeudenhoidon ketjumainen toimintatapa. Elikkä kun rikosketjun alkupäähän laitetaan rahaa, niin sitä tarvitaan myös sinne loppupäähän, ja arviomme on, että sote-uudistuskin itse asiassa saattaa vaikuttaa siten, että hallintotuomioistuihin tulee uusia tai lisää tai miten sen tahtoo sanoa, kuitenkin juttuja, jotka liittyvät tähän isoon uudistukseen — yleensä niin on, kun tehdään isoja, merkityksellisiä uudistuksia.

Sitten valiokunta painottaa tietojärjestelmien kehittämishankkeita ja sitä, että on tärkeää, että ne etenevät ja että niitä resursoidaan suunnitellusti.

Talous- ja velkaneuvonta nousi myös esiin, ja siellä on tulossa nyt lisähenkilötyövuosia, minkä turvin on ollut mahdollista parantaa talous- ja velkaneuvontapalveluita. Mutta samaan aikaan jälleen ylivelkaantuneisuus kasvaa, [Puhemies koputtaa] ja se tarve sillä puolella myös lisääntyy. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Henriksson, olkaa hyvä.

19.05 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson: Arvoisa puhemies, värderade talman! Aluksi haluan kiittää valtiovainvaliokunnan kunta- ja terveysjaostoa, työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaa sekä lakivaliokuntaa oikeusministeriön hallinnonalan talousarvioesitystä koskevasta työstänne ja valiokunnissa käydyistä keskusteluista ja myös näistä lisämäärärahoista, jotka on oikeusministeriön hallinnonalalle nyt osoitettu.

Oikeusministeriön hallinnonalalle ehdotetaan siis vuodelle 22 määrärahoja noin miljardi euroa. Kokonaisbudjetti on noin 18 miljoonaa euroa suurempi kuin tänä vuonna. Näillä määrärahoilla rahoitetaan demokraattisen oikeusvaltiomme ydintoimintoja. Oikeushallinnossa tuotetaan muun muassa koko tuomioistuinlaitoksen toiminta ylimmistä tuomioistuinta alueellisiin alioikeuksiin, kattava julkinen oikeusapu, laadukas syyttäjätöiminta, tehokas ulosottotoiminta sekä vaikuttava vankeusrangaistusten ja yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpano.

Hallitus on vaikeasta valtiontalouden tilanteesta huolimatta tällä hallituskaudella lisännyt oikeudenhoidon resursseja noin 70 miljoonalla eurolla.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Suomi oikeusvaltiona menestyy kansainvälisissä vertailuissa: EU:n komission tämänvuotisessa oikeusvaltiokertomuksessa tuodaan esille, että Suomen oikeuslaitoksen riippumattomuutta pidetään erittäin hyvänä ja että Suomi kuuluu maailman vähiten korruptoituneisiin maihin. Tämä on hyvin tärkeää ja peilaa myös yhteiskuntamme arvoja. Oikeusvaltiota on kuitenkin jatkuvasti vaalittava, ja tämä työ ei ole valmis. Niin oikeusvaltio, elävä kansanvalta kuin oikeuksien toteutuminenkin edellyttävät jatkuvaa kehittämistyötä.

Oikeudenhoidon resurssit ovat keskeinen oikeusvaltiota koskeva kysymys. Siksi on tärkeää, että hallitus on käynnistänyt ensimmäistä laatuaan olevan oikeudenhoidon selonteon valmistelun. Selonteossa annetaan kattava tilannekuva oikeudenhoidon nykytilasta ja lähiajan kehityssuunnasta sekä ehdotetaan tarvittavia jatkotoimenpiteitä.

Värderade talman! Det är viktigt att rättsstatens resurser ses som en helhet och med ett långsiktigt perspektiv. Redogörelsen för rättsvärden, som är den första i vårt lands historia, kommer att fungera som ett viktigt verktyg för kommande regeringar. En högklassig och fungerande rättsvård förbättrar välmåendet, samhällets konkurrenskraft och ändamålsenlig förvaltning.

Regeringsprogrammets målsättning är bland annat att förkorta behandlingstiderna inom hela rättskedjan. Nästa år riktar vi 4 miljoner i tilläggsfinansiering till åklagarna och domstolarna. Det här är viktigt. Därtill riktas 3,74 miljoner euro till för att digitalisera rättssalarna i våra domstolar och installera ett videoupptagningssystem som förbättrar rättsskyddet och gör rättsprocesser smidigare.

Arvoisa puhemies! Tuomioistuimet siirtyvät siis vihdoinkin digiaikaan, kun käräjäoikeudessa vastaanotetusta suullisesta todistelusta tehdään kuva- ja äänitallenne ja todistelu otetaan vastaan muutoksenhakutuomioistuimessa tallennetta katsomalla. Uudistuksen ansiosta hovioikeudet ja korkein oikeus kykenevät ratkaisemaan näyttökysymykset nykyistä paremmin näytön perusteella, ja lisäksi todistajien ja muiden oikeudenkäynnissä kuultavien ei yleensä tarvitse saapua enää hovioikeuteen. Ajattelen tässä myös rikosten uhreja, jotka niin ikään usein välttyisivät kohtaamasta syytettyä enää hovioikeudessa. Tämä uudistus vahvistaa oikeusturvaa.

Arvoisa puhemies! Valmiuslain uudistaminen käynnistyy, ja hallitus osoittaa tähän 300 000 euroa.

Koronavirustilanne on vaikuttanut monin tavoin oikeusministeriön hallinnonalalla, niin kuin monella muullakin. Tuomioistuimissa pandemian alussa useiden asioiden käsittely keskeytettiin ja istuntoja peruttiin laajalti, ja tämä näkyy myös Syyttäjälaitoksen toiminnassa. OM:n hallinnonalalla koronan vaikutukset näkyvät viiveellä. Koronamäärärahoja kohdennettiin tämän vuoden viimeisessä lisätalousarviossa tuomioistuimille, syyttäjille ja Rikosseuraamuslaitokselle, ja lisärahoituksen turvin puretaan ruuhkia. Lisäksi ensi vuoden talousarviossa kohdennetaan vastaavaa rahoitusta yksityisille oikeusavustajille maksettaviin korvauksiin 10 miljoonaa euroa ja myös oikeusaputoimistojen tilannetta helpotetaan.

Budjetin 2 miljoonan lisärahoituksen turvin vähennetään vanginvartijoiden yksityiskentelyä sekä panostetaan siihen, [Puhemies koputtaa] että naisvankien erityistarpeet voidaan huomioida nykyistä paremmin.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Sitten on mahdollisuus debattiin, jos semmoista halua löytyy. Ne, jotka haluavat osallistua debattiin, olkaa hyvä ja painakaa V-painiketta ja nouskaa pystyyn. — Lähdetään liikkeelle. Edustaja Filatov, olkaa hyvä.

19.11 Tarja Filatov sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tästä vankeinhoidosta valiokunta myös keskusteli ja siitä, että on äärimmäisen tärkeää, että turvallisuus pystytään turvaamaan ja juuri niin, kuin ministeri tässä lopussa sanoikin, että naisvankien erityistarpeita pystytään paremmin ottamaan huomioon.

Mutta se, mikä siellä nousi esiin, liittyi tähän tupakointikieltoon. Kun eduskunnassa tämä lakiesitys ei edennyt — me tiedämme kaikki ne syyt ja sen historian — niin olimme myös huolissamme siitä, miten pystytään sitten turvaamaan se, että jatko toimii turvallisesti. Ja tämä ehkä on sellainen asia, josta ministeri, jos hän jossakin vaiheessa vastaa, voisi vähän kertoa, että miten tästä selviämme eteenpäin, koska se on varmaan meidän yhteinen haasteemme.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

19.12 Sebastian Tynkkynen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Maalittaminen, vihapuhe ja sananvastuu — näitä termejä halutaan väkisin ujuttaa poliittiseen keskusteluun ja pikkuhiljaa lainsäädäntöön asti. Yhteisiä verovaroja ututetaan hankkeisiin sitä enemmän, mitä enemmän niissä vilisee kyseisiä termejä.

Samalla kun vihapuhehankkeiden leipä levenee, sananvapauden tila maassamme kapeenee. Suomessa käydään sananvapausoikeudenkäyntejä, joissa kyseenalaistetaan aiemmin itsestään selvinä pidettyjä käsityksiämme. Sanavalintojen mielekkyys jäi ennen kanssaihmisten arvioitavaksi, mutta nyt niitä yritetään tunkea tuomarien ja poliisien työpöytien täytteeksi. Samalla käsittelyajat venyvät ja tutkintaa odottavien rikosten pino pöydällä kasvaa.

Sananvapauden käsitettä kuuluisi selkeyttää, ei hämärtää. Resursseja tulisi kohdistaa oikeusvaltion kannalta elintärkeisiin kohteisiin, ei oman aatteen ajamiseen. Yhteiskunnan kivijalkaa pitäisi vahvistaa, ei antaa se rapautua. Kuten aina, kyse on valinnoista.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ledamot Bergqvist.

19.13 Sandra Bergqvist r (vastauspuheenvuoro): Värderade talman! Rättsstaten är en grundpelare vi måste värna om. Ett säkert och fungerande rättssystem skapar trygghet i samhället, och satsningar på att utveckla rättssystemet är nödvändiga.

Arvoisa puhemies! Ensi vuoden budjetti sisältää merkittäviä kehittämishankkeita. Nyt pannostetaan muun muassa talousosaamisen edistämiseen, tuomioistuinten käsittelyaikojen lyhentämiseen, vankilaturvallisuuteen ja todistelun taltiointijärjestelmän kehittämiseen.

Oikeudenkäyntien suullisen todistelun tallenteiden vastaanottamista varten on varattu 3,7 miljoonaa euroa. Tämä on suuri ja tärkeä uudistus, ja haluan kiittää ministeriä uudistuksen eteenpäin viemisestä. Uudistukset vaativat kuitenkin aina sopeutumista ja työsken-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

telytapojen uudelleenorganisoimista. Kysyisin ministeri Henrikssonilta: miten voidaan valmistautua uudistukseen, jotta tämä voidaan toteuttaa onnistuneesti?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Keto-Huovinen, olkaa hyvä.

19.14 Pihla Keto-Huovinen kok (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Tahaisin kiinnittää huomiota siihen, että alan henkilökunta on jo nyt äärirajoilla ja kamelin selkä katkeaa kohta. Rikosprosessiketju tarvitsee akuutisti lisäresursseja. Oikeushallinnon alalla ihmiset uupuvat työkuormansa alle ja lopulta vaihtavat alaa.

Kaksi viikkoa sitten Syyttäjälaitospäivässä eräs käräjäoikeuden laamanni tuli kertomaan minulle, että tällä hetkellä kun syyttäjältä tulee juttu sisään käräjäoikeuteen, on syyttäjällä tarjota seuraava vapaa istuntopäivä kahdeksan kuukauden päähän. Näillä samoilla Syyttäjälaitospäivillä kuulin myös, että avi on asettanut uhkasakon ainakin yhdelle syyttäjälaitosalueelle vaatien työntekijöiden työkuorman vähentämistä. Työsuojeluviranomaiset ovat jo aiemmin puuttuneet tilanteisiin eri alueilla. Kysyisinkin ministeriltä: mitä aiotte tehdä tälle asialle?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Huttunen, olkaa hyvä.

19.15 Hanna Huttunen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ketju on yhtä vahva kuin sen heikoin lenkki. Tämä koskee myös oikeudenhoidon ketjua. Kun poliisille annetaan lisää määrärahoja, pitää pitää huoli, että myös muilla oikeudenhoidon osilla, eli syyttäjällä, tuomioistuimilla ja Rikosseuraamuslaitoksella, on riittävät resurssit käsitellä rikosasia loppuun. Poliisiasiat ovat sisäministeriössä ja muut edellä mainituista oikeusministeriössä. Arvoisa ministeri, millä tavoin varmistetaan ministeriöiden välillä se, että oikeudenhoidon ketjuun ei muodostu pullonkauloja?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Hyrkkö, olkaa hyvä.

19.15 Saara Hyrkkö vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On todella hyvä, että oikeudenhoidon resursseja vahvistetaan ja että oikeudenhoidon selonteon valmistelu on myöskin käynnistetty. Tätä olemme myös lakivaliokunnassa ehdottaneet.

Pidän erittäin tärkeänä sitä, että me emme pidä oikeusvaltiota ja sen riippumattomuutta itsestäänselvyytenä. Kansainväliset esimerkit jopa Euroopan unionin sisältä osoittavat, että kun kansainvälisen oikeuden periaatteet ja pelisäännöt hylätään, oikeusvaltio voi hapertua ihan silmänräpäyksessä. Epäluottamuksen kylväminen tuomioistuimia ja muita instituutioita kohtaan ja eri ihmisryhmien välille on eräänlainen hälytyskello oikeusvaltiolle, ja on tärkeää, että pidämme silmällä niitä yhteiskunnallisia ilmiöitä ja kiinnitämme huomiota siihen, miten myös tämä puoli yhteiskunnallisessa keskustelussa kehittyy.

Vihreille on tärkeätä, että oikeudenhoidon resurssit turvataan kautta linjan. Se on ihmisten oikeusturvan mutta myös yhteiskunnan turvallisuuden ja luottamuksen kannalta aivan välttämätöntä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Eloranta, olkaa hyvä.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

19.17 Eeva-Johanna Eloranta sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Myös laki-valiokunnassa on kannettu huolta oikeusministeriön hallinnonalan määrärahojen riittävydestä, lisäyksistä huolimatta, ja oikeusvaltion ja oikeudenhoidon toimintaedellytyksistä, niin kuin täällä olemme kuulleet. Onkin oikein hyvä, että hallitus on päättänyt käynnistää oikeudenhoidon selonteon valmistelun, jotta saamme sitten ajantasaisen ja kokonaisvaltaisen tiedon siitä, missä tilassa suomalainen oikeudenhoito on. Kysynkin ministeriltä: milloin arvioitte, että tämä selonteko valmistuu?

Oikeusjärjestelmän sujuvaa toimintaa edesauttavat erilaiset tietojärjestelmät ja digitalisaatio, ja onkin hyvä, että hallitusohjelman mukaisesti nyt kuva- ja äänitallenteiden hyödyntäminen etenee, ja sen myötä oikeudenkäynnin kustannuksetkin varmasti pienenevät ja käsittelyajat lyhenevät. Kysynkin ministeriltä: miten nämä asiat nyt menevät ensi vuoden aikana eteenpäin ja milloin näiden suhteen alkaa olla valmista?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Myllykoski.

19.18 Jari Myllykoski vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On hyvä jatkaa nyt tuosta edellä käydystä kysymyksen muotoilusta. Se selonteon nuotitus minua kiinnostaa erityisesti. Onko ministeri tyytyväinen, että sinne on asetettu sellaiset kriteerit, että ei vain ole niin sanotusti selonteko, vaan että onko laitettu painopisteitä, mitä pitää todellakin selvittää, että se kokonaisuus sitten palvelee, jos se jossakin vaiheessa päättyisi vaikkapa tänne eduskuntaan, jotta se ei ole vain niin kuin jonkun näkemys asioista jossakin muodossa, vaan että siihen todellakin erittäin ponnekkaasti on jo lähtökohtaisesti aseteltu sellainen tarkoituspäätäjä, joka myös mahdollistaa sitten sen prosessin tietämyksen. Ja sitten viimeisenä nopeana kysymyksenä: koska pääsemme tekemään päätöksiä velkojen anteeksiannosta [Puhemies koputtaa] 90-lukulaisille?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Zyskiewicz haluaa tarjota kahvit, mutta olkaa hyvä.

19.19 Ben Zyskiewicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Äskettäin häiritsin puhelimellani ja rangaistukseksi siitä poistin vastauspuheenvuoroni. [Naurua]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Tolvanen, olkaa hyvä.

19.19 Kari Tolvanen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ensinnäkin kiitos ministerille ja jaoston puheenjohtajalle esittelystä.

Otan tässä esiin erittäin tärkeän ja huolestuttavan asian: vankilaturvallisuuden. Järjestäytynyt rikollisuus on entistä enemmän siirtynyt vankiloihin, kiven sisään. Se on ihan loistava asia, että he ovat siellä, eivät vapaana, mutta samalla siellä peli on koventunut. Siellä on erittäin huolestuttavia ilmiöitä tullut järjestäytyneiden rikollisjengien taholta. Vartijoita uhkaillaan, heihin kohdistetaan väkivaltaa. Onneksi nyt viime vuosina ei ole kuolemaan päättynyttä väkivaltaa ollut, mutta sellaisiakin tapauksia on ollut. Vartioita ja jopa heidän perheitään maalitetaan. Se on halpamaista ja todella huolestuttavaa. Se on ihan hyvä, että yksin työskentelyä on pystytty vähentämään, mutta pitäisi tehdä paljon rakenteellisia ratkaisuja, pitäisi saada valvontatekniikkaa lisää ja lisää vartijoita. Kysynkin, että mikä olisi

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

se pitkä tie. Tässä hetkessä tätä ei pysty ratkaisemaan. Mikä on se pitkä tie, [Puhemies koputtaa] millä selviämme tästä ja saamme vankilat turvallisemmiksi?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ledamot Strand.

19.20 Joakim Strand r (vastauspuheenvuoro): Tack, ärade talman! Ja kiitos ministerille esittelystä, paljon hyviä asioita on meneillään hallinnonalallanne. Itse aina edustaja Myllykosken ja muiden kanssa kiitän tässä vaiheessa — tai yleensä me valitetaan, että miksei etene — ja nyt voidaan taas kiittää. Asia on nyt eduskunnan käsissä lakivaliokunnassa, ja vihdoinkin etenee tämä maksuhäiriömerkintöjen radikaali lyhentäminen niissä tilanteissa, kun itse velka on maksettu. Siitä ollaan puhuttu täällä kaikki ne vuodet, kun itse olen täällä ollut, ja ennen sitäkin, ja joka kaudella ollaan yli 100 allekirjoitusta saatu kasaan ja nyt hienosti yhdessä saatu se eteenpäin. Ja on tietenkin mukavaa, että RKP:n ollessa vahtivuorossa oikeusministeriössä tämä asia myös etenee. Toivotaan, että saadaan se nyt myös eduskunnasta ulos.

Så ett stort tack ännu en gång för att det här projektet med att radikalt förkorta bevaringstiderna för betalningsanmärkningar äntligen nu har... — vi har fått förslaget till riksdagen och nu är det upp till riksdagen.

Viimeisenä toivon vielä, että jatkossa tulisi vielä enemmän resursseja etenkin hallinto-oikeuksiin, [Puhemies koputtaa] missä on valtava määrä myös yksityisen sektorin investointeja jonossa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Rantanen, Mari, olkaa hyvä.

19.21 Mari Rantanen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Käymme tämän keskustelun täällä joka vuosi, ja nyt kun ensi vuoden budjetti on siellä 65 miljardin kokonaissummissa ja tähän oikeudenhoitoon löytyy miljardi, niin jaksan joka kerta hämmästellä tässä salissa, miten voi olla mahdollista, että sinne ei löydy sitä 20:tä miljoonaa, mikä tarvittaisiin perusrahoituksen vähimmäistasoon, jotta nämä oikeudenhoidon viranomaiset pystyisivät hoitamaan asiansa. Tämä on siis selkeästi valintakysymys, ja toivoisin, että seuraavalla kerralla tämä valinta olisi tehty niin, että tämä puoli hoidetaan. Tämä on yksi yhteiskunnan peruspilareista.

Olisin vielä sen verran kysynyt, että kun lakivaliokunnan lausunnossa nimenomaan kiinnitetään vakavaa huomiota tähän rahoitusvajeeseen, tähän 20 miljoonaan euroon, mutta tarkoituksemme ei nähdäkseni ollut se, [Puhemies koputtaa] että tätä ei tarvitsisi korjata, kun odotellaan selontekoa. [Puhemies: Kiitoksia!] Toivoisin, että tämä perusrahoituksen korjaaminen nopeutuisi.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Mäkynen, Matias, olkaa hyvä.

19.23 Matias Mäkynen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Teimme jo hallitusneuvotteluissa tämän hallituskauden alussa arvovalinnan, että panostamme oikeudenhoidon resursseihin ja oikeusvaltion kehittämiseen, ja se jatkuu tässä ensi vuoden budjetis-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

sa — 16 miljoonaa euroa ja jopa enemmänkin nostetaan oikeudenhoidon resursseja, 70 miljoonaa tähän mennessä tällä hallituskaudella. Tällä tiellä on hyvä jatkaa, jotta käsittely-aikoja ja jonoja oikeudenhoidossa voidaan purkaa.

Haluaisin kysyä yhdestä merkittävästä uudistuksesta, joka ensi vuonna on edessä. Tiesti nyt pääsemme toimeenpanemaan tätä käräjäoikeuksien todistelun keskittämistä, mutta seuraava rikosoikeuteen liittyvä uudistus on seksuaalirikoslainsäädännön uudistaminen ja siellä erityisesti rangaistusten koventaminen, suostumusperiaatteen tuominen lainsäädäntöön. Haluaisin kysyä ministeriltä, missä tämä esitys menee ja mitä voitte kertoa siitä, minkälaisia muutoksia on esimerkiksi lausuntokierroksen jälkeen tehty? — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Soinikoski, olkaa hyvä.

19.24 Mirka Soinikoski vihr (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yhteiskunnan vahvuus mitataan siinä, miten se kohtelee heikompiaan. Etenkin oikeudenhoidossa tämä periaate korostuu, sillä juridiikka ei saa olla vain hyväosaisten oikeus. Hyvinvointivaltiona meidän on huolehdittava siitä, että myös vähemmistöjen, naisten, lasten oikeudet toteutuvat täysimääräisinä.

Ensi vuoden budjetissa naisten ja lasten oikeuksia vahvistetaan kohdistamalla lisärahoitusta esimerkiksi naisvankityöhön. Lisärahoituksella kehitetään rangaistusta suorittavien naisten tarvitsemia palveluja ja lisätään erityisesti terveys- ja päihdepalveluja. Myös loppuvuodesta myönnetty 100 000 euron lisärahoitus Ihmisoikeusliitolle ja 150 000 euron lisärahoitus Pakolaisneuvonnalle ovat tärkeitä tekoja, joilla vahvistetaan ihmisoikeuksien toteutumista ja ihmisten yhdenvertaisuutta.

Tärkeä tasa-arvoteko olisi vanhemmuuslain päivittäminen, joka toivottavasti saadaan mahdollisimman pian eduskunnan käsittelyyn valiokunnasta. Vanhemmuuslaki olisi pieni, mutta merkittävä askel perheiden ja lasten tasa-arvon edistämisessä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Och sen ledamot Adlercreutz.

19.25 Anders Adlercreutz r (vastauspuheenvuoro): Ärade talman! Edustaja Tynkkynen nosti puheenvuorossaan vihapuheesta esille valinnan, että se on valinta, ja niinhän se toden totta on. Isolle osalle poliittista kenttää ei ole ongelma tehdä valintaa. Isolle osalle poliittista kenttää ei ole vaikeaa pysyä puheessaan sellaisessa, jota ei voida määritellä vihapuheeksi.

Oikeusministeriössä on toden totta monta hyvää uudistusta nyt viety eteenpäin, monta odotettua lakiesitystä työstetään. Oikeudenhoidon selonteko on myöskin tärkeä dokumentti, koska vaikka paljon tehdään, niin vielä on paljon parannettavaa.

Minister Henriksson, ni har också lyft upp frågan om rättsstatens situation, inte bara internationellt utan också i Finland, om behovet att se till att våra strukturer också är tillräckligt starka så att vi kan stå emot ett potentiellt tryck ifall det någon gång kommer. Kunde ni lite berätta om de tankar ni har kring det här, vad det kunde vara fråga om för åtgärder, lagförslag eller reformer?

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Tack. — Sitten ministeri Henriksson, 3 minuuttia, vastauspuheenvuoro.

19.26 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson: Arvoisa puhemies! Kiitos ensinnäkin erittäin hyvistä kysymyksistä kaikille edustajille. Aloitan ehkä tällä kertaa vankilaturvallisuudesta. Se on yleisesti ottaen edelleen hyvällä tasolla, mutta niin kuin täällä edustajat ovat tuoneet esille, myös huolenaiheita on. Työturvallisuus on, voidaan sanoa näin, koronatilanteesta johtuen hiukan parantunut johtuen siitä, että vangit on siirretty ulkoilemaan ja ruokailemaan osastoittain pienemmissä ryhmissä ja tämä on rahoittanut vankilailmapiiriä. On toki myös niin, että järjestäytynyt rikollisuus on asia, mikä pitää koko ajan muistaa, ja on myös ryhdytty toimenpiteisiin. Esimerkiksi tänä vuonna Turun vankilaan perustettiin toinen valtakunnallinen varmuusosasto. Aiemmin sellainen oli vain Riihimäen vankilassa. Ensi vuonna toteutetaan vankipaikkauudistus, jossa vaarallisten vankien sijoittelua muutetaan ja neljään eri vankilaan perustetaan 13 uutta osastoa. Jatkossa nämä vaaralliset vangit keskitetään Riihimäelle, Turkuun, Sukevalle ja Mikkeliin.

Myös yksin työskentelyä on vähennetty, ja turvatekniikkaa päivitetään. Syksyllä luovutettiin myös miesten ja naisten yhteisistä avovankiloista, mikä on myös vähentänyt naisvankien kokemaa häirintää, mikä on myös erittäin tärkeää. Vanginvartijoiden koulutusta tullaan myös lisäämään, ja aloituspaikkojen määrää on korotettu 60:stä 80:een. Tällä pyritään myös siihen, että löydetään vartijoita.

Oikeudenhoidon selonteosta on siis tehty päätös. Valmistelu on aloitettu, ja tässä on, edustaja Myllykoski, tarkoitus antaa kattava ja yhteismitallinen tilannekuva oikeudenhoidon nykytilasta ja lähiajan kehityssuunnista, sekä tullaan myös ehdottamaan tarvittavia jatkotoimenpiteitä. Tässä tullaan nimenomaan käymään hallinnonalan eri toimijat lävitse ja juuri sen takia, että saataisiin vastaukset niihin kysymyksiin, mikä on resurssitilanne, mitä tarvitaan siihen, että me päästäisiin sellaiseen tilanteeseen, että ruuhkia voidaan purkaa, että käsittelyaikoja voidaan lyhentää ja että oikeusturva toteutuu paremmin kuin tänä päivänä. Se on tämän tarkoitus. Yhdyn siihen näkemykseen, että meidän pitäisi vaalia oikeusvaltiota myös oikeudenhoidon osalta, ja sen takia tämä on meidän kaikkien eduskuntapuolueitten tehtävä riippumatta siitä, ketkä istuvat seuraavassa hallituksessa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Sitten mennään puhujalistaan. Edustaja Myllykoski, olkaa hyvä.

19.29 Jari Myllykoski vas: Herra puhemies! Kiitoksia ministerille tuosta hyvästä selvityksestä. Kun ei kaikesta tiedä, niin on hyvä kysyä, ja kun saa hyvän vastauksen, niin tietää enemmän.

Samaan asiaan kuin edustaja Tolvanen, vankilaturvallisuus. Kävimme tuossa satakuntaisten kansanedustajien kanssa Huittisten vankilassa toteamassa joitakin asioita, joissa on sellaista huolta ja murhetta. Todellakin, vankilayksikkö, jossa on lyhytaikaisia vankeja, on haasteellinen ympäristö nimenomaan vankilan vartijoille, koska siellä ei synny sellaista omanlaistaan vankilalle tyypillistä toimintamallia, vaan vangit ovat siellä muuntorangaisuksen takia lyhyitä aikoja. Juuri sinne pitäisi kyllä resursoida riittävästi henkilöstöä, jotta siellä, sanotaanko, työpaikka voisi olla houkutteleva. Se on erittäin haasteellinen ympäristö ihmiselle ottaa vastaan vankien osaltaan aika aggressiivistakin purkautumista oleva käyttäytyminen. Siinä mielessä on todella tärkeää, että siitä asiasta pidetään huolta.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Mutta tälle sektorille kuuluu myös se yksi iso kiitoksen sana, mikä tässä tuli esille, eli nyt maksuhäiriömerkintöjen poistaminen kuukaudessa. Se on ollut pitkälinen polku. Edelliskaudella 138 allekirjoittajaa, tälläkin kaudella yli 100 allekirjoittajaa, ja nyt kiitos ministerille siitä, että tämä asia, vaikka se oli yhdistetty hallitusohjelmassa positiiviseen luottorekisteriin, pystyttiin erottamaan. Uskoisin, että tässä on ollut ministerillä erityinen rooli, jotta ministeriön virkamiehet ovat suostuneet irrottamaan sen erilliseksi, koska niin kuin ministeri on aiemmin täällä todennut, laki valmistellaan, mutta ei voida panna täytäntöön teknisistä syistä tätä positiivisen luottorekisterin käyttöönottoa.

Hallitusohjelmassa on erittäin paljon kirjauksia ja voimakkaasti tuotu esille yleensä velallisten asemaan liittyviä asioita. Yksi, mitä haluan tässä puheenvuorossani ministeriltä kysyä, on ulosottomiesten palkkioperusteisuus eli voutien toiminta kaikessa nykymaailmassa. Voi olla, että olen aivan väärässä, mutta olen nyt kohta reilu 10 vuotta seurannut sitä keskustelua, mitä varsinkin pk-sektorin yrittäjiltä tulee, kuinka voudit tavallaan pyörittävät sitä rulettia aina uudelleen ja uudelleen ja uudelleen. Se ei koskaan lopu. Tärkein olisi saada nyt jotakin muutosta siihen, niin että koroissa olisi katto ja että velkapääoma vähenisi ensin ja sitten tulisivat korot vasta perässä, jotta se taakka ei tule kohtuuttomaksi. Ihmiset, jotka maksavat velkoja, maksavat korkoja, ja se velkapääoma ei lainkaan lyhene. [Sebastian Tynkkynen: Juuri näin!] Siinä mielessä nyt minä toivon, ja voin jopa sanoa, että uskon, että ministeri Henriksson vielä tällä kaudella pystyy tähän tarttumaan ja mahdollistamaan sen, että velalliset pääsevät synneistään pois ja takaisin yhteiskuntaan ja motivoivat yrittämiseen ja työn tekemiseen korostuu. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Laukkanen poissa. — Edustaja Soinikoski, olkaa hyvä.

19.34 Mirka Soinikoski vihr: Arvoisa puhemies! Toimiva oikeuslaitos on yksi demokration kulmakivistä. Sujuva ja suoritusvarma oikeuslaitos on edellytys kansalaisten sisäiselle luottamukselle ja turvallisuudentunteelle. Tämän takia on äärimmäisen tärkeää, että turvaamme oikeuslaitoksen riittävät resurssit. Tällä hallituskaudella oikeudenhoidon määrärahoja onkin tasaisesti lisätty. Määrärahojen lisääminen on olennaista, sillä Suomessa oikeudenkäyntien kokonaiskestot ovat huolestuttavan pitkiä. Esimerkiksi yli vuoden kestävien käräjäoikeuden rikosasioiden määrä on lisääntynyt 43 prosentilla verrattuna vuoteen 2010. Koronakriisi on entisestään ruuhkauttanut käsittelyä, sillä pandemian takia oikeusistuntoja jouduttiin lykkäämään. Tämän takia on hienoa, että hallitus on päättänyt lisätä syyteharkinnan ja tuomioistuinten rahoitusta 3 miljoonalla eurolla käsittelyaikojen lyhentämiseksi ja käsittelyruuhkan purkamiseksi. Nämä ovat tärkeitä toimia yhteiskunnan sisäisen luottamuksen ja oikeuslaitoksemme toimivuuden vahvistamiseksi — kiitos siitä.

Arvoisa puhemies! Vaikka oikeusministeriön hallinnonalan rahoitusta on tällä kaudella tasaisesti lisätty, on rahoitus sen tarpeisiin nähden edelleen riittämätön. Etenkin Rikosseuraamuslaitoksen, Syyttäjälaitoksen ja julkisen oikeusavun rahoitustilanne on selvitysten mukaan edelleen heikolla pohjalla. Erityisen huolissani olen julkisen oikeusavun rahoitustilanteesta, jolla pystytään auttamaan vähävaraisten ja pienituloisten oikeuskuluissa. Oikeudenkäyntikulut ovat monelle liian kalliit, minkä takia oikeutta ei välttämättä uskalleta lähteä hakemaan oikeusteilse. Tämä ei ole hyvinvointivaltion periaatteiden mukaista, sillä oikeusvaltiossa jokaisella asuinpaikasta tai varallisuudesta riippumatta pitää olla yhdenvertaiset mahdollisuudet hakea oikeutta asialleen. Pidän erittäin hyvänä sitä, että oikeus-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

ministeri on tarttunut lakivaliokunnan ehdotukseen laaja-alaisesta selvityksestä oikeusvaltion ja oikeusturvan toteuttamiseksi. Nykyiset kipukohdat voidaan ratkaista sektorirajat ylittävällä yhteistyöllä ja vahvistamalla johdonmukaisesti oikeudenhoidon resursseja pitkällä aikavälillä.

Arvoisa puhemies! Hallitusohjelman tavoitteena on rakentaa Suomesta lapsiystävällinen maa, jossa perheiden tasa-arvoa vahvistetaan ja heidän valintojaan tuetaan. Vanhemmuuslaki on tässä työssä tärkeä askel oikeaan suuntaan. Vanhemmuuslain seurauksena erilaisia pari- ja perhesuhteita tullaan kohtelemaan ensimmäistä kertaa yhdenvertaisesti lainsäädännössä riippumatta puolisoiden sukupuolesta tai perhemuodosta. Perheiden moninaisuus on rikkaus, eikä ihmisiä tai perheitä pidä pakottaa ahtaisiin ja aikansa eläneisiin muotteihin. Lain keskiössä on koko lainsäädäntöprosessin ajan ollut lapsen oikeuksien vahvistaminen. Lapsella pitää olla yhdenvertaiset oikeudet ylläpitää ja kehittää suhteitaan vanhempiinsa riippumatta näiden sukupuolesta tai perhemuodosta. Lapselle tärkeintä ovat turvalliset ja välittävät aikuiset. Lainsäädäntöä on päivitettävä tunnustamaan entistä paremmin perheiden monimuotoisuus.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Tolvanen, olkaa hyvä.

19.37 Kari Tolvanen kok: Arvoisa herra puhemies! Haluan puhua tästä ikävästä asiasta, oikeudenhoidon rahoituksesta, ja siinä samassa yhteydessä en voi olla puhumatta turvallisuussektorin rahoituksesta. On perusteltua ja hienoa, että nyt tämä oikeudenhoidon selonteko tehdään, mutta toivoisin, että myös tehtäisiin selonteko turvallisuusviranomaisten tilanteesta. Itse asiassa eilen, kun täällä oli sisäministeriön pääluokka esillä, keskustelin täällä ja sitten tilaisuuden jälkeen sisäministeri Mikkosen kanssa ja kerroin, että 2015 oli tällainen parlamentaarinen työryhmä, joka käsitteli kaikki turvallisuus- ja oikeusviranomaiset läpi eli sen ketjun. Itse asiassa te, ministeri Henriksson, olitte asettamassa sitä yhdessä silloisen sisäministeri Räsäsen kanssa. Meillä oli silloin todella kiireinen aikataulu, oli vaalit tulossa, ja emme ehtineet kovinkaan syvällisesti paneutumaan asioihin, mutta ainakin sisäministeri Mikkonen oli hyvin kiinnostunut asiasta, ja minä esitän toiveen, että josko te hänen kanssaan keskustelisitte ja saataisiin nyt vaikka uusi parlamentaarinen ryhmä, joka kävisi nämä kaikki turvallisuus- ja oikeusviranomaiset läpi, sen ketjun. Kun nimittäin silloin 2015 me pääsimme hyvin nopeasti yksimielisyyteen, kaikki puolueet, näistä seuraavista asioista:

Rahoituksen pitää olla pitkäjänteistä. Sen pitää mennä yli vaalikausien. Sen on oltava ennustettavaa, koska esimerkiksi poliisin koulutus kestää yli kolme vuotta ja syyttäjiä ja tuomareita on määräaikaisessa virkasuhteessa, mikä etenkin tuomarien osalta on aika kysenalaista oikeusvaltiossa. Näitä voitaisiin varmaan vähentää.

Sen lisäksi tämä ketjunomaisuus, mistä täälläkin on puhuttu, eli pääsääntö, että kun joku viranomainen, vaikka poliisi, saa lisää rahoitusta, niin sitä saisivat myös oikeusviranomaiset, joskaan eivät aina: jos poliisi saa ennalta estävään toimintaan lisärahoitusta, niin sehän pikemminkin vähentää näitä syyttäjien ja oikeuden tehtäviä, toivottavasti — se ei aina ole näin, mutta pääsääntö on näin.

Se oli se meidän toinen pointtimme, ja kolmas oli sitten, että näiden eri viranomaisten rahoituksesta ict-kiinteistökulut erotettaisiin henkilöstökuluiksi, koska nehan ovat hyvin yllättäviä, etenkin ict-kulut monissa viranomaisissa, ja tuntuu, että niistä tulee semmoisia

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

ikuisuusprojekteja ja ne vievät rahaa ihan kauheasti. Ja mistä ne otetaan? No, okei, lisärahoitusta vähän, mutta sitten henkilöstökuluistahan niitä monesti nipistetään.

Arvoisa herra puhemies! Toivoisin todella, että nyt päivitetäisiin tämän oikeudenhoidon selonteon lisäksi myös nämä kaikki, viranomaisten yhteistoiminta, rahoitukset ja se ketju, mikä toimii, ja se lähtisi ihan sieltä hätäkeskuksesta. Se on tärkeä lenkki monessa paikassa. Pelastustoimi, ensihoito on siinä mukana. Sitten totta kai tulee poliisi, Rajavartiolaitos, eikä pidä unohtaa Tullin rikostorjuntaa. Se on hyvin merkittävä toimija nykypäivänä. Ja sitten mennään sinne oikeudenhoidon puolelle syyttäjiin, tuomioistuimeen, Riseen ja oikeusapuun ja niin edespäin. Nämä kaikki pitäisi käydä läpi. Ja nyt tässä olisi vielä aikaa — jos kaikki nyt menee ennustetusti — tällä vaalikaudella tämä käydä läpi, koska minä en oikein usko, että tässä eri puolueiden välillä on mitään kovin isoja ristiriitoja. Ainakin silloin 2015 päästiin täysin yksimielisyyteen.

No, tässä välissä on ollut kahdet hallitusneuvottelut, ja valitettavasti oikeastaan mikään näistä tämän parlamentaarisen työryhmän esityksistä ei ole toteutunut. Mutta pitäisikö katsoa nyt uuteen aikaan ja ehkä nyt päivittää tätä, yrittää uudestaan? Se on meidän kaikkien yhteinen etumme, ja itse asiassa se on rehellisten suomalaisten etu, että me saamme toimivan viranomaisketjun hädän hetkellä ja että kun joku tarvitsee apua, niin se apu tulee nopeasti, jos se on laadukasta, mutta myös, että sitten, kun joku joutuu oikeudenloukkauksen kohteeksi, hän saa asiansa nopeasti oikeudessa esille. Ja toki pitää huomioida myös ne, jotka ovat syytteessä, että hekin saavat asiansa nopeasti esille. Eli toivoisin tämmöistä, ja toivon, että keskustellette sisäministerin kanssa asiasta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Said Ahmed.

19.42 Suldaan Said Ahmed vas: Arvoisa puhemies! Kiitän hallitusta budjetista, joka pyrkii korjaamaan meneillään olevan koronakriisin taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia.

Haluan puheenvuorossani nostaa esille nuoret, joiden talouteen koronakriisi on erityisesti vaikuttanut. Moni nuori aikuinen on jäänyt työttömäksi tai lomautettiin. Monella nuorella jäi kesätyöpaikka saamatta. Monella opinnot hidastuivat tai jäivät kokonaan tauolle: Kela uutisoi juuri lakkauttavansa opintotuen 3 000 opiskelijalta.

Myös ylivelkaantuminen on kasvava ongelma. Vaikka epidemiatilanne paranee, on vaara, että osa nuorista jää velkaloukkuihin ja syrjäytyy. Olenkin tyytyväinen, että hallitus panostaa ihmisten talousosaamiseen ja -neuvontaan. Toivon, että nuoret huomioidaan erityisesti tässä työssä. Myös valmistelussa oleva maksuhäiriömerkintöjen nopeampi poisto tulee helpottamaan monia.

Arvoisa puhemies! Meidän on huolehdittava siitä, että nuorten tulevaisuus ei jää koronakriisin varjoon.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Matias Mäkynen, olkaa hyvä.

19.44 Matias Mäkynen sd: Arvoisa puhemies! Kuten jo debatissa toin esiin, teimme jo hallitusneuvotteluissa selkeän arvovalinnan, että lähdemme vahvistamaan suomalaista oikeusvaltiota niin resursseiltaan kuin toimintakyvyltään muutenkin.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Koronakriisi on vaikuttanut, yhtä lailla niin kuin koko muuhun yhteiskuntaan, myös meidän oikeudenhoitoomme, ja on ollut erittäin toivottua ja tervetullutta, että hallitus on myöntänyt lisäresursseja myöskin oikeudenhoitoon, käsittelyaikojen lyhentämiseen ja jonojen purkamiseen.

Samaan aikaan kun puhumme resursseista, on kuitenkin tärkeää koko ajan miettiä, miten voisimme tehostaa oikeudenhoidon toimintaa myös muilla tavoin, ja yksi tärkeä asia on tietysti nyt ensi vuonna alkava toimeenpano sille, että jatkossa todistelu keskitetään käräjäoikeuksiin ja alamme videoida todistelua, jotta sitten myöhemmin se voidaan hyödyntää hovioikeuksissa ja myöhemmissä oikeusketjun vaiheissa. Mutta on muutenkin syytä pohtia, miten näitä käsittelyaikoja saisimme vielä toimintaa tehostamalla lyhennettyä ja jonoja purettua sekä myöskin samalla alennettua oikeudenhoidon maksuja, jotka ovat jo osittain sellaisella tasolla, että kaikki suomalaiset eivät pysty oikeutta itselleen hakemaan sitä tarvitessaan.

Ensi keväänä meillä on tulossa esitys seksuaalirikoslain uudistamisesta, mistä sovimme hallitusohjelmassa, ja se on yksi tämän hallituskauden tärkeimmistä muutoksista. Toivotavasti saamme sen ripeästi tänne eduskuntaan ja käsiteltyä tehokkaasti lakivaliokunnassa, jotta se saadaan myös mahdollisimman pian voimaan. Kysymys on myös oikeusvaltion kannalta erittäin tärkeästä uudistuksesta, joka päivittää tämän osan rikoslaistamme tähän päivään.

Erittäin ajankohtainen aihe, joka niin ikään liittyy resursseihin ja talouteen, on vankiloiden turvallisuustilanne, josta esimerkiksi edustaja Tolvanen ja moni muu on tässä salissa puhunut ansiokkaasti. Jengirikollisuus, sen johtaminen varsinkin, on siirtynyt yhä enemmän vankiloihin, ja meillä on useita toimenpiteitä, joilla pystyisimme vankiloiden turvallisuutta parantamaan. Niitä on otettu käyttöön, mutta resurssien mukana pystyisimme vielä entisestään parantamaan vankiloiden turvallisuustilannetta, esimerkiksi osastointia tehostamalla niin, että jengirikolliset olisivat omissa osastoissaan ja muut vangit sitten omissaan.

Hallitusohjelmassa on myös monia merkittäviä asioita ylivelkaantuneiden aseman parantamiseksi: Maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikojen lyhentämistä koskeva hallituksen esitys on jo eduskunnassa, ja sitä toivottavasti pääsemme heti alkuvuodesta lakivaliokunnassa viemään eteenpäin. Toinen tärkeä uudistus on positiivinen luottorekisteri, jonka saamme ensi vuonna jo myöskin eduskuntaan. On tärkeää, että ihminen ja toisaalta myös luotonantaja voivat nähdä yhdestä paikasta, mitä kaikkia luottoja on kertynyt ja esimerkiksi minkälaisia maksuaikoja ihmisellä on.

Jatkossa tulisi edelleen pohtia, että esimerkiksi ulosoton suojaosaa korottamalla tai edelleen velkaneuvontaa ja sen resursseja vahvistamalla parantaisimme ihmisten tilannetta ja mahdollistaisimme velkakierteestä irti pääsemisen. Tässä korona-aikana meillä on ollut myös pikavippeihin liittyviä poikkeuksia lainsäädännössä. Olemme tiukentaneet niiden mainontaan ja toisaalta korkokattoon liittyvää sääntelyä, ja tätä olisi syytä edelleen selvittää; tutkia ensinnäkin, mitkä ne vaikutukset koronakriisin aikana ovat olleet, kun lainsäädäntöä on tiukennettu, ja toisaalta sitten miettiä, olisiko syytä tehdä pysyviksi näitä tiukennuksia.

Olemme käsitelleet myös jo tällä kaudella vihapuhetta. Olemme edistäneet esimerkiksi sitä, että laitton uhkaus on tulevaisuudessa syyttäjän nostama syyte ja se tuodaan yleisen syytteen alle. Esimerkiksi edustaja Keto-Huovinen on pitänyt esillä, että tulevaisuudessa myös muita rikoksia olisi syytä tuoda tähän samaan tilanteeseen. Tämä viharikosten eh-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

käiseminen, maalittamisen ehkäiseminen, on todella tärkeää myös oikeusvaltion toimivuuden ja esimerkiksi meidän oikeusjärjestelmän toimivuuden näkökulmasta.

Haluan tähän loppuun lainata professori Tapio Määttä Itä-Suomen yliopistosta, joka tällä viikolla kirjoitti: ”Vihapuhe rajoittaa sananvapautta. Jos haluaa puolustaa sananvapautta, on vastustettava vihapuhetta. Jos vastustaa vihapuheen vastustamista, silloinhan puolustaa vihapuhetta ja tulee kannattaneeksi sananvapauden rajoittamista. Simppeliä, eikä vaan?”

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Nyt ministeri Henriksson, 2 minuuttia.

19.49 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson: Arvoisa puhemies! Tiiviit vastaukset.

Edustaja Filatov kysyi tupakoinnista vankiloissa. Siitä on perustuslakivaliokunta linjannut, että kokonaista tupakointikieltoa ei voida säätää vankiloihin. Vankien on saatava tupakoida ulkotiloissa, ja tämä maksaa. Se on pyrittävä hoitamaan lisätalousarviolla ensi vuonna.

Sitten edustaja Bergqvist kysyi tästä videointijärjestelmästä ja siitä, miten siihen päästään käsiksi, koska ja mitä tehdään. Tässä on aivan varmasti tarvetta kouluttaa tuomareita, kouluttaa kaikki se henkilökunta, joka tulee tekemään töitä tässä uudessa järjestelmässä. Siihen koulutukseen varmasti Tuomioistuinvirasto panostaa, se on aivan päivänselvä asia. Se on varsin, varsin tärkeä uudistus.

Seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistus on loppumetreillä. Tämä on valtavan iso uudistus, valtavan tärkeä uudistus, jolla hallitus haluaa vahvistaa jokaisen kansalaisen seksuaalista itsemääräämisoikeutta. Siinä on oikeastaan kaksi päätavoitetta: sääntely muutetaan vapaaehtoisuuden puutteeseen perustuvaksi, ja samalla ankaroitetaan sääntelyä erityisesti lapsiin kohdistuvien rikosten osalta. Tässä on ollut hyvät kuulemiset, ja tältä osin haluan uskoa siihen, että ensi vuoden tammikuun puolella, mahdollisesti helmikuussa, mutta tammi—helmikuussa tämä esitys tulee tänne eduskuntaan — varsin, varsin tärkeä asia.

Sitten tässä edustaja Tolvanen nosti esille, että selontekoa pitäisi tehdä yhdessä turvallisuusviranomaisten kanssa tai sisäministeriön kanssa. No nyt tässä asiassa on niin, että on tarpeen tehdä oikeudenhoidon osalta erillinen selonteko. Sellaista ei ole koskaan tehty. Meillä on sisäisen turvallisuuden selonteko, [Puhemies koputtaa] ja yleensä tiedetään poliisin resurssit paremmin. Nyt on tarvetta saada tietoa myös siitä, mitä oikeudenhoidon kaikki toimijat tarvitsevat. Se on äärimmäisen tärkeätä, mutta totta kai tätä pitää tehdä yhdessä, [Puhemies: Kiitoksia!] ja koko ketju tarvitsee riittävän rahoituksen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Kopra poissa. — Edustaja Zyskowiec, olkaa hyvä.

19.52 Ben Zyskowiec kok: Arvoisa herra puhemies, arvoisa kunnioitettu oikeusministeri! Olen viime aikoina useamman kerran pyrkinyt kiinnittämään tämän salin ja laajemmin yleisön huomiota siihen, että Suomessa perustuslain tulkintalinja on aivan liian tiukka. En puhu nyt korona-ajasta, joka on tietysti merkinnyt poikkeuksellista ihmisten perusoikeuksien arvioimista. Mutta sanon koronastakin sen, että kun koronaepidemian alkuvaiheessa kysyttiin, hidastaako Suomen perustuslakitulkinta joidenkin sellaisten tehokkaiden koronan rajoitustoimien käyttöön ottamista, jotka muissa oikeuskulttuuriltaan Suomeen

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

rinnastettavissa maissa on voitu ottaa tehokkaasti käyttöön, niin ilmeisesti kenenkään ei enää tarvitse tätä kysyä. Mutta nyt puhun siis muusta kuin koronasta.

Arvoisa rouva ministeri, nykyisen Rinteen—Marinin hallituksen aikana hallitus on antanut eduskunnalle kymmeniä perustuslain vastaisia lakiesityksiä — kymmeniä. Eräässä vaiheessa laskeskelin, että niitä oli yli 30. Sen jälkeen niitä on annettu varmasti ainakin kymmenen lisää, joten niitä on ainakin yli 40. Mistä tämä teidän mielestänne, ministeri Henriksson, kertoo? Onko teidän mielestänne täysin normaalia, että hallitus, nykyinen hallitus, edellinen hallitus, seuraava hallitus antaa jatkuvasti eduskunnalle lukuisia perustuslain vastaisia lakiesityksiä? Onko tämä normaalia? Tietysti nämä lakiesitykset perustuslakivaliokunnan lausuntojen jälkeen korjataan asianomaisissa erikoisvaliokunnissa perustuslain mukaisiksi, mutta, onko tämä normaalia? Mistä tämä tilanne johtuu? Meillä on maassa syvä rauhan tila. Meillä on laajapohjainen enemmistöhallitus, joka erikseen vielä korostaa kunnioittavansa perus- ja ihmisoikeuksia, ja kuitenkin tämänkin hallitus on antanut kymmenittäin perustuslain vastaisia lakiesityksiä. Mistä tämä teistä kertoo, ministeri Henriksson? Kertooko se siitä, että hallitus on täysin piittaamaton perustuslain säännöksistä? Ei todellakaan — ei edellinen hallitus ollut, ei nykyinen hallitus ole, eikä seuraavaan hallitus ole.

Esimerkiksi te, ministeri Henriksson, henkilökohtaisesti korostatte aivan oikein usein perus- ja ihmisoikeuksien merkitystä, ja kuitenkin kymmeniä perustuslain vastaisia lakiesityksiä. Mistä tämä kertoo? Ei kerro hallituksen piittaamattomuudesta perustuslaista. No, kertooko se siitä, että eri ministeriöissä lakeja valmistelevat virkamiehet suhtautuvat täysin piittaamattomasti perustuslakiin tai että he ovat täysin kyvyttömiä? Ei kerro, päinvastoin. Meillä on ministeriöissä erinomaisia virkamiehiä — erinomaisia virkamiehiä — esimerkiksi oikeusministeriössä aivan huippujuristeja. Arvostan näiden virkamiesten työtä todella korkealle, ja kuitenkin kymmeniä perustuslain vastaisia lakiesityksiä. Mistä tämä kertoo? Se kertoo siitä, että meidän tulkinnat perustuslaista ovat ylikireitä, siis meidän, tarkoitan Suomessa. Minun mielestäni tämä on aivan selvää. Viimeksi, kun käsitelimme arpajaislakia, toin esiin sitä, millaista hiusten halkomista siinä yhteydessä perustuslakivaliokunnassa harjoitettiin. Mistä tämä tilanne teidän mielestänne johtuu, ministeri Henriksson? Olisi mielenkiintoista kuulla.

Olen taustalla keskustellut useamman virkamiehen kanssa, johtavan virkamiehen kanssa, ja en usko, että heillä on mitään erityistä tarvetta olla minun kanssani samaa mieltä, vaikka yleensä me ihmiset mielellämme olemme keskustelukumppanin kanssa ainakin jossain määrin samaa mieltä. Mutta tämän ajatuksen, minkä tässä esitän ylikireästä tulkintalinjasta kautta linjan, on jakanut moni virkamies, jonka kanssa olen keskustellut, puhumatakaan monista yksittäisistä kansanedustajista tässä talossa, joiden kanssa olen käytävillä keskustellut.

Kerroin äsken perustuslain vastaisista lakiesityksistä. Sen lisäksi nykytilanteessa koluttelemme jatkuvasti perustuslain raameja. Täällä esillä ollut hyvä esitys siitä, että videoidaan todistajat jo käräjäoikeudessa, ei uudelleen hovioikeudessa, joka vahvistaa uhrien oikeusturvaa, joka vahvistaa oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä, sen hallituksen esityksen perusteluissa on 13 sivua mietittyä sitä, mikä on tämän [Puhemies koputtaa] esityksen suhde perustuslakiin, ja sen lisäksi se piti vielä lähettää [Puhemies koputtaa] perustuslakivaliokuntaan asian varmistamiseksi. Mistä tämä kertoo? [Puhemies: Kiitoksia!]

Jatkan, herra puhemies, seuraavassa puheenvuorossa.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Keto-Huovinen, olkaa hyvä.

19.57 **Pihla Keto-Huovinen kok:** Arvoisa puhemies... [Puhuja aloittaa puheenvuoron mikrofonin ollessa suljettuna]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Mikrofoni ei toimi. — Nyt toimii.

Arvoisa puhemies! Arvoisa ministeri! Länsimaisen yhteiskuntajärjestyksen yhtenä kruununjalokivenä voidaan pitää kansalaisten oikeusturvan ja ylipäänsä koko oikeusvaltion kokonaisuutta, joka turvaa ihmisten perusoikeuksia ja edistää turvallisen ja oikeudenmukaisen yhteiskunnan kehitystä. Kysymys on valtion ydintehtävistä, joiden tehokkaalla ja luotettavalla toiminnalla on keskeinen merkitys yhteiskunnan vakauden ja turvallisuuden kannalta. Tämä turvallisuuden ja oikeudenmukaisuuden selkäranka on jäänyt jälleen kerran budjettiehdotuksessa vaille kipeästi kaivattua riittävää perusrahoitusta, jolla on suora vaikutus hallinnonalan toimijoiden toimintaedellytyksiin.

Olen tässä salissa monesti muistuttanut siitä, että kansalaisten oikeusturvan välttämätön edellytys on sujuvasti toimiva ja riittävästi resursoitu rikosprosessiketju poliisista syyttäjälaitoksen kautta tuomioistuinlaitokseen ja lopulta Rikosseuraamuslaitokseen. Tämä ketju on resursoitava niin, ettei asioiden käsittely ruuhkaudu ja pullonkauloja synny. Kuitenkin jo tällä hetkellä tämän ketjun toimivuutta rapauttaa resurssipulan aiheuttama juttusuma, henkilöstön uupuminen sekä koronapandemian aiheuttamat istuntojen lykkääntymiset. Henkilöstön ja määrärahojen puute heikentää myös konkreettisesti kansalaisten oikeusturvaa ja ylipäänsä koko alan houkuttelevuutta työpaikkana.

Arvoisa puhemies! Kuten äsken debatissa totesin, me olemme tilanteessa, jossa kamelin selkä katkeaa hetkenä minä hyvänsä. Rikosprosessiketju tarvitsee akuutisti lisää resursseja. Kuten kerroin aiemmin, tapasin Syyttäjälaitospäivässä muutama viikko sitten lukuisia työtaakan alle rudentuvia ammattilaisia. Alan työtyytyväisyysarvot ovat pudonneet, alan työntekijöiden sairastavuus on noussut. Esimerkiksi vankeinhoidossa työntekijöiden sairastavuus on yli 15 prosenttia, kun valtion keskiarvo on 7 prosenttia. Syyttämisprosentit vaihtelevat eri alueilla noin reilusta 50 prosentista 75 prosenttiin, mutta ei ole kohtuullista, että oikeusturvan saatavuus riippuu asuinpaikasta ja alueella olevasta jutturuuhkasta.

Arvoisa puhemies! Asian tärkeyden huomioon ottaen suhteessa muihin hallinnonaloihin ja etenkin hallituksen velanottoon kyse ei ole suurista summista. On arvovalinta, että hallituksen budjettiehdotuksella oikeudenhoidon joutuu jatkamaan nilkuttamista riittämättömällä perusrahoituksella. Resurssitilanne on johtanut siihen, että ihmisten oikeusturva jää toteutumatta, kun viranomaisten lakisääteisten tehtävien hoitaminen vaikeutuu. Voidaan jopa sanoa, että tämä on uusi, hyväksytty normaali. Tähän kriittiseen rahoitusvajeeseen kokoomuksessa on kiinnitetty huomiota ja se on tunnistettu, ja olemme sitoutuneet myöskin korjaamaan tätä asiaa ja turvaamaan oikeudenhoidon resurssit.

Hallitukselle haluan antaa kiitoksen siitä, että olette päättäneet tehdä lakivaliokunnan esittämän selonteon oikeudenhoidon tilasta, mutta resurssitilanne on kuitenkin niin akuutti, ettei tilanne voi odottaa tämän selvityksenteon loppuun asti, vaan apua tarvitaan jo sitä ennen. Kysyisinkin ministeriltä: mitä aiotte tehdä tälle akuutille tilanteelle? — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

20.02 Sebastian Tynkkynen ps: Arvoisa herra puhemies! Minua huolettaa, kuinka sini-silmäisesti te, edustaja Matias Mäkyne, suhtaudutte sananvapauden tilaan tällä hetkellä Suomessa. Aikaisemille sukupolville oli jokseenkin selvää, että sananvapaus eri maissa kehittyy ja menee eteenpäin, mutta viimeistään meidän sukupolvellamme, mihin ikäluokkaan tekin, sosiaalidemokraattien edustaja Mäkyne, kuulutte, on jo tiedossa se, että sananvapaus voi lähteä ottamaan takapakkia.

Me perussuomalaiset vastustamme vihapuhetta, ja se, että esimerkiksi vihapuhelainsäädäntöä, sen tekemistä vastustaa, ei tarkoita sitä, että hyväksyisi vihapuheen, vaan se tarkoittaa yksinkertaisesti sitä, että me ei haluta enää uusia rajoituksia sananvapauteen ja hämärtää sitä, mitä ihmiset saavat tai eivät saa sanoa.

Kun tuolla kansainvälisillä areenoilla liikkuu kansanedustajakollegoitten kanssa, on mielenkiintoista huomata se, mitkä ovat ne maat, jotka eniten puhuvat vihapuheesta ja sen kriminalisoinnista. Tässä ihan vasta olin käymässä Madridissa, missä ympäri maailman kansanedustajat kokoontuivat yhteen, ja siellä Turkki piti hyvin voimakkaita puheenvuoroja siitä, kuinka vihapuhe pitää saada kitkettyä pois. Turkki on sellainen maa, jossa on tällä hetkellä AKP-islamistipuolue voimassa, ja presidentti Erdoğan ei ole hyväksynyt itseensä kohdistuvaa kritisointia, ja tätä on pidetty vihapuheena. Siellä on jopa sensuroitu Twitteriä, Wikipediaa ja niin edelleen. Tällaiset autoritäärisen suuntaan liikkuvat valtiot nimenomaan haluavat rajoittaa sananvapautta ja käyttää tätä vihapuhe-termiä tällaisenä vipuvartena, ja Suomessa meidän pitäisi mennä juurikin täysin toisenlaiseen suuntaan. Sananvapaus ei tässäkään maassa ole todellakaan mikään itsestäänselvyys.

Sitten varsinaiseen aiheeseen, mistä halusin puhua.

Arvoisa herra puhemies! Vaikka nykyinen hallitus suhtautuu huolettomasti velanottoon, aiheuttavat velkaongelmat yhä useammalle kansalaiselle syvää ahdinkoa. Noin 400 000 maksuhäiriömerkintää on osoitus siitä, että heitä on paljon. Kaikkien apukeinojen ei kuitenkaan tarvitse olla sellaisia, jotka vaativat kasapäin rahaa tai vuosikausien valmistelua.

Elämme maassa, jossa vippimainoksia tyrkytetään jokaisessa kanavassa ja kadunkulmassa. Moni kansanedustajan asemassa oleva tuskin vaivautuu kiinnittämään näihin huomiota, mutta samalla siinä jätetään huomiotta todellinen ongelma. Suomessa on esimerkiksi yli 100 000 peliongelmaa kärsivää, joista osalle vipit näyttäytyvät keinona ruokkia addiktiota. Siksi vippifirmat tekevät kaikkensa, että heidän tarjoamansa keino varmasti näkyisi heillekin. Tehokkaalla lainsäädännöllä tähän voidaan puuttua.

Tein lakialoitteen pikavippimainonnan kuriin laittamiseksi, ja pyydän, että te, arvoisa ministeri, voisitte asiaa edistää, koska teillä on nyt valta. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Rantanen, Mari, olkaa hyvä.

20.06 Mari Rantanen ps: Arvoisa puhemies! Palaan tässä alkuun asiaan, josta puhuin jo tuossa debattipuheenvuorossa, eli siihen faktaan, että meillä valtion ensi vuoden budjetti on noin 65 miljardia ja siitä riittää noin miljardi tänne oikeusministeriön hallinnonalalle. Samoin voidaan todeta, että sisäministeriön budjetti on noin 1,5 miljardia — eli nämä kaksi yhteiskunnan tukipilaria, turvallisuus ja toimiva oikeuslaitos, oikeusvaltio, vievät kaksi ja puoli miljardia 65 miljardista. Sitä voidaan pitää varsin vähäisenä siihen nähden, kuinka tärkeistä asioista puhutaan. Valitettavasti kysymys on valinnoista. Toki aiemmatkin halli-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

tukset ovat varmasti syyllistyneet tähän ongelmaan, että näitä asioita ei ole arvostettu riittävästi, jotta nämä rahoitukset olisivat kunnossa, mutta jostain on aloitettava ja pyrittävä siihen, että tämä asia saadaan kuntoon.

Nythän lakivaliokunta on lausunut tästä riittämättömästä perusrahoituksesta julkisen talouden suunnitelman käsittelyvaiheessa viime keväänä, ja se toisti tämän huolensa ja kiinnitti siihen vakavaa huomiota myös tämän talousarvion lausunnossa. Kuten täällä on todettu, se vähimmäistaso olisi noin 20 miljoonaa euroa. Ja kyllä on niin, että jos me ajatellaan sitä 65:tä miljardia, niin se 20 miljoonaa euroa olisi sieltä varmasti löydetty, mutta siinä on tehty valintoja ja ne valinnat eivät ole samanlaisia kuin täältä oppositiosta katsoen. Perussuomalaisten vaihtoehtobudjetti tämän 20 miljoonaa euroa löysi tänne oikeudenhoitoon.

Sanonpa vielä tähän perään sen, että vaikka tämä selontekoasia, jota lakivaliokuntakin omassa lausunnossaan vaati, on erittäin tärkeä ja tarpeellinen, niin totean saman kuin edustaja Keto-Huovinen: että tämä perusrahoituksen vähäisyys ei saa jäädä odottamaan tätä selontekoa, vaan tämän eteen toivottavasti oikeusministeri Henriksson pyrkii tekemään parhaansa, kun te jälleen kerran palaatte neuvottelupöytään hallituskumppaneiden kanssa.

Sitten täällä on nostettu esiin erittäin tärkeä asia eli vankiloiden turvallisuus ja työntekijöiden jaksaminen. Siellä on, kuten täällä on jo todettu, järjestäytynyt rikollisuus erittäin suuressa roolissa, ja Rikosseuraamuslaitos nostaa esiin muun muassa Mantaqa-jengin, joka aiheuttaa merkittävää uhkaa tällä hetkellä. Lisäksi on todettava yksin työskentely, ja sitten vankiloista myöskin tulee viestiä siitä, että siellä on epäpäteviä sijaisia, joilla ei ole vanginvartijan koulutusta. Myöskin tähän asiaan toivon oikeusministeriön kiinnittävän huomiota.

Sitten nostan tästä talousarvion selvitysosasta lauseen, jossa todetaan: ”Joidenkin vähemmistöryhmien ja koko väestön välillä on huolestuttavia eroja perusoikeuksien toteutumisessa, tietoisuudessa oikeuksista, oikeussuojasta sekä luottamuksesta viranomaisiin.” Nyt kiinnitän huomiota tähän oikeussuojaan. Meillä on maassa ulkomaalaistaustaisten määrä noin 8 prosenttia väestöstä, mutta he käyttävät korkeimman hallinto-oikeuden jutuista yli 50 prosenttia, ja he käyttävät Helsingin hallinto-oikeuden jutuista yli 50 prosenttia, [Sebastian Tynkkynen: Käsittämätöntä!] tämä 8 prosentin kansanosa. Kuitenkin te toteatte täällä selvitysosassa, että ongelma on siinä, että nämä väestöryhmät eivät saa oikeussuojaa. Jos 8 prosentin porukka käyttää yli puolet resursseista, niin eikö silloin voisi ajatella, että se 92 prosenttia, jolle kuuluu vain se 50 prosenttia resursseista, on se, joka on tällä hetkellä vailla oikeussuojaa? Toivoisin, että tähänkin asiaan kiinnitettäisiin myös huomiota, koska aivan yhtä lailla siellä on lastensuojeluasioita, siellä on vammaispalveluasioita ja siellä on muita asioita, jotka ovat myös ihan suomalaisille tärkeitä ja heillä on myös oikeus saada apua ja oikeussuojaa itsellensä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Strand poissa. — Edustaja Vikman, olkaa hyvä.

20.11 Sofia Vikman kok: Arvoisa puhemies! Edustajat Keto-Huovinen, Tolvanen ja Zyskiewicz ovat pitäneet täällä erittäin hyviä puheenvuoroja, joihin on helppo yhtyä. Esimerkiksi erittäin tervetullutta mielestäni on se, että seksuaalirikoslainsäädännön uudistus nyt etenee ja erityisesti lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten rangaistuksia kovennetaan.

Syy, miksi oikeastaan vielä halusin pyytää tämän puheenvuoron, on se, että toivoisin ja kehottaisin hallitusta kiirehtimään tyttöjen silpomisen säätämistä rangaistavaksi rikoslais-sa nykyistä selkeämmin. Esitystä aiheesta on jouduttu odottamaan jo lähes vuoden ajan.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Arvioiden mukaan tällä hetkellä Suomessa elää silpomisuhan alla jopa 3 000 tyttöä. Kyseessä on järkyttävä väkivallan muoto.

Kansalaisaloitteeseen perustuen eduskunta edellytti jo yli vuosi sitten, että hallitus ryhtyy mahdollisimman ripeästi toimenpiteisiin tyttöjen silpomisen säättämiseksi rangaistavaksi nykyistä selkeämmin. Näyttää siltä, että hallituksen esitystä aiheesta joudutaan odottamaan vielä ainakin puolisen vuotta. Asialla on kuitenkin kiire. Yksikin silvottu tyttö on liikaa, ja emme enää voi odottaa. Toivon, että hallitus kiirehtii asiassa.

Lisäksi on niin, että kriminalisoinnin selkiyttäminen yksin ei riitä vaan silpomisen vastaisessa työssä tarvitaan lisäksi määrätietoisia ennalta ehkäiseviä toimia. Kysyisin ministeriltä: miten ennaltaehkäisyn puolella aiotaan toimia?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Nyt edustaja Zyskowicz, olkaa hyvä.

20.13 Ben Zyskowicz kok: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Edellinen puheenvuoroni oli haastava oikeusministerin suuntaan, ja koen tarpeelliseksi selventää, että nykytilanteesta, josta puhuin, en mitenkään moiti teitä henkilökohtaisesti enkä nykyistä hallitusta, en mitenkään. Olimme samaan aikaan perustuslakivaliokunnassa viime kaudella, ja kauhistelitte joitakin valtiosääntöpoliittisia näkemyksiäni. En varmasti pystynyt silloin itseäni niissä hektisissä sote-tunnelmissa riittävän hyvin ilmaisemaan, mutta haluan tehdä selväksi, että nykytilanne, joka liittyy perustuslain ylikireään tulkintaan ja joka ei ole syntynyt tällä vaalikaudella eikä viime vaalikaudella vaan vuosien saatossa, ei mitenkään mielestäni johdu teistä tai nykyisestä hallituksesta.

Kun nyt laitoin tämän positiivisen vaihteen päälle, niin haluan myös kiittää teitä siitä, että te henkilökohtaisesti ja nykyinen hallitus on panostanut esimerkiksi oikeuslaitoksen voimavaroihin. Hallitushan on panostanut yleensä kaikkeen muuhunkin hyvään. Ongelmahan on siinä, että hallitus ei ole löytänyt mitään kohdetta, mistä voisi vähän vähentää. Esimerkiksi oikeuslaitoksen tarpeelliset lisävoimavarat ovat hyttysen ininää verrattuna vaikkapa siihen, että käytämme asumistukeen yli 2 000 miljoonaa vuodessa ja asumistukimenot ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana lisääntyneet noin 1 000 miljoonalla eurolla. Ovatko näiden köyhien ihmisten asumisolosuhteet vastaavasti parantuneet?

Herra puhemies! Edustaja Vikman viittasi tyttöjen sukuelinten silpomiseen. Tällä hetkellä eduskunnan hallintovaliokunnassa ja perustuslakivaliokunnassa käsitellään sellaista hallituksen esitystä, joka liittyy Schengen-asetukseen, jonka mukaisesti voitaisiin antaa sormenjälkiä tai valokuvia muille Schengen-maille, jotta esimerkiksi voitaisiin estää viemästä nuoria tyttöjä vaikkapa Suomesta Itä-Afrikkaan sukuelinten silpomista varten. Hallituksen esitys, joka on siis tällä hetkellä käsittelyssä, tarkoitti sitä, että Suomesta tällaisia tuntomerkkejä ei voisi antaa. Miksi ei? No, kun se on vastoin Suomen perustuslakia.

Nyt perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon hallintovaliokunnalle, jossa se on muuttanut doktriiniaan ja sallisi esimerkiksi silvottavien tyttöjen tuntomerkkien antamisen mutta ei sallisi murhamiesten tuntomerkkien antamista, koska se on vastoin Suomen perustuslakia. Tällä hetkellä hallintovaliokunta käsittelee asiaa, ja katsotaan, mihin siinä päädytään. Taas yksi esimerkki ylikireistä perustuslakitulkintoista.

Herra puhemies! Edellisessä puheenvuorossani päädyin siihen, että esimerkiksi täällä äsken kehitussa esityksessä siitä, että videoidaan ne todistajanlausunnot käräjäoikeudessa

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

eivätkä todistajat poikkeuksia lukuun ottamatta tule uudelleen kuultaviksi hovioikeuteen tai korkeimpaan oikeuteen, 13 sivulla perusteltiin hallituksen esityksessä sitä, miksi tämä oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä vahvistava hallituksen esitys, uhrien oikeusturvaa vahvistava hallituksen esitys, on sopusoinnussa perustuslain kanssa ja mahtuu perustuslain raameihin — ja vielä piti pyytää perustuslakivaliokunnan lausunto asian varmistamiseksi.

On yleistynyt myös se tilanne, että hallituksen valmistelussa jo työryhmävaiheessa etukäteen pyydetään perustuslakiasiantuntijoiden lausuntoja siitä, voidaanko joku uudistus tehdä. Esimerkiksi työryhmä mietti, voidaanko syrjäseuduille saada opettajia, lääkäreitä siten, että he saisivat opintolainahyvityksen, kun tulevat syrjäseudulle töihin. Työryhmässä oli myötemieltä, hallituksessa ja eduskunnassa voi olla myötemieltä, en tiedä, mutta tästä piti pyytää perustuslakiasiantuntija Tuomas Ojasen lausunto. Hän sanoi, että näin voidaan toimia, se ei ole vastoin yhdenvertaisuutta. No mitä jos professori Ojanen olisikin näyttänyt punaista korttia? Olisiko valmistelu lopetettu siihen, vaikka eduskunnan ja hallituksen enemmistö olisi ehkä halunnut tällaisen uudistuksen säätää? Sekö on käsitys demokratias-ta tämän päivän Suomessa?

Herra puhemies! Taas loppuu aika. Toivottavasti joku pyytää puheenvuoroa, jotta voin...

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Voitte jatkaa sen verran, että saatte tämän puheenvuoronne loppuun.

Okei, kiitos. Vien asian loppuun. — Eli on yleistynyt tilanne, jossa eri ministeriöt pyytävät etukäteen perustuslakiasiantuntijoilta lausuntoja heidän valmistelemiensa uudistusten suhteesta perustuslakiin, jotta he uskaltavat viedä asiaa eteenpäin. Onko tämä ihan ter-vettä? Ja mitä jos nämä proffat siinä vaiheessa näyttävät punaista — lopetetaanko valmis-telu siihen? Hallitus ja eduskunta eivät pääse koskaan ottamaan kantaa, esimerkiksi ei olisi päässyt tähän opintolainahyvitykseen.

Mitä sitten tehdä? — Kiitos, puhemies, lisääjasta!

Ensinnäkin haluan korostaa, että tämä ei ole mikään puoluepoliittinen kysymys. Tämä on valtiosääntöpoliittinen kysymys mutta ei puoluepoliittinen kysymys.

Toiseksi olen jo havaitsevinani perustuslakivaliokunnassa tähän ongelmaan heräämistä. Tässä puhutusta esityksestä, joka liittyy todistajalausuntojen videoimiseen käräjäoikeudes-sa, perustuslakivaliokunta antoi hyvin lyhyen lausunnon, jossa asiaa käsiteltiin noin puoli-toista liuskaa, ja siitäkin noin puolet oikeuslaitoksen resursseja. Oliko tämä perustuslaki-valiokunnalta viesti siitä, että tässä esityksessä ei ollut mitään ongelmia? Siis perustuslaki-valiokunta ei nähnyt siinä mitään ongelmia, vaikka totta kai siellä perustuslakivaliokun-nan penkillä valtiosääntöasiantuntijat näkivät monenlaisia ongelmia, totta kai. Se kuuluu heidän työhönsä.

Kolmanneksi, olisi yhdessä todettava, että nykytilanne ei ole terve. Viitataan näihin kym-meniin perustuslain vastaisiin hallituksen esityksiin.

Neljänneksi, perustuslakivaliokunnan itsensä pitäisi seminaarimuodossa muussa työ-skentelyssä nostaa tämä kissa pöydälle ja, käyttäkseni professori Jyrängin aivan toiseen yhteyteen luomaa ilmaisuja, loivasti kaartaa ryhtyä ajamaan väljempiä tulkintoja.

Ja viidenneksi, rouva ministeri, ehkä myös oikeusministeri ja oikeusministeriö, joka on täynnä muitakin huippujuristeja kuin te itse, voisi käydä tätä keskustelua. — Kiitos.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitos. — Nyt ollaan käyty aika paljon laajaa keskustelua perustuslakitulkinnosta. Se ei ihan suoraan tähän oikeusministeriön hallinnonalan talousarvioon liity. — Edustaja Mäkynen, olkaa hyvä.

20.20 Matias Mäkynen sd: Arvoisa puhemies! Uusi perustuslaki astui voimaan 2000-luvun alussa, ja siinä yhteydessä vahvistui periaate siitä, että lakia on tulkittava perusoikeus- ja ihmisoikeusmyönteisesti, sekä perustuslain etusija muuhun lainsäädäntöön nähden. Tätä kontrollia on sitten näiden viimeisen 20 vuoden aikana muotoiltu muun muassa perustuslakivaliokunnan tulkinnassa, mutta yhä enemmän myös lainvalmistelussa. Meille on ehkä jonkin verran muodostunut tämmöinen etukäteiskontrollia, jota perustuslakivaliokunta edustaa, edeltävä kontrolli, johon ei kuitenkaan ole riittäviä resursseja selvästikään tällä hetkellä monessa ministeriössä, ja monet ministeriöt kääntyvät silloin oikeusministeriön puoleen laatiessaan erilaisia uusia lakiesityksiä. Ja tämä on nimenomaan talousarvion kannalta keskeinen osa sitä, mitä edustaja Zyskiewicz on nyt nostanut esiin, että onko meillä ministeriöissä riittävä osaaminen ja riittävät resurssit lain valmistelussa, jotta perustuslain mukaisuus voidaan taata jo siinä lain valmisteluvaiheessa. Meidän pitäisi päästä sellaiseen tilanteeseen, että mikään laki tai hanke ei ainakaan sen takia pysähdy jo ministeriövaiheessa, että resurssit siihen perustuslainmukaisuuden toteamiseen eivät ole riittävät. Tätä ongelmaa ehkä jonkin verran havaitsimme jopa tässä meidän parlamentaarisen tki-työryhmämme työssä. Kun emme kaikista ratkaisuista löytäneet välttämättä olemassa olevaa perustuslain tulkintaa, niin jouduimme ne jättämään valmistelussa tässä vaiheessa sivuun.

Mutta yksi ongelma tässä on myös se, että perustuslain tulkintaa on jonkin verran tässä talossa poliitikkojen toimesta politisoitu, ja perustuslakivaliokuntaa niin ikään, ja tässä meidän täytyy olla erittäin varovaisia. Tämän keskustelun vaikeus on myöskin siinä, että pystymme pitämään poliittiset mielipiteet erillään siitä perustuslain tulkinnasta, jossa kuitenkin hyvin pitkälti asiantuntijapohjalta on syytä edetä. Tämä tähän teemaan. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

20.23 Sebastian Tynkkynen ps: Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Tuossa juuri käytiin puheenvuoron liittyen tähän vihapuheeseen. Oikeusministeriöstä on tullut maalittamislaki, ja sieltä tulee EU:n kautta uutta vihapuhelainsäädäntöä, ja edustaja Mäkinen, tähän liittyen käytti puheenvuoron. Pyydän, että käynte nauhalta katsomassa sen oman edellisen puheenvuoroni jossain kohtaa kun on aikaa. Lyhyesti:

Se, että me vastustamme perussuomalaisina uutta vihapuhelainsäädäntöä, tuli se missä muodossa tahansa, ei liity siihen, että me jotenkin hyväksyisimme millään tasolla vihapuhetta, vaan se liittyy ainoastaan siihen, että me ollaan huolissamme suomalaisen sananvapauden tilasta. Me tiedetään, että mitä enemmän tehdään rajoituksia, niin meillä on ikään kuin semmoinen suunta, että mennään sinne sananvapauden ydinalueelle elikkä tavallaan poliittisten mielipiteitten esittämiseen. Meillä on viimeisinä vuosina tullut valtava määrä oikeuskeisjejä liittyen juuri siihen, mitä poliitikot ovat Suomessa puhuneet, eli he ovat siitä joutuneet käräjille, ja tämä ei meidän mielestämme ole millään tavalla terve suunta.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Meidän mielestämme nimenomaan poliittisten näkemysten tarkasteluun ei pitäisi missään tapauksessa uhrata oikeusministeriön pieniä resursseja, vaan nämä näkemykset yksinkertaisesti pitäisi ratkaista äänestyskopeissa eikä sitten oikeussaleissa.

Siis meillä jo ennen näitä tiukennuksia, mitä nyt on tulossa oikeusministeriöstä, jo nykyisellään esimerkiksi tämä kiihottamislaki, mikä meillä on ja mihin viitataan aina kun puhutaan vihapuheesta, jo itsessään on aivan liian tiukka: Meillä on aivan uskomattomia oikeudenkäyntejä, niin kuin vasta oli esimerkiksi kollegamme, edustaja Mauri Peltokankaan oikeudenkäynti. Hän oli käyttänyt täsmälleen samoja sanoja kuin esimerkiksi keskustan eduskuntaryhmän puheenjohtaja Juha Pylväs oli käyttänyt, ja hän joutui oikeuteen, vaikka toinen ei joutunut oikeuteen. Siellä sitten olin itse seuraamassa sitä oikeudenkäyntiä, ja se oli aivan uskomatonta, kun aivan niin kuin täyttä pilkun viilausta loppuun saakka, ja tuntui, että onko tämä jotain teatteria, mitä me Suomessa käydään. Onneksi lopulta tuli vapauttava tuomio — ja tämä ehkä on niin kuin viesti valtakunnansyyttäjän suuntaan samalla — mutta tämmöisiin tilanteisiin me päädytään, jos meillä on sananvapauden suhteen vääränlainen lainsäädäntö. Ja nyt haluttaisiin mennä vieläkin pidemmälle.

Vihapuheeseen pystytään parhaimmalla mahdollisella tavalla vaikuttamaan nimenomaan niin kuin asenteitten kautta. Me voidaan itse puhua vihapuhetta vastaan ja voidaan nostaa ongelmia esille, mutta se, että aletaan ihmisten poliittisia mielipiteitä erilaisten vihapuhelakien kautta suitsimaan, saa ihmiset paljon enemmän raivon valtaan, ja se ei tule johtamaan siihen haluttuun lopputulokseen, että vihapuhe yhteiskunnassa tulisi väheneään. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Matias Mäkynen, vastauspuheenvuoro, olkaa hyvä.

20.26 Matias Mäkynen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Tynkkynen puhuu omista ja puoluetovereidensa oikeustapauksista, jotka eivät liity millään tavalla hallituksen politiikkaan. Hallitus ei ole nostanut syytteitä poliittista oppositiota kohtaan, vaan ne ovat meidän oikeusjärjestelmämme myötä nousseet. Siinä varmasti valtakunnansyyttäjä on tehnyt työtään hakemalla oikeusasteista nimenomaan tulkintaa siitä, missä menee sananvapauden raja, miten tulkitaan esimerkiksi kansanryhmää vastaan kiihottamisen pykälää Suomessa ja niin edelleen. Tämä ei ole hallituksen politiikkaa, vaan se on oikeusjärjestelmän toimintaa.

Hallituksen politiikkaa sen sijaan on ollut vihapuheeseen ja maalittamiseen puuttuminen esimerkiksi tekemällä laittomasta uhkauksesta yleisen syytteen alainen rikos — tekemällä jo nyt rikosoikeudessa tunnistetuista rikoksista yleisen syytteen alaisia rikoksia. Tässä on kaksi eri asiaa kyseessä, [Puhemies koputtaa] ja me haluamme nimenomaan turvata oikeusvaltion toimintaa, viranomaisten toimintaa ja sananvapauden toteutumista niin, että yksittäiset ihmiset eivät ole vastuussa siitä, että heitä kohtaan tehtyjä rikoksia ei viedä eteenpäin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Sitten ministeri Henriksson, 3 minuuttia.

20.27 Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson: Kiitos, arvoisa puhemies! Aloitan tästä resurssitilanteesta. Haluan vielä painottaa sitä, että tämä hallitus on todella lisännyt resurs-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

seja, myös pysyviä resursseja, oikeudenhoidon toimijoille: tuomioistuimille, syyttäjille ja myös vankeinhoidolle. Tässä suhteessa se lisäys on merkittävä, mutta totta kai se on myös niin, että lisää tarvittaisiin, kukaan ei sitä kiellä. Ja mielestäni se on hyvä asia ja hyvä lähtökohta myös, kun ajatellaan tätä selontekotyötä ja ajatellaan seuraavia hallituksia tai seuraavaa hallitusta, että nyt se tietoisuus tässä salissa on laidasta laitaan sellainen, että ymmärretään, että tähän pitää puuttua ja se pitää tehdä yhdessä.

Olen kuitenkin iloinen siitä, että tämä hallitus on pystynyt nostamaan resursseja noin 70 miljoonalla. Siihen sisältyy myös palkankorotuksia, mutta kun niitä ottaa pois, niin se on kuitenkin vajaat 60 miljoonaa euroa, mitä on lisätty, ja se on kuitenkin vartenotettava summa. Myös täydentävässä budjetissa nostettiin tuomioistuinten määrärahoja 3 miljoonalla, ja 1 miljoonalla saadaan noin 11 tuomaria. Se on myös vartenotettava asia, ja sen myötä tuomareitten määrä pysyy ensi vuonna samalla tasolla kuin tänä vuonna.

Sitten edustaja Keto-Huovinen nosti esille jaksamisen ja sen, miten me saadaan tulevaisuudessa ihmisiä tälle oikeudenhoidon alalle. Se on äärimmäisen tärkeä kysymys. Se on aivan niin kuin edustaja nosti esille: on pidettävä huolta jaksamisesta, on pidettävä huolta siitä, että ihmiset saavat apua, on pidettävä huolta myös työhyvinvoinnista. Ja siinä pitää jokaisessa tuomioistuimessa ja myös Syyttäjälaitoksen sisällä johdon tähän puuttua. Oikeusministeriö ei johda näitä yksiköitä, vaan tuomioistuinlaitoshan on riippumaton, ja sen takia tästä pitää keskustella, ja lähdän siitä, että Tuomioistuinvirasto myös omalta osaltaan keskustelee tuomioistuinten kanssa.

Sitten oli puhetta ylivelkaantumisesta. Haluan muistuttaa kaikkia kansanedustajia siitä, että tämä hallitus on tehnyt merkittäviä panostuksia ylivelkaantumisen torjumiseen. Maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikoja lyhennetään, ja positiivinen luottotietorekisteri on tulossa — esitys tulee eduskuntaan ensi vuoden puolella. Velkajärjestelyyn tulee muutoksia, ja myös ulosottovelallisen asemaa tullaan parantamaan. Myös kuluttajaluottojen osalta, pikavippien osalta, työryhmätyö on käynnissä, ja odotan itse siltä työryhmältä sitä, että muun muassa tähän suoramarkkinointiin tullaan ehdottamaan muutoksia.

Mitä tulee tyttöjen silpomiseen, niin myös siitä on esitys tulossa. Sehän on jo kriminalisoitua joko pahoinpitelynä tai törkeänä pahoinpitelynä, joten kyllä näitä ihmisiä, jotka siihen syyllistyvät, siitä rangaistaisiin tänä päivänä, jos vaan saataisiin tietoa siitä, että tällaista on tapahtunut. Rikoksen uhrin asemaa pitää vahvistaa, ja sen osalta hallitus tekee paljon.

Edustaja Zyskowicz nosti esille perustuslakiasiat. Siinähan tietysti tilanne on se, että perustuslakivaliokunta on se, joka viime kädessä arvioi. Ministeri ei voi puuttua perustuslakivaliokunnan toimintaan. Ministeriöissä virkamiehet yrittävät tehdä parhaansa, ja totta kai tässäkin tietysti pitää muistaa, että korona-aika on ollut erittäin haasteellinen ja sen osalta on ollut myös sellaisia esityksiä — esimerkiksi viime vuonna, ehkä myös kiireessä tehtyjä — jotka eivät ole olleet riittävästi valmisteltuja. Mutta joka tapauksessa tähän kiinnitetään huomiota ja virkamiehet yrittävät tehdä niin hyviä esityksiä kuin mahdollista. Ja perustuslakivaliokunta omalta osaltaan sitten arvioi, ja se on asia, josta sitten eduskunnassa pitää keskustella.

Yleiskeskustelu päättyi.

Pääluokan käsittely keskeytettiin.

Asian käsittely keskeytettiin.

4. Suullinen kyselytunti

Vastaamassa olivat seuraavat ministerit
valtiovarainministeri Annika Saarikko
ulkoministeri Pekka Haavisto
oikeusministeri Anna-Maja Henriksson
perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru
työministeri Tuula Haatainen
elinkeinoministeri Mika Lintilä
maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä
kuntaministeri Sirpa Paatero
puolustusministeri Antti Kaikkonen
pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri Thomas Blomqvist
kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari
liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka
sisäministeri Krista Mikkonen
opetusministeri Li Andersson
sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen
ympäristö- ja ilmastoministeri Emma Kari

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt jatketaan kello 13.07 keskeytettyä täysistuntoa.

Päiväjärjestyksen 4. asiana on suullinen kyselytunti.

Pyydän paikalla olevia ministereitä siirtymään ministeriaitioon. Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää kysymyksiä paikalla olevalle ministerille, ilmoittautumaan painamalla P-painiketta ja nousemalla seisomaan.

Jotta kyselytuntiin saadaan sisällytettyä mahdollisimman monta kysyjää, on toivottavaa, että kysymys kattaa kerrallaan vain yhden kysymyksen, joka kohdistuu yhdelle ministerille. Välihuutoja ajatellen pyydän huomioimaan, etteivät ne häiritse varsinaista keskustelua.

Ministereille esitettiin seuraavat kysymykset:

4.1. Suullinen kysymys oleskeluluvista (Jenna Simula ps)

Suullinen kysymys SKT 227/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Simula.

Keskustelu

16.02 **Jenna Simula ps:** Arvoisa puhemies! Suomessa oleskelee arviolta 3 000 alun perin turvapaikanhakijana maahan tullutta ihmistä laittomasti. Perussuomalaisten linja on, että heidät pitäisi karkottaa. Mutta mitä tekee hallitus? Te kaavaillette heille oleskelulupia sisäministeriössä, ihmisille, jotka ovat saaneet jo useita kielteisiä turvapaikkapäätöksiä, ihmisille, joilla ei ole mitään perustetta olla maassamme. Tällä tavoin te romutatte koko turva-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

paikkajärjestelmän ja viimeisetkin rajoitteet hallita Suomeen suuntautuvaa maahanmuuttoa. Jos oleskeluluvan saa lopulta ilman perusteita, te toivotatte tällä tavoin koko maailman elintasosiirtolaiset tervetulleiksi. Arvoisa ministeri Mikkonen, miten te olette voinut antaa edes valmistella jotain näin edesvastuutonta? [Sanna Antikainen: Missä ministeri Mikkonen?]

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja pääministerin sijainen, ministeri Saarikko, olkaa hyvä.

16.03 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä teema on aihepiiri, jota sisäministeriössä on virkатыönä valmisteltu. Käsittelemänne näkemyksen mukaista esitystä siitä, että hallitus olisi tekemässä ratkaisuja, jotka ikään kuin vahvistaisivat laittomasti maassa oleskelevien aseman osana yhteiskuntaamme pysyvämmin, hallitus ei ole hyväksynyt, eikä sellaista ole hallitukselle edes esitelty. [Sanna Antikainen: Missä ministeri Mikkonen? Hänen piti olla!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Ja nyt pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäksymyksiä, nousemaan ylös ja pyytämään puheenvuoroa painamalla V-painiketta. — Ja edustaja Simula, olkaa hyvä.

16.03 Jenna Simula ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ihmettelen kyllä kovasti, missä ministeri Mikkonen on. Meille kyllä ilmoitettiin, että hän olisi paikalla. [Perussuomalaisen ryhmästä: Oho! — Sellainen ministeri!]

Tässä kuitenkin näyttää edelleen käyvän niin, että ensin selvitetään ja pian on laki voimassa, sanoi ministeri Saarikko sitten mitä tahansa. Keskustalaiset vaativat vielä hetki sitten jalkapantoja laittomasti maassa oleskeleville, mutta vihervasemmiston aisankannattajina teiltä tuntuvat unohtuvan jalkapannat, ja pakolaiskiintiökin nousee roimasti.

Jos hallitus olisi aiemmin antanut selkeän viestin, että näin päättömän esityksen valmistelu voidaan lopettaa ministeriössä, olisivat virkamiehet voineet keskittyä tärkeämpiin asioihin, kuten etsimään ratkaisuja, millä nämä laittomasti maassa oleskelevat ihmiset saadaan maasta ulos.

Arvoisa ministeri Saarikko, onko tämä nyt todellakin koko hallituksen linja, ja annatko sen edetä? Aiotteko hyväksyä sisäministeriön esityksen, kyllä vai ei? [Vilhelm Junnila: On kotiinpaluun aika!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Saarikko.

16.04 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tietojeni mukaan sisäministeri on tuota pikaa saapumassa kyselytunnille, mutta koska kysymys oli ohjattu koko hallitukselle ja pääministerin Eurooppa-kokouksen vuoksi häntä sijaistan, totean hallituksen kantana, että tällaista esitystä hallitus ei ole antamassa. Myöskään sisäministeri ei ole sellaista hallitukselle edes esitellyt.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Purra.

16.05 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tästä aiheesta tosiaan puhuttiin täällä eilenkin, kun yritimme tuloksetta saada sisäministeriltä vastauksia, mutta

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

yritetään nyt uudelleen. Nämä noin 3 000 maassa olevaa ovat olleet täällä vuosia. Turvapaikkaa on haettu todennäköisesti useita kertoja erilaisilla perusteilla, keksityillä syillä, ja tulos on ollut aina sama: Ei turvapaikkaa. Henkilö ei ole oikeutettu kansainväliseen suojeluun, hän ei ole vainottu, hänen pitää poistua maasta.

Kun me puhumme laittomasti maassa olevista ja heidän aiheuttamistaan kustannuksista, hallituksesta usein kuulee, että heitä on hyvin vähän ja he käyttävät vain vähän palveluita. Jotakin ristiriitaista tässä on. Kysynkin nyt teiltä, valtiovarainministeri Saarikko, millä nämä 3 000 maassa olevaa ovat viime vuodet eläneet, missä he asuvat, millaisia tukia ja palveluita he saavat ja paljonko se maksaa suomalaiselle veronmaksajalle.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Saarikko.

16.06 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin kuvailemanne ongelma on tosiasia osana suomalaista yhteiskuntaa, ja hallituksen linja, ja ehkä uskoisin, että laajemminkin suomalaisten näkemys, on se, että me emme toivo tänne syntyvän varjoyhteiskuntaa. Mutta eri asia on sitten se, voitaisiinko ongelma todellakin ratkoa tavalla, joka ehkä olisi käytännössä murentamassa koko nykyisen turvapaikanhakijajärjestelmän, ikään kuin että vaikka saisikin perusteellisen käsittelyn jälkeen kielteisen päätöksen, saisi jonkun toisen tien jäädä Suomeen. En pidä sitä kestäväenä, en pidä sitä hyvänä. Tällaista esitystä hallitukselle ei ole tehty, mutta sisäministeriön virkavalmistelu on lähtenyt arvioimaan tämän varjoyhteiskunnan estämistä, esittää siihen erilaisia ratkaisuja. Tämä, johon nyt kysymyksenne kohdistatte, ei ole hallitusohjelman mukainen, ja sellaisesta ja sen edistämisestä hallituksessa ei ole keskusteltu, enkä myöskään henkilökohtaisesti sitä tue.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Peltokangas.

16.07 Mauri Peltokangas ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt näytti sisäministerikin saapuvan, joten kysytään nyt sitten sisäministeriltä. [Tuomas Kettunen: Hyvin huomattu!] Mediassa on uutisoitu, että te olette valmistelemassa pykälää, jolla nämä 3 000 Suomessa olevaa kielteisen turvapaikan saanutta ja jopa ne karkotuspäätöksen saaneet lainsäädännöllisesti saisivat oleskeluluvan. Oletteko te valmistelemassa tällaista vai ettekö te ole?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Mikkonen.

16.08 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Kiitos, puhemies, ja pahoittelut, että myöhästyin kyselytunnilta. Olimme ministeri Kiurun kanssa pitämässä tiedotustilaisuutta liittyen koronarajoituksiin, joita tänään tehtiin valtioneuvoston istunnossa.

Minä en tiedä, mistä oli lähtenyt leviämään tällainen käsitys, että sisäministeriössä ollaan valmistelemassa jotakin pykälää. Emme me ole, vaan aivan kuten kuulin tässä ministeri Saarikon kertovan, on olemassa selvitys, joka on tämän ohjelman — laittoman maahantulon ja maassa oleskelun vastaisen toimintaohjelman — mukainen, jossa on noin 50 keinoa, millä haluamme vaikuttaa siihen, että estämme laitonta maahantuloa ja laitonta maassa oleskelua. Siellä on yksi kohta, missä todetaan, että tehdään selvitys, miten voimme estää tällaisen varjoyhteiskunnan syntymisen. [Sari Sarkomaa: Eikö pykälää ole?] Ja

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

tällaista selvitystä viranhaltijat tekevät, ja sitten kun selvitys on tehty, niin sitten me tiedämme, [Puhemies koputtaa] mitä selvityksessä on, ja sitten sitä asiaa käsitellään. [Mauri Peltokangas: Olipa selkeä vastaus!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Rantanen, Mari.

16.09 Mari Rantanen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olemme kuulleet tässä syksyn aikana huomattavan määrän asiantuntijoita sisäisen turvallisuuden selonteon käsittelyn ohella. Siellä on noussut muun muassa katujengi-ilmiö, järjestäytyneen rikollisuuden kova kasvu maassamme, ja nyt viimeisenä Häätäkeskuslaitoksen henkilöstön hätä, josta eilen A-studiossakin keskusteltiin. Mutta näyttää siltä, että jostain syystä sisäministeriö on viime aikoina keskittynyt lähinnä maahanmuuttoasioihin. Te olette esittäneet perheenyhdistämisen lievennystä, te olette puuhastelleet D-viisumilupien kanssa, ja nyt viimeisimpänä laittomasti maassa olevien lailliseksi tekemisellä. Kysyisin teiltä: tehdäänkö teillä siellä sisäministeriössä enää mitään muuta kuin maahanmuuttajien haalimiseen liittyvää politiikkaa? Jääkö kaikki tämä muu hoitamatta? [Eduskunnasta: Tehdäänkö teillä?]

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Mikkonen.

16.10 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta tuntuu, että täällä on ihan toiset tahot, jotka eivät kykene keskittymään mihinkään muuhun kuin maahanmuuttokysymyksiin. [Välihuutoja] Sisäministeriössä me olemme tehneet laajasti niitä tehtäviä, joita kuuluu meidän hallinnonalalle. Esimerkiksi tämä sisäisen turvallisuuden selonteko, joka on nyt ollut täällä eduskunnassa käsittelyssä ja on ymmärtääkseni saanut varsin laajan yhteisen tuen esimerkiksi sen suhteen, että varmistamme turvallisuusviranomaisten resurssit myös tulevaisuudessa pitkäjänteisesti. [Aki Lindénin välihuuto] Maahantuloon liittyen esimerkiksi juuri tämä D-viisumi on annettu, jolla varmistamme sen, että työperäistä maahanmuuttoa voimme edistää ja nopeuttaa erityisasiantuntijoiden ja opiskelijoiden tänne saapumista. Toisaalta maahanmuuttoon liittyen käymme myös esimerkiksi EU-tasolla keskusteluja siitä, miten voimme yhdessä EU:ssa varmistaa näitä palautussopimuksia niin, että pystymme myös palauttamaan sellaisia ihmisiä, jotka eivät [Puhemies koputtaa] ole täällä turvapaikkaa saaneet.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juvonen.

16.11 Arja Juvonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Perussuomalaisten puheenjohtaja Riikka Purra kysyi, millä laittomasti maassa oleskelevat ovat täällä eläneet. Minäpä kerron teille. Sosiaalihuoltolaissa on pykälä, joka antaa laittomasti maassa oleskeleville asumisen, ruoan ja lääkkeet. Samaan aikaan meillä on suomalaisia asunnotomia, meillä on suomalaisia leipäjonossa olevia ja meillä on ihmisiä, vanhuksia, jotka miettivät, voivatko he ostaa lääkkeitä vai ruoan. Mitä vastaatte heille?

Kysyn teiltä: Oletteko muuttamassa sosiaalihuoltolakia aavistuksen verran oikeudenmukaisemmaksi? Ja miksi ylipäänsä olette tehneet tällaisen lain, joka on selkeä vetovoi-matekijä laittomasti maassa oleskeleville — tulkaa Suomeen, me annamme teille kaiken? Eikö tämä ole teidän mielestänne väärin?

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.12 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aika suoraviivainen oli edustajan johtopäätös tilanteesta ottaen huomioon, mistä pykälistä sosiaalihuoltolaissa puhutaan. Yleisellä tasolla sanoisin, että aina meidän pitää katsoa näitä vetovoimatekijöitä, ja olen myöskin valmis meidän lainsäädännön osalta näitä kysymyksiä katsomaan.

Samaan aikaan minusta se iso kuva on siinä, minkälaista lainsäädäntöä on tehty viime hallituskausien aikana. Olen ollut huolissani esimerkiksi niistä mahdollisista vetovoimatekijöistä, joita tehtiin viime hallituskaudella, jolloin myös perussuomalaiset vielä esittelevän ministerin johdolla halusivat vetovoimatekijöitä lisätä sosiaaliturvan puolella. Tästä lainsäädännöstä, josta te nyt puhutte, ei ole pykälää avattu tällä hallituskaudella.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kopra.

16.13 Jukka Kopra kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Palatakseni tuohon alkuperäiseen kysymykseen: jos nyt ymmärsin sisäministerin vastauksen oikein, niin te ette ole valmistelemassa esitystä, joka laillistaisi laittomasti maassa olevien henkilöiden tänne jäämisen. Ja edelleen jos oikein ymmärsin, niin jos sellainen esitys tulisi, ainakaan keskustapuolue ei sitä kannattaisi. No, hyvä näin, jos näin on, ja oikaiskaa, jos olen tässä oletuksessani väärässä.

Mutta edelleen meillä Suomessa kuitenkin on runsaasti näitä laittomasti maassa olevia henkilöitä, jotka ovat venkoilleet turvapaikkaprosessissa ja eri kommervenkein jääneet tänne ja ovat siis täällä laittomasti. Kysymykseni on: Mitä te, hallitus, olette tehneet näiden henkilöiden poistamiseksi Suomesta? Onko neuvoteltu Irakin kanssa, jotta heitä voidaan palauttaa? Mitä on ulkoministeri Haavisto saanut asian eteen aikaiseksi? Mitä sisäministeriö tekee? On kuitenkin erittäin tärkeää tämän turvapaikkaprosessin uskottavuuden kannalta, että laittomasti ei tänne maahan jäädä ja laittomasti täällä maassa olevat poistetaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Haavisto.

16.14 Ulkoministeri Pekka Haavisto (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos edustaja Kopralle hyvästä kysymyksestä. Voin kertoa, että ulkoministeri on kaikissa yhteydenotoissa ja keskusteluissa muun muassa Irakin kanssa pitänyt yllä tätä laittomien siirtolaisten tai laittomien turvapaikanhakijoiden paluuta sinne. Irakhan on ilmoittanut, että se ottaa rikoksiin syyllistyneet henkilöt ja vapaaehtoisesti palaavat henkilöt vastaan, ja tässä on päästy alkuun. Mutta totta kai pyrimme siihen, että kaikki otettaisiin sinne vastaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Talvitie.

16.15 Mari-Leena Talvitie kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pitkäjärjestyksen sisäisen turvallisuuden resurssien turvaaminen on tosiaankin koko salin asia, ja kiitos hallitukselle siitä, että osittain myöskin kokoomuksen vaateesta lisäsitte poliiseille 30 miljoonan resurssin jo tälle vuodelle. Mutta lehdistön mukaan hallitus tosiaan kaavailee laittomasti maassa oleville noin 3 000 ihmiselle tätä muukalaispassia.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

EU-tasolla on jo vuosia ollut laaja siirtolaisliikehdintä. Libyan rannikolta EU:hun päin siirtolaisvirrat ja ihmissalakuljetusbisnes ovat laajoja. Joidenkin arvioiden mukaan rahavirrat ovat siinä jopa suurempia kuin koko EU:n huumekaupassa. Kysynkin nyt hallitukselta, millaisen vetovoimatekijän tämä pelkkä selvitys, saati mahdollinen lainsäädäntö, muodostaa Suomelle liittyen tähän EU:n siirtolaisvirtaan.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Mikkonen.

16.16 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Kiitos, puhemies! Todelakin olen itsekin ihmetellyt tätä keskustelua, kun tuntuu, että lehtien palstoilla ja täällä sallissakin tulee sellaisia väitteitä ja kerrotaan selvityksen tuloksista, vaikka ei tuo selvitys ole ollut vielä valmis enkä ole itse sitä edes nähnyt. [Sebastian Tynkkynen: Mutta puolustelut!] Tuntuu, että täällä joillain muilla on jotakin aivan käsittämätöntä tietoa, mistä en itse edes ole tietoinen.

Mutta niin kuin kerroin, niin haluamme selvittää sitä, miten me varmistamme, että me ehkäisemme niin sanotun varjoyhteiskunnan syntymisen tähän maahan, että meillä on ihmisiä, jotka eivät ole minkään järjestelmän piirissä. He ovat hyvin haavoittuvia itse, esimerkiksi ihmiskaupan suhteen, tai he myös tekevät rikoksia, ja tämä on myös sisäisen turvallisuuden kysymys. Kun tämä selvitys tulee, niin sitten katsotaan, millaisia siellä esitetään, esimerkiksi mitä muissa maissa on tehty asian hyväksi, mutta samanaikaisesti me teemme, niin kuin kerroin tästä äskeisestä ohjelmasta, kaikkia niitä eri keinoja eri vaiheissa, [Puhemies koputtaa] miten me varmistamme, että tähän maahan ei tulla laittomasti [Puhemies: Aika!] eikä täällä olla laittomasti.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Räsänen.

16.17 Päivi Räsänen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jos kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneet saisivat oleskeluluvan, silloin viranomaisten turvapaikkatutkinta olisi turhaa ja samalla se antaisi viestin, joka houkuttelisi tänne perusteettomia turvapaikanhakijoita.

Mutta sen sijaan humanitäärisen maahanmuuton osalta nimenomaan kiintiöpakolaisjärjestelmän kehittäminen on kannatettavaa, koska siinä apu voidaan kohdentaa hallitusti juuri niille, jotka ovat suurimman avun tarpeessa. Kiintiöpakolaisia valittaessa on mahdollista kiinnittää huomiota myös siihen, millä tavalla nämä valittavat ihmisryhmät sopeutuvat suomalaiseen yhteiskuntaan oman kulttuurisen taustansa puolesta. Kysynkin: millä tavoin kiintiöpakolaisia valittaessa — nyt kun vielä tätä määrää lisätään — huomioitte tämän sopeutuvuusperusteen?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Mikkonen.

16.18 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On aivan totta, että kiintiöpakolaisjärjestelmä on hyvä, toimiva järjestelmä siihen, että me pystymme tarjoamaan apua niille kaikkein hädänalaisimmille, ja sen takia olen iloinen siitä, että tämä hallitus päätti nyt nostaa pakolaiskiintiötä 1 500:aan. Se on korkein, mitä koskaan aiemmin on ollut, ja totta kai tuo Afganistanin tämän hetkinen karmea tilanne on yksi peruste kiintiön nostamiselle.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Suomi on perinteisesti ottanut nimenomaan kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevia pakolaisia pakolaisleiriltä: perheitä, myös vammaisia henkilöitä, ja niitä, jotka kaikkein eniten tarvitsevat suojaa. Tässähän me tietysti käytämme YK:n pakolaisjärjestön ja muiden asiantuntemusta, kun teemme valintoja. Uskon, että nytkin me haluamme varmistaa sen, että pystymme turvaamaan mahdollisimman monelle apua tarvitsevalle [Puhemies koputtaa] sen pakolaiskiintiöpaikan täältä meiltä Suomesta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Heinäluoma.

16.19 Eveliina Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomi on aina kantanut vastuunsa erilaisista kansainvälisistä kriiseistä ja niistä ihmisistä, jotka ovat hädän alla tällaisissa sotilaallisissa tai muissa kriisitilanteissa. Pidän erittäin tärkeänä sitä, että myös hallitus on halunnut kantaa oman vastuunsa nostamalla kiintiöpakolaisten määrää esimerkiksi Afganistanin inhimillisen hädän keskellä.

Arvoisa puhemies! Samaan aikaan, aivan kuten täällä hallitus on tänään todennut, me emme ole päättäneet minkäänlaisesta kertaluokkaa koskevasta 3 000 kielteisen päätöksen saaneen ihmisen laillistamisesta. On aivan selvää, että jokainen maa tässä globaalissa maailmassa sääntelee jollain tavalla maahanmuuttoa. On työperäinen maahanmuutto, on humanitaarinen maahanmuutto, ja työperäiseen maahanmuuttoon kuuluu olennaisesti myös saatavuusharkinta. Eikö niin hallitus, että aiotte pitää kiinni tästä tärkeästä työperäisen [Puhemies koputtaa] maahanmuuton saatavuusharkinnasta?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Haatainen.

16.20 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tähän edustaja Heinäluoman kysymykseen voi vastata yksiselitteisesti, että saatavuusharkinnasta tämä hallitus pitää kiinni. Se on hallitusohjelmassa ja näin menettelemme. Työperäistä ja opiskelijaperäistä maahanmuuttoa me joudumme kyllä lisäämään, ja se tarve lähtee yksinkertaisesti siitä, että me ikäännyimme vauhdikkaimpien maitten joukossa maailmassa ja meillä työvoimasta on valtava pula. Siitä syystä hallitus on katsonut myös, että työperäistä maahanmuuttoa pitää tukea, sen pitää tapahtua hallitusti ja samaan aikaan pitää huolehtia siitä, että ulkomaista työvoimaa ei myöskään käytetä hyväksi. Ja siihen olemme säätäneet lainsäädäntöä: lokakuussa astui voimaan laki, jolla turvataan uhrin asemaa ja myös rangaistaan sitä työnantajaa, joka rikkoo lakeja. [Jussi Halla-aho: Ihan perätöntä puhetta!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Tynkkynen,

16.21 Sebastian Tynkkynen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallitus lupasi hallitusohjelmassaan laittaa laittomasti maassa olevat teknisen valvonnan alaisiksi. Siten heidän olinpaikkansa tiedettäisiin ja heidät saataisiin poistettua maasta. Vihreiden papereissa valtiolla tai mielikuvituksella ei näytä kuitenkaan olevan rajoja, sillä nyt ongelma halutaan ratkaista tekemällä laittomista siirtolaisista laillisia. Valvonnan keinona esitetyt jalkapannat ovat olleet vihreälle sisäministerille kuin punainen vaate. Sen sijaan siirtolaisvyörylle on ministeriön selvityksessä punottu täyttää häkää punaista mattoa. Jalkapantojen seuraksi romukoppaan ollaan heittämässä koko turvapaikkajärjestelmän periaatteet. Oleskeluluvan ehdoksi on väläytelty vuoden 2015 kriisin aikana tulleen siirtolai-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

sen rikoksettomuutta. Ulkomaalaisrikkomukseen syyllistyy oleskellessaan tahallisesti maassa ilman vaadittavia papereita. Mikä tässä on vaikeaa? Ministeri Mikkonen, onko kuuden vuoden luvaton maassaolo mielestänne tahatonta, ja viedäänkö tekninen valvonta maaliin eli laitetaanko nämä ihmiset tekniseen valvontaan, kunnes heidät poistetaan [Puhemies koputtaa] maasta?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Mikkonen.

16.22 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Kiitos, puheenjohtaja! Täällä kyselytunnilla yleensä saa kritiikkiä siitä, että ei vastaa kysymykseen, ja sen takia edustajilla on tapana kysyä samaa kysymystä uudelleen ja uudelleen. No, tällä kertaa kyllä kysymykseen on hyvin selkeästi vastattu: ei ole mitään valmistelua käynnissä siitä, [Ben Zyskowitz: Ihan totta, kaikkea se media vaan keksii! — Perussuomalaisten ryhmästä: Tuleeko jalkapannat?] että oltaisiin kerralla laillistamassa joukkoa laittomia maahanmuuttajia. Mutta silti tätä kysymystä nyt täällä kysytään ja kysytään. Eliikä niin kuin kerroin, tehdään selvitys, [Ben Zyskowitz: Selvitys ei ole osa valmistelua!] joka on yksi osa tätä laajaa ohjelmaa, millä haluamme ehkäistä laitonta maassa oleskelua ja laitonta maahantuloa.

Mitä tulee tähän tekniseen valvontaan, niin ymmärtääkseni sitä on selvitetty. Siinä oli ajatuksena, että se olisi korvannut säilöönoton ja olisi kustannustehokkaampaa suhteessa siihen tai siihen, että vastaanottokeskuksessa on tämmöinen ilmoitusvelvollisuus muuttaman kerran päivässä. Ymmärtääkseni tämän selvityksen mukaan [Puhemies koputtaa] nämä ehdot eivät täyttyneet.

Kysymyksen käsittely päättyi.

4.2. Suullinen kysymys sote-uudistuksen aikataulusta (Petteri Orpo kok)

Suullinen kysymys SKT 228/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Anu Vehviläinen: Seuraava kysymys, edustaja Orpo.

Keskustelu

16.23 Petteri Orpo kok: Arvoisa rouva puhemies! Olen saanut lukemattomia yhteydenottoja ympäri Suomen siitä, että sote-uudistuksen aikataulu on kovin kireä, koronasta johtuen jopa mahdoton. Vuodessa pitäisi toteuttaa Suomen historian suurin hallinnonuudistus. Lähes 200 000 työntekijää siirtyy uudistuksessa uuden työnantajan palvelukseen, ja nyt ihmiset ovat yksinkertaisesti huolissaan siitä, että tämä maakuntamalli voi pahimmillaan johtaa siihen, että meidän tärkeät sote-palvelut ovat kaaoksessa tammikuussa 2023. Kiire uhkaa siis meidän tärkeää uudistusta, sen onnistumista, ja ennen kaikkea sitä ihmisten palvelun saatavuutta.

Arvoisa hallitus! Lopulta tässä ei ole kyse siitä, saadaanko hyvinvointialueiden hallinto pelaamaan, vaan nyt on kyse siitä, saadaanko ihmisten elintärkeät palvelut pelaamaan, [Puhemies koputtaa] pystytäänkö ihmisten henkiä pelastamaan. Siksi kysyn peruspalvelumi-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

nisteri Krista Kiurulta, voitteko luvata, että 1.1.2023 pääsee lääkäriille, kun sitä apua tarvitsee, ja että ambulanssi tulee paikalle, kun apua tarvitsee.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.25 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eduskunnassa on käsitelty kahdella vaalikaudella sitä, mikä on realistinen toimeenpanoaikataulu, ja tällä hallituskaudella esitimme eduskunnalle, että tuota toimeenpanoaikataulua realisoitaisiin järkevämmäksi, ja eduskunta yhtyi tähän näkökulmaan siitä, että aikataulun pitää olla realistinen. Asia oli eri valiokunnissa ja erityisesti perustuslaki-valiokunnassa arvioitavana, ja silloin päädyttiin siihen, että tällä toimeenpanolla, josta on päätetty, mennään.

Yhdyn samaan huoleen siitä, että lokakuun tiedot sote-uudistuksen toimeenpanosta kertoivatkin juuri tästä Petteri Orpon huolesta, mutta haluan teitä ilahduttaa sillä, että marraskuussa tuota takamatkaa, joka joillakin alueilla on ollut, on saatu jo merkittäväällä tavalla kiinni, joten huoli tässä suhteessa on väljentymässä, mutta tarkkana pitää olla.

Puhemies Anu Vehviläinen: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Orpo.

16.26 Petteri Orpo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kovasti mielelläni uskon ministeri Kiurun lupausta siitä, että asiat ovat nyt paremmalla mallilla, mutta valitettavasti tämä viestinne kyllä poikkeaa vielä kovasti siitä, mikä kentältä tulee. Huoli uudistuksen aikataulusta on siis ihan todellinen ja kova siellä ammattilaisten piirissä, jotka näitä valmisteluja tekevät, ja tietysti ihmisillä. On paljon kysymyksiä, joihin ei ole vielä kunnan vastauksia: Kuka toimii jatkossa esimiehenä? Toimiiko palkanmaksu vuoden alusta? Saa-daanko potilastietojärjestelmät keskustelemaan keskenään? Miten taklataan pahenevaa pulaa hoitajista ja pelastajista? Näitä ratkaistavia asioita on lukemattomia.

Minä olen varma, että nämä valmistelijat tekevät parhaansa löytääkseen ratkaisuja, mutta minä kysyisin vielä: Miten hallitus on varautunut siihen, että jos me olemme vuoden päästä tilanteessa, jossa yksinkertaisesti ei ole valmista, niin oletteko varautuneet? Onko teillä B-suunnitelmaa, koska meidän pitää kaikissa [Puhemies koputtaa] tilanteissa huolehtia, että ihmiset saavat tarvitsemansa hoidon?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.27 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin kuin totesin, niin kyllä tämä toimeenpano alkoi tässä maassa kesän jälkeen hyvin eritahtisesti. On aivan totta, että myös me tunnistimme sen vaikeuden, että osalla hyvinvointialueita alkukankeutta oli tavattomankin paljon, ja silloin lähdettiin aika hitaasti liikkeelle. Me lähdemme kuitenkin siitä, että tässä toimeenpanossa on tuettava alueita, ja siellä, missä vauhti on hitaampaa, on puututtava asioihin. Meillä on esimerkiksi huomenna virkakunnan ja Länsi-Uudenmaan välillä neuvottelu, jossa nimenomaan tuetaan Länsi-Uusimaan hyvinvointialueen onnistumista näissä kysymyksissä, joita jo lueteltiin.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

On paljon asioita, jotka liittyvät tähän rakenteelliseen uudistukseen, mutta sitten on myös paljon sellaisia asioita, jotka ovat joka tapauksessa mietittävänä. Yksi on se, mistä osajia jatkossa saadaan, ja siten ei ole sanomatta selvää, että ne ongelmat ovat ratkaistavissa vain rakenneuudistuksen näkökulmasta. Siitä [Puhemies koputtaa] olen samaa mieltä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Risikko.

16.28 Paula Risikko kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä eilen epäiltiin salissa, että kokoomus ei olisi innostunut sote-uudistuksesta, mutta meidän vasta innostuneita ollaankin, koska halutaan, että tästä tulee hyvä.

Haluaisin teiltä nimenomaan kysyä, arvoisa ministeri, kun siellä on erityisesti kolme sellaista kriittistä pistettä eli aikataulu, no siitä tässä jo olikin, mutta sitten myöskin rahoitus: Milloin tulee rahoitus esimerkiksi palkkojen harmonisointiin, omaishoitajien palkkioiden harmonisointiin ja vammaisten henkilökohtaisen avun järjestelmän harmonisointiin, koska ne tarvitsevat paljon enemmän rahaa kuin mitä tällä hetkellä on siihen varattu?

Toinen on sitten nämä potilastietojärjestelmät: Tällä hetkellä on jo kova homma se, että saadaan sen yhden alueen sisällä pelittämään nämä järjestelmät, saati näiden alueiden välillä, ja tietojeni mukaan valtakunnan tasolla ei ole yhtään sellaista koordinaatioryhmää, joka katsoisi potilastietojärjestelmiä yhteen. Mitä vastaatte näihin kysymyksiin? Koska näihin tulee korjaussarja? [Aki Lindénin välihuuto]

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.30 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On aivan totta, kuten edustaja Risikko tässä totesi, että meidän isoin haasteemme on ict-kokonaisuus. Se ei johdu vain tästä uudistuksesta vaan myös siitä, miten me julkisella puolella olemme vuosikymmenten varrella suhtautuneet ict:hen ja sen merkitykseen sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuuden kannalta. Kyllä siellä toimeenpanon riski on nimenomaan siinä, että suuri tehtävämäärä, järjestelmien kirjo, muutosrahoituspäätösten aikataulu sekä ict-toimittajien resurssien riittävyys tulevat sanelemaan sitä, millä tavalla toimitaan. Meillä on yksi näistä työryhmistä ja seurattavista asioista nimenomaan ict näistä riskeistä johtuen.

Toimeenpanossa ei ole kuitenkaan tunnistettu koko maassa vielä mitään sellaista, joka estäisi tämän uudistuksen toteutumisen aikataulussa, mutta haasteita on, ja alueelliset erot ovat suuret, koska osa on jo vapaaehtoisesti tehnyt tämän rakenteellisen uudistuksen [Puhemies koputtaa] ja osa vasta toimeenpanee. [Anne Kalmari: Miksi kokoomus vetäisi ict-rahast pois?]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Laiho.

16.31 Mia Laiho kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vähän ihmettelen nyt ministerin puheita täällä siitä, että olisi tilanne parantunut. 26.11. THL:n sivuilta löytyy taulukko, missä nähdään, miten alueet ovat valmistautuneet. Jos katson täältä esimerkiksi Länsi-Uusimaata, niin onko tämä 2 tai 3 prosenttia, mikä on niin kuin valmiina, kun 100 prosenttia pitäisi olla vuoden 23 alusta. Varsinais-Suomi on vielä huonommassa tilantees-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

sa. [Aki Lindénin välihuuto] Niin että kyllä tämä on huolestuttava tilanne, ja samaan aikaan meillä on henkilöstö tosi kovilla, sekä johtotaso että käytännön työntekijät — heitä joudutaan käyttämään tässä valmistelussa koko ajan. Heidän pitäisi olla rokottamassa sielä, tekemässä nyt koronatoimia ja purkamassa hoitojonoja.

Kysyisin vielä yliopistosairaaloiden rahoituksesta ja asemasta. Onko meillä jatkossa enää yliopistosairaloita ollenkaan, kun tämä sote-uudistus toteutuu — koska niille ei ole rahoitusta eikä asemaa?

Puhemies Anu Vehviläinen: Hyvät edustajat, pyydän todellakin, että kuunnellaan aina sitä, jolla on puheenvuoro, mitä hänellä on sanottavaa. — Ja seuraavaksi ministeri Kiuru.

16.32 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä se nyt vaan niin on, että sosiaali- ja terveydenhuollossa organisaatio- ja johtamisrakenteita ei valmistella jäljittäjien eikä myöskään testaajien eikä rokottajien toimesta. Täytyy joku realismi olla siinä, mitä täällä puhutaan. [Välihuutoja]

Toinen asia, mihin haluaisin kiinnittää edustaja Laihon puheessa huomiota: Te väititte myös eilen, että me emme millään tavalla ottaisi yliopistosairaaloiden asemaa huomioon. Tiesittekö te, edustaja, että nimenomaan on päätetty, että tämä iso kokonaisuudistus tehdään niin, että eduskunta saa nämä päätökset täällä tehtyä, ja sen jälkeen keskitytään näihin kaikkiin palasiin? Olen monta kertaa sanonut kokoomukselle, myös kyselytunnilla, että yliopistosairaaloiden asemaa koskeva lainsäädäntö on meillä jo valmistelussa. Ja näin nimenomaan päätettiin myös toimia viime hallituskaudella, jolloin te taisitte olla merkittävässä roolissa. [Ben Zyskowicz: Samoin te, jarruttajan roolissa!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Zyskowicz, teillä on puheenvuoro.

16.33 Ben Zyskowicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! On asioita, jotka etenevät, vaikka kukaan ei tunnu niitä kannattavan, esimerkkinä edellinen asia eli laittomasti maassa olevien tuhansien ihmisten muuttaminen laillisesti maassa oleviksi. Sitä on asioita, jotka eivät tunnu etenevän, vaikka kaikki niitä kannattavat. Tällainen on tämä niin sanottu terapiatakuu. Viime aikoina olemme lukeneet mediasta hälyttäviä uutisia ja tietoja niistä ongelmista, mitä meillä tässä maassa on lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa. Mielenterveysjärjestöjen mukaan, ministeri Kiuru, nyt lausunnolla oleva hoitotakuuesitys ei toteuta terapiatakuun tavoitteita. Te olette useamman kerran tässä salissa sanonut aivan muuta. Miten tässä näin kävi? Toteutuuko terapiatakuu tässä hoitotakuuesityksessä siten kuin olette usein väittänyt?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.34 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se, mikä yhdistää kansalaisjärjestöjä ja tätä hallitusta, on se, että mahdollisimman matalalla kynnyksellä päästään seitsemässä päivässä myöskin mielenterveysongelmissa hoitoon. Edustaja Zyskowicz, minä juuri tapasin mielenterveysjärjestöjä ja sain hyvin toisenlaisen käsityksen kuin se väittämä, jonka te paperista luitte — en tiedä, missä se on esitetty. Mutta tärkeää on se, että järjestöt nimenomaan myös terapiatakuussa lähtevät siitä, että seitsemässä päivässä pitäisi päästä lyhytinterventioon, ja se on tämän hallituksen

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

esityksen aivan keskeisin pointti. [Kokoomuksen ryhmästä: Kun ette te pääse edes kolmeen kuukauteen!] Se myös, että nämä mielenterveysjärjestöt tekivät terapiatakuusta esityksen, että kolmen päivän palvelutarpeen arvioinnin perusteella astuisi aika tikittämään. Tässä esityksessä lähdetään siitä, että ensimmäisenä päivänä yhteydenotosta lähtee heti aika rullaamaan, joten meidän pitäisi varmasti käydä, edustaja Zyskowitz, vähän pohjamutia myöden oleva keskustelu siitä, [Puhemies koputtaa] että mistä te äsken kysyitte.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kosonen.

16.35 Hanna Kosonen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sote-uudistuksen yhtenä tavoitteena on hyvinvointi- ja perhekeskusten perustaminen, joissa moniammatillinen apu on heti saatavilla ja potilas pääsee vaivattomasti tarvitsemansa hoidon piiriin. Jokainen meistä kohtaa elämässään kriisejä, ja jokaisen mieli myös joskus järkkyy. Mielen kriisi voi liittyä omaan sairastumiseen, läheisen sairastumiseen tai kuolemaan tai vaikkapa keskenmenoon tai vaikeaan synnytykseen. Kysynkin perhe- ja peruspalveluministeri Kiurulta: millä tavalla varmistetaan, että kriisin kohdannut ihminen saisi tarvitessaan myös henkistä tukea ja mahdollisesti terapiaa?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.36 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! No ei ainakaan sillä, että jäädään odottamaan ja odotetaan, että nämä ongelmat pahenevat ja lopulta sitten erikoissairaanhoido ottaa kopin. Minusta on tärkeää, että hyvin matalalla kynnyksellä näihin mieltä painaviin haasteisiin ja ongelmiin pystytään vastaamaan myöskin osana tulevaisuuden sote-keskusten työskentelyä. Juuri siksi me laitoimme 141 miljoonaa euroa tänä vuonna jakoon siihen, että sekä hoitotakuuta että mielenterveysongelmia voitaisiin tässä maassa hoitaa ja edistää niin, että ihmiset ensinnäkin aidosti pääsisivät hoitoon ja tulisivat myös hoidetuiksi. Tämä 141 miljoonaa euroa tulevaisuuden sote-keskusten kehittämiseen jaetaan vielä ennen joulua. Tässä lähtökohtana on nimenomaan tämä matala kynnyks, jolloin pääsisi heti, seitsemässä päivässä, näitä mieltä vaivavia ongelmia miettimään yhdessä ammattilaisen kanssa. On todella tärkeätä, että me onnistuisimme tässä, koska myös aikuisten mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet tässä ajassa, [Puhemies koputtaa] ei vain lasten.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Juuso.

16.37 Kaisa Juuso ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Kiuru, kysyn teiltä vielä uudelleen: Te lupasitte kesäkuussa, kun sote-lakeja nuijittiin, että syksyllä tuotte lakiesityksen, jolla turvataan Länsi-Pohjan keskussairaalan ja Savonlinnan keskussairaalan toiminnan jatkuminen. Sitä lakiesitystä ei ole tullut, ja sitä odotetaan nyt sekä Meri-Lapissa että Savonlinnan seutuvilla. Lupaatteko, että se tulee meille ensi kevään aikana? Lupaatteko, että alueet velvoitetaan ylläpitämään näitä sairaaloita ja myöskin turvataan rahoitus näille sairaaloille?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

16.38 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Eilen kymmenet kansanedustajat kokoontuivat tähän saliin keskustelemaan sosiaali- ja terveydenhuollon pääluokan tulevan vuoden menoista ja niin sanotusti iloista ja suruista, siitä, miten me vastaamme palvelutarpeeseen. Edustaja Juuso, kysytte tätä eilen, ja kun minulla oli kolme minuuttia vastausaikaa, niin juuri tähän kysymykseen eilen vielä vastasin. Totesin, että me olemme jo tätä lainsäädäntöä valmistelleet ja eduskunnan lausuman mukainen vastaus tulee aikanaan siihen, että saisimme keväällä tätä asiaa käsitellä tässä salissa.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Reijonen.

16.39 Minna Reijonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Pian on aluevaalit, ja silloin valitaan päättäjät todella tärkeisiin tehtäviin. Ne vaalit ovat erittäin tärkeät. Nämä päättäjät päättävät, milloin ambulanssi tulee, milloin paloauto tulee, miten vanhus-tenhoito järjestetään, miten omaishoito hoidetaan ja monta muuta asiaa. Ihmiset ovat huolissaan lähipalveluista, ja on selvä asia, että kun tämä sote-uudistus tehtiin niin nopeasti, runnottiin läpi hirveällä kiireellä, niin sinne jäi paljon ongelmakohtia. [Vasemmalta: 15 vuotta!] Todella paljon jää ongelmakohtia, ja heti nämä uudet päättäjät pääsevät näitä ratkomaan.

Perussuomalaiset ovat olleet erittäin huolissaan lähipalveluista. Perussuomalaiset esittivät muun muassa, että tehtäisiin tällainen lähipalvelutakuu. Totta kai terveysasemat ja muut ovat tärkeitä, joten ehdotimme tällaista lähipalvelutakuuta, mutta kuinka ollakaan hallitus oli sitä mieltä, että äänesti sitä lähipalvelutakuuta vastaan. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohhoh!] Oletteko aivan varmoja, että ettekö te oikeasti halua lähipalveluita, mitä perussuomalaiset esittivät? Te äänestitte sitä vastaan. Mitä mieltä olette tästä? Eikö tämä ole aika karmeaa? [Perussuomalaisten ryhmästä: On karmeaa!]

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.40 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mielestäni edustaja Reijonen istui sosiaali- ja terveysvaliokunnassa käsittelemässä tämän lainsäädännön esitystä, jossa kävi hyvin selväksi, että hallitus nimenomaan esittää osana tätä lain kokonaisuutta, että lähipalvelut tullaan turvaamaan. Yllättävää on se, että nyt sanotte, että lähipalvelut on tästä unohdettu. Tämä on nimittäin todella iso poliittinen sitoutuminen siihen, että lähipalveluista pidetään kiinni.

Haluan teille sanoa, että me emme tule hyväksymään sitä, että tästä verkostosta säästetään ja otetaan lähipalvelut pois vain sen takia, että meillä on rahapotit eri paikoissa. On helppo katsoa, kun ei tarvitse miettiä yhteiskunnan kuljetuskustannuksia, että voisi tulla jopa helpommaksi säästää ja keskittää verkkoa, mutta ei ole yhteiskunnan kokonaistalouden kannalta järkevää, että näin toimittaisiin, koska Kela joka tapauksessa menoina sitten pääluokaltaan isonee sen takia, että kuljetuskustannuksiin joudutaan satsaamaan enemmän. [Puhemies koputtaa] Siksi me esitimme näitä kirjavia pykäläiä, jotka takaavat lähipalvelua.

Puhemies Anu Vehviläinen: Aika! — Tähän kysymykseen vielä kysymyksen ensimmäinen esittäjä, edustaja Orpo, olkaa hyvä.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

16.41 **Petteri Orpo kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vielä sen verran vain totean, että meidän mielenterveyspuoli on todennut, että terapiatakuu puuttuu, se kansalaisaloitteen mukainen, hallituksen esityksestä.

Mutta tähän alkuperäiseen aiheeseen haluan sanoa sen, että me haluamme tämän uudistuksen maaliin ja että meillä on suuri huoli aikataulusta ja toimeenpanosta. On nyt hyvä, että ministeri on tähän kiinnittänyt huomiotaan, mutta siellä kentällä, eri puolilla, on aidosti kova hätä, että miten tässä onnistutaan, mutta sen lisäksi meillä on aito huoli siitä, miten henkilöstö jaksaa. He taistelevat koronan keskellä: tulevanakin jouluna hoidetaan potilaita, tehdään paljon töitä.

Korona on kestänyt kaksi vuotta ja korona jatkuu, ja tämä toimeenpano tässä jättiuudistuksessa pitää tehdä samaan aikaan ensi vuoden aikana. Minä toivoisin, että ministeri todella ottaa vakavasti tämän huolen, joka tulee henkilöstöltä. Se tulee suomalaisilta ihmisiltä, ja se tulee niiltä ammattilaisilta, jotka valmistelevat uudistusta. Tämä on vakava paikka, ja toivon, että nyt vielä kerran lupaatte sen, että tätä seurataan, [Puhemies koputtaa] ja tarvittaessa teette johtopäätöksiä.

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Kiuru.

16.42 **Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse otan todella vakavasti sen, että sote-uudistuksessa onnistutaan, [Vilhelm Junnilan välihuuto] ja olen valmis käärimään hihani myös tässä asiassa. [Ben Zyskowitz: Ihan niin kuin viime kaudella!] Me tulemme vaikka henkilökohtaisesti apuun, jos siitä on kysymys, ja uskon, että myös Orpo saattaa olla innostunut erityisesti niillä paikkakunnilla, joissa kokoomuksella on vetovastuuta, myös lykkäämään tätä uudistusta kiireellä eteenpäin, jotta joka puolella Suomea sitoudutaan vahvasti siihen, että hyvinvointialueiden perustamisessa onnistutaan. Jokaisella meillä on siis oma työsarkamme tässä kylvettävänä, koska tämä toimeenpano on nimenomaan alueellisessa päässä. Niin kuin totesin, joillakin alueilla on jo tällä hetkellä tunnistettavia haasteita, joillakin alueilla taas ei ole, ja sen takia me joudumme tukemaan nimenomaan niitä alueita, joissa näitä tunnistettavia haasteita on.

Tämä henkilöstön jaksaminen on äärettömän tärkeä asia, ja siihen olisi pitänyt herätä aikaisemmin kuin tällä hallituskaudella — olen siitä samaa mieltä. Me seuraamme nyt Työterveyslaitoksen kanssa joka kuukausi seurannalla [Puhemies koputtaa] tätä kysymystä, että miten alueilla pärjätään.

Kysymyksen käsittely päättyi.

4.3. Suullinen kysymys terveydenhuoltoalan henkilöstöpulasta (Sari Tanus kd)

Suullinen kysymys SKT 229/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt siirrymme periaatteeseen yksi kysymys, yksi vastaus. — Edustaja Tanus.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Keskustelu

16.43 **Sari Tanus kd:** Arvoisa rouva puhemies! Koronatilanne on uhkaavasti pahentunut, ja siihen liittyen haluaisinkin ensin antaa kiitosta viimeaikaisista konkreettisista suunnitelmista niin pikatestin käytön laajentamisen, nolla-alvin saamisen kuin terveydenhuollon lisähenkilökunnan saamisenkin suhteen. Tässä yksi iso potentiaali on kokeneissa, osaavissa eläkeläisissä, joista monet haluaisivat tarttua ainakin osa-aikatyöhön, jos se vain olisi kannattavaa.

Olen esittänyt eläkeläisille niin sanottua kahden verokirjan mallia, jossa eläketulojen verotuksesta erillisenä verotettaisiin tehtävää työtä. Jos eläkkeellä oleva hoitaja voisi eläkkeensä lisäksi ansaita 10 000 euroa vuodessa perusveroprosentilla, työn vastaanottaminen olisi kannattavaa. Kysyisinkin: voisiko sote-alalla tällaista mallia nopeasti tutkia ja kokeilla ja näin osaltaan saada lievitystä henkilöstöpulaan?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Saarikko.

16.44 **Valtiovarainministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Tanus ottaa esiin tärkeän aiheen, ja itsekin haluan antaa tunnustuksen ja kiitoksen sekä henkilöstöjärjestöille että ennen kaikkea niille eläkkeellä oleville terveydenhuollon ammattilaisille, jotka ovat nyt tätä alkuvuokolla tehtyä ministeri Kiurun julkista ehdotusta pohtineet ja ajatelleet, että voisivat antaa panoksensa tähän hyvin vaativaan tilanteeseen ja rokottamisen tarpeeseen, niin että mahdollisimman moni suomalainen saisi kolmosrokotteen mahdollisimman pian.

Hallitus suhtautuu myönteisesti ehdotuksiin, jotka liittyvät eläkeikäisen väestön kannusteisiin vastaanottaa työtä, tehdä projektin, tehdä muutaman työvuoron tai vaikkapa tämänkaltaisen poikkeuksellisen urakan. Meillä on tehty päätös siitä, että yli 60-vuotiaiden suomalaisten työtulovähennystä parannetaan, eli sitä kautta heidän verotuksensa kevenee, ja mitä iäkkäämpi on, sitä enemmän siihen kohdistuu kevennystä. Tuo valmistelu etenee valitettavasti siten, että saamme sen voimaan vasta vuonna 23 siitä syystä, [Puhemies koputtaa] että teimme poikkeuksellisen ratkaisun, ikäsidonnaisen veroratkaisun, jota pitää perustelluilla huolellisesti tutkia. Eläkeläisten kannuste työhön on tärkeä.

Kysymyksen käsittely päättyi.

4.4. Suullinen kysymys oppilaiden ja opettajien hyvinvoinnista (Inka Hopsu vihr)

Suullinen kysymys SKT 230/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Anu Vehviläinen: Seuraavaksi edustaja Hopsu.

Keskustelu

16.46 **Inka Hopsu vihr:** Arvoisa puhemies! Tuorein kouluterveyskysely osoittaa huolestuttavia lukuja lasten ja nuorten hyvinvoinnista. Jo vuonna 2019 luvut olivat hälyttäviä, mutta koronan myötä muun muassa uupumus ja yksinäisyys ovat nousseet. Erityisesti tyt-

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

töjen tilanne on heikentynyt. Esimerkiksi joka kolmas yläkouluikäinen tyttö on kokenut ahdistuneisuutta. Marraskuussa julkaistu rehtoribarometri kertoo, että noin kaksi kolmesta rehtorista on uupunut tai uupumisriskissä. OAJ:n selvityksen mukaan yli puolet opettajista on harkinnut alanvaihtoa työn kuormittavuuden vuoksi. Hyvinvoinnin heiketessä myös oppimistulokset ovat laskussa. Matematiikan osaaminen on tippunut radikaalisti, ja kuilu heikommin ja parhaiten menestyvien välillä kasvaa koko ajan. Kysynkin opetusministeri Anderssonilta: mitä hallitus aikoo tehdä perusopetuksen tilanteen vahvistamiseksi, jotta oppilaat ja koulujen henkilökunta voisivat jälleen paremmin ja oppimistulokset eivät [Puhemies koputtaa] enää laskisi?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Andersson.

16.47 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten edustaja toteaa, nämä luvut ovat erittäin hälyttäviä, ja niihin myöskin suhtaudutaan erittäin vakavasti. Tässä näkyy kaksi samanaikaista ilmiötä: Yhtäältä näkyy tämä koronapandemia, joka on vaikuttanut koulupuolella erittäin merkittävästi ja vaikuttaa oppilaiden ja opettajien arkeen edelleen. Sen lisäksi tässä näkyy myöskin tämä pidempään jatkunut eriarvoistumiskehitys Suomessa, joka omalta osaltaan näkyy siinä, miten oppimistulokset ovat eriytyneet.

Hallitus on antanut koulutuksen järjestäjille yhteensä yli 200 miljoonaa koronarahoitusta, jolla on ollut mahdollista palkata lisää henkilöstöä oppilas- ja opiskelijahuoltoon ja lisää erityisopettajia sekä pienentää opetusryhmiä. Ainakin itse näen, että tälle rahoitukselle on tarvetta myöskin lukuvuonna 22–23.

Sen lisäksi on äärimmäisen tärkeää, että myöskin jatketaan toimenpiteitä koulutuksellisen tasa-arvon vahvistamiseksi perusopetuksessa. Eduskunta on juuri hyväksynyt oppilas- ja opiskelijahuoltoa vahvistavan lain, ja sen lisäksi toivon, että keväällä pystyn tuomaan [Puhemies koputtaa] tänne lakiesityksen tasa-arvorahoituksen vakinaistamisesta.

Kysymyksen käsittely päättyi.

4.5. Suullinen kysymys koronatuista (Jussi Saramo vas)

Suullinen kysymys SKT 231/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Anu Vehviläinen: Seuraava kysymys, edustaja Saramo.

Keskustelu

16.48 Jussi Saramo vas: Arvoisa puhemies! Kun yhteiskuntaa oli pakko sulkea, teki hallitus monia todella tärkeitä toimia ihmisten työpaikkojen ja toimeentulon turvaamiseksi, ja niiden ansiosta Suomi on selvinnyt inhimillisesti ja taloudellisestikin muita maita paremmin. Omavastuita poistettiin, etuusbyrokratiaa kevennettiin, toimeentulotukeen saatiin korotus, ansiopäivärahaa ei kulunut, työssäoloehto puolitettiin, suojaosaa korotettiin ja yrittäjät pääsivät työttömyysturvan piiriin. Yritysten kustannustuella on estetty monta konkurssia ja siten säästetty työpaikkoja, ja kulttuurialaakin lopulta tuettiin.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

Arvoisa puhemies! Kysyn pääministerin sijaiselta, että jos käy niin huonosti, että joudutaan vetämään hätäjarrusta ja sulkemaan yhteiskuntaa, niin onko varauduttu tukemaan sen seurauksena pulaan joutuvia? Olen huolissani erityisesti palvelualojen, kulttuurin työntekijöistä, joiden toimeentulo loppuu sitten kuin seinään, aivan kuten esimerkiksi Norjassa nyt on käynyt. [Puhemies koputtaa] Meillä on hyviä valmiita työkaluja. Voidaanko ne ottaa nopeasti käyttöön?

Puhemies Anu Vehviläinen: Pääministerin sijainen, ministeri Saarikko

16.49 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen, ja uskon, että kaikkien suomalaisten yhteinen laaja toive, jonka eteen voi jokainen myös toimia, on se, että tämä maa kyetään pitämään avoimena. Sen paras tae on rokotukset, koronapassi, kotitestit, kaikki ne, jotka korostavat myös meidän jokaisen omaa yhteistä vastuuta tästä vaikeasta tilanteesta.

Koronan vuoksi Suomi on tähän mennessä ottanut noin 15 miljardia velkaa. Se on ollut välttämätöntä, ja juuri niin kuin edustaja hyvin kuvaa, sillä on rakennettu siltaa vaikean ajan yli ihmisille, yrityksille, eri toimialoille. Hallitus on myös sopinut tähän asti ja tästä eteenpäin, että suorat terveysturvallisuuteen liittyvät menot ovat niin kutsuttuja kehyksen ulkopuolisia. Ne tullaan kaikissa olosuhteissa hoitamaan. Rokottaminen, täällä jo esiin noussut esimerkiksi kolmas rokote kierros, tai kenenkään tehohoito ei tule jäämään tästä kiinni. En kuitenkaan lähde spekuloidaan jatkotoimia tilanteessa, jossa olisimme Suomen sulkutilassa. [Puhemies koputtaa] Tehkäämme kaikkemme, että sellainen ei tule eteen.

Kysymyksen käsittely päättyi.

4.6. Suullinen kysymys ruuantuotannon kannattavuudesta (Anders Norrback r)

Suullinen kysymys SKT 232/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Anu Vehviläinen: Seuraavaksi edustaja Norrback.

Keskustelu

16.51 Anders Norrback r: Arvoisa puhemies! Joulun on nurkan takana, ja moni suunnittelee parhaillaan joulupöydän tarjoiluja. Ruuantuottajilla, maanviljelijöillä ja eläintuottajilla on kuitenkin haastavat ajat. Monen tuottajan työ ei enää ole kannattavaa.

Ärade talman! Julen närmar sig och många planerar som bäst vad de ska ha på sitt julbord. Samtidigt lever jordbrukarna i en svår lönsamhetskris, och på grund av det riskerar livsmedelsproduktionen i vårt land att minska kraftigt. Den inhemska matproduktionen är viktig både med tanke på en levande landsbygd och på vår försörjningsberedskap.

Arvoisa puhemies! Arvoisa ministeri Leppä! Mitä voimme tehdä kotimaisen maatalouden ja ruuantuotannon kannattavuuden parantamiseksi? Ja mikä on teidän viestinne niin elintarvikeketjun toimijoille kuin kuluttajillekin näin joulun alla?

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

16.51 Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kysymys on erittäin ajankohtainen. Suomalainen ruuantuottaja on ennennäkemättömässä kannattavuuskriisissä johtuen jo pohjalla olevasta huonosta kannattavuudesta, huonosta satovuodesta ja erittäin nopeasti ja rajusti nousseista kustannuksista. Nämä kustannusten nousut eivät ole näkyneet tuottajahinnassa, ja tässä on se suurin ongelma, joka meillä tällä hetkellä on. Eli elintarvikemarkkinat eivät toimi niin kuin markkinataloudessa toimia pitää.

Hallitus on tähän päättänyt CAP-uudistuksesta, elikkä vuoteen 27 asti meillä on selkeä näkymä tukijärjestelmässä niin taloudellisesti kuin myöskin sisällöllisesti. Se luo vakautta.

Toinen asia on se, että jokainen meistä suomalaisista kuluttajista ostaisi jouluna, joka on myös ruokakulttuurin juhla, kotimaista pöytään. Se on kädenojennus suomalaisille tuottajille, koko elintarvikeketjussa toimiville ihmisille, kaikille. Samoin pidetään huoli siitä, että julkisissa ruokahankinnoissa ne hankinnat osuvat kotimaisiin tuotteisiin.

Ja kolmas asia: viestini on, [Puhemies koputtaa] että elintarvikeketjun pitää parantaa toimintatapojaan. Kohonneet kustannukset on voitava viedä eteenpäin, ja sen on näyttävä tuotteen hinnassa. [Puhemies: Aika!] Se on se, mitä meidän pitää tehdä.

Kysymyksen käsittely päättyi.

4.7. Suullinen kysymys hallituksen kehysneuvotteluista (Harry Harkimo liik)

Suullinen kysymys SKT 233/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Harkimo.

Keskustelu

16.53 Harry Harkimo liik: Arvoisa puhemies, ärade talman! Ministeri Saarikko, kuu-kausi sitten kerroitte, että ette halua kokea samanlaista vääntöä kehysriihessä kuin viime vuonna. Kysyisin teiltä nytten, kun olette keskustellut muiden puolueiden kanssa siitä, pitäytyvätkö he niissä sopimuksissa, mitkä on sovittu: Minkälaisia tuloksia olette saanut näistä neuvotteluista? Kysyin tätä samaa asiaa budjetin yhteydessä, mutta en saanut mitään vastausta. Voisitko kertoa, miten neuvottelut ovat menneet? Mitä muut puolueet ovat vastanneet?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Saarikko.

16.53 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kehysriihi eli hallituksen suunnitelmat menoista ja tuloista tulevalle vuodelle valmistellaan huhtikuussa. Halusin kuitenkin tehdä hallitukselle sisäisesti selväksi sen, miten vaativat neuvottelut ovat edessä. Miksi näin? Siksi, että itsellemme asettamaan menokattoon, viime keväänä tehtyihin ratkaisuihin, kohdistuu erittäin paljon paineita, mukaan lukien vaikka eduskunnan yhdessä sopima ratkaisu tutkimukseen ja kehitykseen panostamisesta suomalaisessa yhteiskunnassa. Ei, me emme ole saavuttaneet näissä keskusteluissa

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

yhteisymmärrystä, mutta olen kertonut, että valtiovarainministerinä tulen valmistelevaan esityksen, joka on aiemmin sovitun kehyksen mukainen — tietenkin, sovitusta on hyvä pitää kiinni.

Kysymyksen käsittely päättyi.

4.8. Suullinen kysymys hätäkeskusten työvoimapulasta (Riitta Mäkinen sd)

Suullinen kysymys SKT 234/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Anu Vehviläinen: Seuraava kysymys, edustaja Mäkinen.

Keskustelu

16.54 Riitta Mäkinen sd: Arvoisa rouva puhemies! Hätäkeskuksen toiminta on kriisiytynyt pitkäaikaisen henkilöstöpulan takia. Hätäpuheluiden määrä on kasvanut valtavasti samalla, kun päivystäjien määrä on vähentynyt. Työtä tehdään nyt 12 tunnin vuoroissa. Tilanne vakavuudessaan muodostaa jo suoranaisen uhan suomalaisten turvallisuudelle. Henkilöstön uupuminen ja työn kuormitus on johtanut pitkiin sairauslomiin ja irtisanoutumisiin. Laitos itse tunnistaa ja tunnustaa ongelman olemassaolon. Päivystäjät ovat kuormittuneita ja kovan henkisen paineen alaisina. Työkäytännöt ja ohjeistukset koetaan toimimattomiksi, ja kriisiytyminen on johtanut myös virhearviointeihin hätäpuhelujen käsittelemisessä. Kysynkin sisäministeri Mikkoselta: onko ministeriö tietoinen tilanteen vakavuudesta ja mitä ongelman ratkaisemiseksi on tehty?

Puhemies Anu Vehviläinen: Ministeri Mikkonen.

16.55 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Kiitos edustaja Mäkiselle erinomaisen tärkeästä kysymyksestä. Hätäkeskukset tekevät äärimmäisen tärkeää työtä, ja siksi meidän on huolehdittava niiden toimintakyvystä, ja siitä voidaan huolehtia vain silloin, kun huolehdimme työntekijöiden työkyvystä. Valtiontalouden tarkastusvirasto kiinnitti asiaan huomiota 2019, ja eduskunnan tarkastusvaliokunta on myös nostanut tämän esiin vuonna 2020. Sen takia sisäministeriössä onkin ryhdytty toimiin. Olemme esimerkiksi lisänneet koulutusmääriä, järjestäneet ylimääräisiä kursseja, jotta saamme riittävästi henkilökuntaa. Myös tietojärjestelmän kehittämiseen on panostettu, jotta voimme varmistaa, että se toimii moitteettomasti ja ei aiheuta ongelmia. Ensi vuonna Hätäkeskuksen budjetti on 6 miljoonaa suurempi kuin tänä vuonna, ja tällä haluamme varmistaa sekä riittävät koulutusmäärät että esimerkiksi näiden järjestelmien toimivuuden. Hätäkeskuslaiset tekevät äärimmäisen tärkeää työtä [Puhemies koputtaa] turvataksemme meidän kaikkien hen-

Kysymyksen käsittely päättyi.

4.9. Suullinen kysymys joulupukin työmahdollisuuksien turvaamisesta (Riikka Purra ps)
Suullinen kysymys SKT 235/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt annan vielä yllätyskysymyksen edustaja Purralle.

Keskustelu

16.57 Riikka Purra ps: Arvoisa rouva puhemies, kiitoksia tästä kysymyksestä! Me perussuomalaiset olemme huolissamme siitä, että valitettavasti tänä vuonna joulupukki ei ehkä kykene jakamaan lahjoja kaikille lapsille — nimittäin reki pitää tankata. Polttoaineen hinnat ovat niin korkealla, ja samaan aikaan ainakaan pohjoisessa ei ole vielä sähkölatauspistokkeita sähkörekiin. [Eduskunnasta: Porot syö jäkälää!]

Me olemme hyvin huolissamme tästä asiasta. Korvatunturin kassa alkaa olla pian tyhjä. Joulupukki ei tykkää esimerkiksi jakeluvelvoitteen kiristymisestä tai muista matkaamisen hintaa nostavista toimista. Olen kuullut, että jos hallitus on tuhma ja tekee tällaisia toimia kuitenkin, niin pukki tuo sille vain risuja — ja puuhaketta Venäjältä. [Naurua]

Arvoisa hallitus, ettehan te halua tätä, ja ette kai te halua joutua joulupukin epäsuosioon? Kysyn teiltä: miten aiotte turvata joulupukin työmahdollisuudet ja suomalaisten lasten lahjat?

Puhemies Anu Vehviläinen: Pääministerin sijainen, ministeri Saarikko.

16.58 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On aivan totta, että on syytä pohtia näinä aikoina, miten kilttinä on tullut oltua, ja tämä kysymys meistä jokaisen on hyvä esittää itselleen.

Mutta jouluna tarvitaan myös ripaus taikaa, ja, edustaja Purra, kyllä oppositiollakin on hyvä riittää sen verran mielikuvitusta, että kyllä joulupukki poroilla lentää. Ei se joulupukin tulo polttoaineesta jää kiinni, vaikka jaammekin yhteisen huolen bensiinin korkeasta hinnasta. Joulupukki on tässäkin löytänyt ilmastollisesti kestävästä ratkaisusta. [Naurua]

Arvoisa puhemies! Oli kulkupeli mikä hyvänsä, tulkoon joulumieli edustaja Purralle, perussuomalaisten, kokoomuksen ja kaikkien oppositioeduskuntapuolueiden eduskuntaryhmille, kuten myös hallituksen eduskuntaryhmille. Tuokoon joulupukki säkeissään, vaikka valitettavasti ei ehkä rahasäkkejä, roppakaupalla joulurauhaa ja hyvää mieltä, ja löytyköön joulupuurosta koko Suomen kansalle onnenmanteli.

Hallituksen puolesta kiitos yhteistyöstä ja hyvää joulunaikaa kaikille! [Suosionosoituksia]

Kysymyksen käsittely päättyi.

Kyselytunti päättyi.

Pöytäkirja PTK 153/2021 vp

5. Hallituksen esitys eduskunnalle kalastuksesta Tenojoen vesistössä tehdyn sopimuksen 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kalastussäännön voimassaoloajan pidentämisestä noottien- vaihdoilla Norjan kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 219/2021 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 20/2021 vp

Osittain ainoa, osittain toinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Osittain ainoaan, osittain toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Ensin päätetään maa- ja metsätalousvaliokunnan mietinnön MmVM 20/2021 vp pohjalta ainoassa käsittelyssä kalastussäännön voimassaolon pidentämisestä Suomen tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välillä tehdystä sopimuksesta ja sitten toisessa käsittelyssä lakiehdotuksesta.

Keskustelua ei syntynyt.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksessä HE 219/2021 vp tarkoitetun sopimuksen. Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 219/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

6. Puhemiesneuvoston ehdotus eduskunnan päätökseksi eduskunnan kanslian ohjesäännön muuttamisesta ja eduskunnan työjärjestyksen 15 §:n kumoamisesta

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 3/2021 vp

Valiokunnan mietintö PeVM 15/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 17.12.2021 pidettävään täysistuntoon.

7. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on perjantaina 17.12.2021 klo 10.00. Täysistunto lopetettiin klo 20.38.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Timo Tuovinen